Viața studențească

REVISTĂ A UNIUNII ASOCIAȚIILOR STUDENȚEȘTI DIN ROMÂNIA

Nr. 25 ● Miercuri 18 iunie 1969 ● 16 pagini ● 0,50 lei

Mesajul tovarășului Nicolae Ceaușescu

adresat participanților la „masa rotundă" privind „Rolul și contribuția tineretului la realizarea unui climat de pace și securitate în Europa"

Am deosebita plăcere să vă adresez, în numele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România și al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, un călduros salut și cele mai bune urări, dumneavoastră — mesageri ai tinerilor de pe continentul european, cărora le sînt scumpe ideea colaborării și bunei înțelegeri între popoare, idealul păcii și securității în Europa și în lume.

Intîlnirea dumneavoastră, reuniunea în jurul aceleiași mese a reprezentanților unor zeci și zeci de organizații de tineret de diferite orientări politice și ideologice, de diferite convingeri religioase din aproape toate țările Europei prezintă o semnificație desebită în primul rînd prin actualitatea și importanța majoră a temei pe care v-ați propus să o dezbateți.

După cum știți, de continentul european — leagăn al culturii, progresului și civilizației universale — sînt indisolubil legate evenimente epocale ale istoriei mondiale, care au determinat transformări profunde în gîndirea și existența socială, în dezvoltarea societății umane, în evoluția vieții internaționale. Este, de asemenea, de notorietate generală faptul că Europa în decursul istoriei a fost teatrul a nenumărate conflicte și conflagrații militare, unele dintre acestea antrenînd nu numai popoarele de pe continentul nostru, ci și zeci și zeci de popoare de pe întreg globul, provocînd omenirii incalculabile suferințe, ireparabile pierderi materiale și umane. Înfăptuirea securității europene, asigurarea unui climat de pace, bună înțelegere și destindere reprezintă, de aceea, nu numai o aspirație vitală a popoarelor de pe continentul nostru, ci și o problemă de importanță fundamentală pentru întreaga viață internațională contemporană. Cunoașteți că pentru securitate europeană militează țările

(Continuare în pagina 13)

Examene în perspectivă

Foto: Emil COJOCARU

RĂSPUNDERI SPORITE CARE ÎNNOBILEAZĂ MISIUNEA INTELECTUALITĂȚII NOASTRE

Transformările structurale de ordin politic, social, economic, și cultural petrecute de-a lungul celor 25 de ani au schimbat radical înfățișarea țării, care a devenit un șantier imens, pe care se făurește cu pași mari și hotărîți construcția socialistă.

În diversele etape parcurse, creșterea deliberată a nivelului pregătirii prin învățătură a tuturor celor ce muncesc, din punct de vedere atît profesional și tehnic, cît și cultural, a apropiat din acest punct de vedere categoriile sociale, ridicîndu-le spre intelectualitate. În aceste condiții, mersul ascendent pe drumul socialismului s-a împletit cu un proces de omogenizare care a redus sensibil deosebirile esențiale dintre diversele pături sociale.

Pentru a sesiza sensul acestei omogenizări, trebuie să ținem seama că procesul de construcție socialistă implică progresul economic, științific, tehnic și cultural al masei poporului.

În consecință, are loc o intelectualizare a tuturor profesiunilor, deoarece în fiecare este nevoie de o pregătire pe baza unui învățămînt adecvat. Știm cu toții ce importanță și ce răspîndire are cartea sub toate aspectele ei în masele de muncitori, profesioniști de nivel mediu, funcționari de toate gradele, în rîndurile țărănimii.

Se cuvine deci să scoatem în evidență cu deosebită satisfacție și mîndrie pasajul din Tezele Comitetului Central pentru Congresul al X-lea unde se relevă faptul că „În condițiile desăvîrșirii socialismului crește continuu rolul social al intelectualității".

Directivele Congresului al X-lea arată cu claritate în ce constă acest rol, menționînd că în cincinalul 1971—1976 vor avea loc în continuare dezvoltarea și modernizarea învățămîntului de toate gradele. Aceasta înseamnă ridicarea continuă a nivelului de pregătire intelectuală a tuturor categoriilor de oameni ai muncii. Generalizarea învățămîntului de cultură generală obligatoriu de 10 ani stabilește minimul de formare prin învățătura la un nivel ridicat, permițînd o varietate largă de cunoștințe însușite gradat și asimilate într-un număr mare de ani, pînă în pragul de sus al adolescenței.

Tot Directivele precizează rolul acestei pregătiri intelectuale, subliniind că dezvoltarea economiei în condițiile revoluției tehnico-științifice contemporane este condiționată din ce în ce mai riguros „de ridicarea potențialului științific și tehnologic, de capacitatea de a introduce în practica economică și socială cuceririle științei și tehnicii".

Învățămîntul superior, uzina de cadre cu pregătire superioară, la nivelul exigențelor mereu crescînde ale revoluției tehnico-științifice, va trebui să se adapteze rapid la cerințele noii etape a dezvoltării economice, sociale, științifico-tehnice și culturale a societății noastre.

Practica economică și socială cere introducerea la timp și asimilarea cuceririlor științei și tehnicii. Metode și puncte de vedere noi trebuie să apară în toate ramurile învățămîntului superior. Dezvoltarea și modernizarea în continuare cerute de Directive învățămîntului de toate gradele trebuie să se manifeste cu cea mai mare tărie, cu cea mai înaltă competență și cu cel mai hotărît simț de răspundere la nivelul superior al învățămîntului, de unde apoi trebuie să se reflecte pînă jos la primul nivel.

Acad. Nicolae TEODORESCU

(Continuare în pagina 3)

PREGĂTIREA VIITORULUI ECONOMIST LA ORDINEA ZILEI

Apărute în presă și supuse dezbaterii largi a organizațiilor de partid, de masă și obștești, ca un rezultat al practicii politicii partidului nostru de a se sfătui cu întregul popor în cele mai diverse probleme care privesc soarta societății, Tezele și Directivele Comitetului Central al partidului pentru cel de al X-lea Congres, au constituit pentru fiecare dintre noi un prilej de reflecție asupra drumului străbătut de țara noastră în construcția socialismului, asupra rezultatelor obținute și a nivelului atins în toate sferele de activitate, asupra căilor pe care vom merge în viitor.

Reflecția de care vorbeam mai sus este susținută de o mîndrie și o satisfacție deplină pe care o simțim fiecare, atunci cînd ne dăm seama că aceste Teze constituie o preocupare a celor care au în mîini soarta țării și care nu precupețesc nimic în căutările lor pentru a face totul, astfel ca națiunea noastră să crească și să se întărească, să devină o națiune bine dezvoltată economic, angrenată total în complexitatea vieții sociale interne și internaționale. Acest deziderat al politicii Partidului Comunist Român se bazează, așa cum se subliniază și în Teze, pe faptul că: „ceea ce caracterizează dezvoltarea societății noastre în această perioadă este mersul

Constantin BOȘTINĂ
președintele C.U.A.S. al Academiei de științe economice

(Continuare în pagina 3)

Sesiunea căminelor și cantinelor la ultimul examen

Cine a parcurs rezultatele concursului pentru desemnarea căminelor și cantinelor fruntașe pe țară, se întreabă, pe bună dreptate, avind in vedere tabloul eforturilor care se depun pentru asigurarea unor condiții optime de trai : ce fac studenții inșiși, organismele lor, in colaborare cu ceilalți factori universitari, pentru intreținerea unui climat de civilizație și muncă, în cadrul material atit de generos ce li s-a oferit ?

Un asemenea răspuns nu poate fi decit tranșant, mai ales în acest caz, in care obiectul investigațiilor noastre l-au constituit căminele și cantinele desemnate de către organele din centrele universitare drept fruntașe.

Se poate, deci, afirma că buna impresie pe care ți-o lasă încă de la prima vedere cele mai multe din unitățile social-gospodărești universitare vizitate se datorește și ințelegerii superioare de care dau dovadă studenții în organizarea și desfășurarea vieții lor ? Fără indoială că da, și pentru aceasta pledează faptul că printre fruntașele intrecerii se numără cămine și cantine care din punct de vedere al înzestrării materiale nu diferă cu nimic de multe dintre cele care într-un clasament complet ar figura pe ultimele locuri. Ar fi suficient în acest sens să amintim, printre altele, căminele nr. 7 al Universității „Al. I. Cuza" din Iași și „30 Decembrie" al Universității „Babeș-Bolyai" din Cluj, care au camere cu un număr pe paturi mult mai mare decit altele similare, însă la capitolele infrumusețare, curățenie, ordine și conviețuire civilizată, familială aproape, prezintă o carte de vizită demnă de toată lauda pentru locatarele lor.

Important in obținerea acestor bune rezultate este faptul că munca educativă în căminele situate în fruntea listei de premiere a început o dată cu intrarea în noul an de învățămint, cind comitetele studențești, în colaborare cu directorii educativi, și-au fixat măsurile ce trebuie intreprinse, intervenind cu promptitudine în rezolvarea problemelor pe tot parcursul anului universitar. Și nu numai grija pentru stimularea păstrării ordinii și curățeniei în camere și locuri de uz comun, prin organizarea întrecerilor între camere și etaje, a stat în atenția lor ci și organizarea unor activități care să asigure o ambianță spirituală plăcută. Din diversitatea acestor activități, merită a fi menționate concursurile muzicale gen „Cine știe, cîștigă" de la căminul „30 Decembrie" din Cluj, adevăratele sărbători prilejuite de căsătorirea unor colege la căminul de studente nr. 12 din Timișoara, bogatele și variatele emisiuni de la stația de amplificare de la căminul Institutului pedagogic din Constanța, 7, 8 și 12 din Timișoara, discuțiile, într-o atmosferă intimă, purtate cu cadrele didactice la căminul nr. 7 din Iași, la căminul din Baia Mare, conferințele pe teme sanitare organizate în majoritatea căminelor din Timișoara și multe, multe altele.

Fiecare cămin este o casă și grija pentru păstrarea și intreținerea mobilierului și cazarmamentului din dotare, pentru folosirea lui in mod cit mai civilizat este evidentă în majoritatea căminelor care au candidat la un loc fruntaș în concurs. De aceea, fac notă discordantă căminiștii Institutului de mine din Petroșani, al căror club (mai exact, locul unde se află instalat televizorul) arată ca o sală de așteptare dintr-o haltă periferică, locatarii căminului din complexul „Hasdeu" din Cluj care, după vizionarea la televizor a unui meci de fotbal, fie el și al naționalei noastre, au lăsat holul intr-o stare jalnică. Pe bună dreptate se întrebau unele cadre didactice : care ar fi situația în cămine, cum vor arăta ele — avind în vedere unele propuneri făcute — atunci cind s-ar trece la o autogestionare ?

Înființarea, de cițiva ani, a postului de director educativ, ca al doilea factor răspunzător de activitatea din cămine (pe lingă comitetul studențesc), trebuia să ducă nu la o slăbire a activității comitetului, ci la o îmbunătățire a muncii acestuia. Cămine care altădată se prezentaseră bine în întrecere, anul acesta au obținut rezultate nesatisfăcătoare tocmai datorită acestei ambiguități în răspundere, comitetul lăsind în seama directorului educativ organizarea întregii munci din cămine.

Alte comitete, poate și la sugestiile unor membri ai comisiilor sociale, încearcă să facă ele totul, nu țin seama de sugestiile și propunerile directorului educativ. Este cazul comitetelor de la căminul de băieți al Institutului pedagogic din Oradea, de la căminul de studente și studenți din Suceava, unde comitetele încercind organizarea unor manifestări de amploare cu participarea tuturor studenților au eșuat. Dimpotrivă, experiența a dovedit că manifestările organizate cu mai puțini studenți, în care se creează mai repede o atmosferă intimă, plăcută, au dat și dau totdeauna roade.

In majoritatea căminelor premiate organizarea unor biblioteci volante, care să fie deservite de studenți, a stat în atenția comitetului și a directorului educativ și datorită sprijinului conducerii institutului respectiv acestea s-au dovedit binevenite și căminiștii pot în felul acesta să-și organizeze mai bine studiul. De aceea, căminele care mai întirzie în adoptarea acestei soluții ar trebui, măcar pentru viitorul an universitar și folosind posibilitățile ce le au, să treacă la organizarea lor.

În clasamentul neoficial întocmit de comisie, printre centrele care figurează pe ultimele locuri se află și Bucureștiul, care, în citeva puncte ale Capitalei — ca Regie II sau Grăzăvești —, beneficiază de adevărate orășele studențești. Revista noastră, din păcate, a avut deseori prilejul să prezinte aspecte care nu fac cinste nici locatarilor și nici comitetului studențesc sau directorului educativ, iar un coleg, de altfel locatar într-unul din blocurile unui complex, care își exprima regretul pentru lipsa de curățenie din cămine și din jurul lor, pentru atmosfera deloc propice studiului ce domnește în cămine, pentru acea activitate educativă care... „e sublimă, dar lipsește cu desăvirșire", avea perfectă dreptate, nu greșea, pentru că la majoritatea locatarilor căminelor bucureștene lipsește o opinie sănătoasă in ceea ce privește deprinderile de comportare civilizată, atitudinea față de personalul căminelor și cantinelor este departe de a fi corectă, nu există respect pentru acele minunate condiții de viață și muncă puse lor la dispoziție. Și pentru îndreptarea acestor stări de lucruri, pentru curmarea deselor intirzieri și absențe din cămin, pentru stricăciunile cauzate rețelelor sanitare, ușilor, ferestrelor și dulapurilor, pentru intronarea liniștii în holuri și pe coridoare și pentru multe altele, comitetele studențești și directorii educativi trebuie să ia măsurile ce se impun.

Acolo unde comitetul studențesc și directorul educativ colaborează și cunosc îndeaproape activitatea, preocupările și problemele personale ale studenților, acolo unde tulburarea liniștii și nerespectarea regulilor elementare de conviețuire în comun atrag binemeritate sancțiuni, locatarii înșiși, studente sau studenți, căsătoriți sau necăsătoriți, sînt unanimi în a recunoaște grija și priceperea, căldura și atenția, tactul și hotărirea cu care sint și trebuie rezolvate multitudinea de aspecte ale vieții din cămin, pentru asigurarea unor condiții optime de studiu și odihnă, de petrecere în chip util și plăcut a timpului liber, de transformare a căminelor în locuri cu adevărat demne de viitori intelectuali.

*

Concursul care a declanșat în tot cursul anului adevărate întreceri între locatarii căminelor, etajelor și blocurilor, între fiecare comitet studențesc s-a încheiat încă de la 30 mai, dar situația de la căminul de studente T 1 din Complexul „Tudor Vladimirescu" din Iași îl aduc din nou în actualitate. O dată clasat de către comisia de centru universitar pe primul loc, locatarele se așteptau să ocupe — la faza pe țară — un loc fruntaș, dar la publicarea listei căminelor premiate au găsit un alt cămin, nr. 7, al Universității. Explicația ați aflat-o în materialul de mai sus. Comitetul studențesc a organizat recent o discuție cu locatarele în care a arătat că fiind de acord cu premiile acordate de către Ministerul Învățămîntului și C.E. al U.A.S.R., apreciază, totuși, în mod deosebit eforturile depuse de studentele acestui cămin în înfrumusețarea camerelor și holurilor. Pentru aceasta le-a felicitat și le-a mulțumit.

Ne bucură ecoul ce-l are concursul în rîndurile studentelor din acest cămin și ținem să le felicităm și noi pentru felul în care s-au pregătit și prezentat la actualul concurs.

Luind în considerare această situație, Biroul Comitetului Executiv al U.A.S.R. a hotărit în mod excepțional să acorde căminului de fete nr. 1 din Complexul „Tudor Vladimirescu" — Iași o mențiune.

I. NOVAC

BAZA TEI — O BAZĂ FĂRĂ FONDURI

În curind se va încheia un alt an universitar, și în mod firesc ne gîndim la vacanța, care deja și-a anunțat vesela-i prezență, marcată de febrila pregătire a tuturor taberelor de vară și a complexelor cultural-sportive. Pentru fiecare student bucureștean baza Tei constituie punctul central de atracție, în timpul verii, deoarece prin amplasarea și dotarea ei, prin programul deosebit de variat oferă studenților momente de recreere binemeritate după un an de eforturi. Universitatea București, căreia îi aparține, a reușit de-a lungul anilor să schimbe înfățișarea bazei, depunind toate eforturile pentru ca ea să ofere un plus de frumusețe. Frecventată de studenți ai tuturor institutelor bucureștene și chiar de studenți din alte centre universitare, care-i invidiază, pe drept, pe bucureșteni pentru „zestrea" lor, baza Tei se află în situația ciudată de a fi „copilul" cu un singur părinte (Universitatea București), cînd se apropie sezonul estival cu perioada de pregătire și reamenajare a bazei. În acest caz se naște întrebarea dacă Universitatea București este singura în măsură să aloce fonduri și să asigure personalul pentru întreținerea bazei, sau această sarcină ar trebui să revină fiecărui institut bucureștean, care să contribuie la dotarea și întreținerea ei, în măsura în care folosește instalațiile și terenurile de sport. Paradoxul situației se accentuează cînd Institutul politehnic, A.S.E., I.P.G.G., Institutul de construcții și... I.E.F.S., care folosesc baza Tei ca spațiu de învățămînt în timpul anului universitar, manifestă un interes superficial, eschivîndu-se de la o obligație firească. Dorind să aflăm opinia celor care răspund de complexul Tei, ne-am adresat tov. Ion Ștefănescu, directorul bazei : „Complexul Tei a fost întotdeauna o problemă deschisă, din păcate, însă a „pendulat" fără să fie rezolvată pe deplin. Celelalte institute care ne trimit cîțiva lucrători sau materiale numai în preajma carnavalurilor sau a altor manifestări de amploare, și aceasta numai la insistențele Consiliilor U.A.S. pe centrul universitar, n-au înțeles un fapt elementar : în măsura în care folosesc această bază au datoria s-o și întrețină. Ajutorul lor ar trebui să se materializeze atît în privința fondurilor, pe care Universitatea ni le-a acordat în funcție de necesitățile sale, cît și în trimiterea unor echipe de lucrători, care să ne sprijine în recuperarea unor materiale vechi, ce se pot transforma, cu puțină fantezie, în amenajarea altor terenuri de sport etc. Concret, Institutul de construcții ne-ar putea ajuta să construim, în sfîrșit, un parasolar, proiectat de doi ani, Institutul politehnic ar putea amenaja un teren de tenis, cîțiva studenți de la Arhitectură sau de la Institutul „N. Grigorescu" ar putea transforma pereții în șevalete, stimulați, eventual, de un premiu anual instituit de U.A.S.R. pentru cele mai reușite lucrări. Factorii care ar trebui să coordoneze această colaborare sînt Ministerul Învățămîntului și U.A.S.R., cărora le solicităm mai mult sprijin".

Conf. univ. Tamara Dobrin, prorector al Universității, ne exprimă opinia d-sale în aceeași problemă : „Ceea ce favorizează lipsa colaborării între institute la întreținerea bazei Tei este, în primul rînd, inexistența unei reglementări a ministerului, în ce privește utilizarea și întreținerea echitabilă a bazelor sportive. Fiecare din cele 12 institute bucureștene ar putea să-și aducă o contribuție corespunzătoare la înzestrarea acestei baze cu materiale sportive, sau la construirea unor terenuri de sport, dar refuză susținînd că folosesc terenurile numai temporar, pentru trecerea normelor sportive. De asemenea, studenților plasticieni nu li se permite să transforme lucrările lor de diplomă în opere care să înfrumusețeze acest complex cultural-educativ, pentru că, astfel, îi sînt luate cîteva comenzi. Practic, ajutorul celorlalte institute se manifestă de două ori pe an, cu ocazia unor manifestări cultural-sportive".

Tovarășul Alexandru Popa, prorector al Institutului politehnic : „Anul acesta, Ministerul Învățămîntului a redus fondurile, de aceea colaborarea noastră la întreținerea complexului Tei este inevitabil limitată. Ar fi de dorit ca Universitatea să facă solicitarea din timp și să indice obiectivul care trebuie construit, pentru a avea posibilitatea coordonării fondurilor și deplasărilor echipei noastre de meseriași. Sîntem de acord să colaborăm și vom acorda sprijin Universității, în limita posibilităților".

Tovarășul Alexandru Forțu, consilier pentru problemele de educație fizică și sport universitar în Ministerul Învățămîntului : „Problema complexului cultural-sportiv Tei preocupă de mai multă vreme ministerul, care a căutat diverse soluții, dintre care aceea de a scoate baza din subordonarea Universității și trecerea ei sub administrarea noastră directă părea cea mai bună. Dar această soluție ridică probleme din punctul de vedere al investițiilor, coordonării și personalului. De aceea și încercarea de a colabora a rectoratelor nu cred că va avea un succes prea mare. Ministerul, însă, va face permanent eforturi în privința dotării bazei și va trimite chiar zilele acestea echipă de lucrători, care să urgenteze mersul lucrărilor de reamenajare a complexului".

Tovarășul Nicolae Irimie, președintele Consiliului U.A.S. București, consiliu care e deocamdată singurul organizator al activităților, ne spune în sfîrșit: „În ciuda greutăților reale care apar în activitatea complexului Tei, acesta reușește să fie aproape în fiecare vară la nivelul cerințelor studenților. Totuși, pentru a îmbunătăți administrarea și coordonarea activităților bazei, aș sugera ministerului ideea de a transfera această bază materială pentru relaxarea studenților la Casa de cultură, ale cărei activități, în perioada de vară, practic se desfășoară la complexul Tei. În acest caz, ministerul ar trebui s-o finanțeze, alocînd partea din fondurile destinate activităților culturale ale fiecărui institut în perioada de vară la bugetul Casei de cultură".

Din punctele de vedere expuse se degajă într-adevăr multă bunăvoință. Ultima soluție propusă, aceea ca baza Tei să fie integrată și din punct de vedere material Casei de cultură din București, lucru realizat de mai mulți ani în ceea ce privește activitățile ce se desfășoară aici, este cea mai bună. Dacă o asemenea rezolvare esențială nu e posibilă în momentul de față, s-ar putea găsi, credem, o reglementare judicioasă pentru buna desfășurare a activității în vacanța care bate la ușă. Ar fi de dorit, deci, ca promisiunile făcute de atita timp să se concretizeze cît mai curind și astfel să dispară această situație ciudată. Ministerul Învățămîntului este factorul principal care ar trebui să se preocupe de analiza atentă a unora din opiniile exprimate, avind în vedere coordonarea justă a fondurilor și conducerea centralizată la nivelul Centrului universitar a bazei Tei.

În felul acesta s-ar evita caruselul tergiversărilor, iar complexul Tei ar beneficia în urma unei colaborări fructuoase.

Sebastian SÎRCĂ

Răspunderi sporite, care înnobilează misiunea intelectualității noastre

(Urmare din pag. 1)

Importanța socială a răspunderii intelectualității pentru pregătirea cadrelor de nivel superior rezultă în întreaga sa amploare tocmai prin această reflectare care asigură ridicarea armonioasă a nivelului general de intelectualitate și de pregătire profesională a întregului popor.

Directivele cer să se pună un accent deosebit pe dezvoltarea învățămîntului superior tehnic și economic, din toate referirile la complexul activității economice și sociale și în mod manifest din cerința introducerii în practica economică și socială a cuceririlor științei și tehnicii.

În ceea ce privește țelurile acestui învățămînt, pregătirea unui număr mai mare de cadre în domeniile de mare actualitate apare ca o necesitate de prim ordin pentru promovarea progresului tehnic și dezvoltarea cercetării științifice în toate ramurile de seamă ale științelor tehnice și economice.

Menționarea cîtorva din domeniile socotite ca deosebit de actuale, cum sînt: energetica nucleară, electronica, automatica, analiza și modelarea proceselor economice, trebuie să facă să vibreze în inimile tineretului avîntul de a se consacra însușirii și fructificării cunoștințelor în aceste domenii atît de seducătoare pentru imaginația creatoare și constructivă.

Tot Directivele subliniază că se va acorda atenție formării de specialiști pentru activitatea de cercetare în științele naturii, științele tehnice și sociale.

Răspunderea și importanța socială a intelectualității apar pregnant în poziția pe care cercetarea științifică o ocupă în documentele de partid și cu precădere în Directivele Congresului al X-lea.

De potențialul de cercetare științifică depinde în mod esențial poziția în competiția mondială pentru progres tehnic și economic. Dar de ceea ce acest potențial poate produce, pentru a nu fi obligați să cumpărăm sau să închiriem inteligență cu prețul unor sacrificii care se plătesc cu munca întregului popor, depind în ultima instanță nivelul de trai, nivelul de cultură, nivelul general de posibilități materiale și spirituale ale poporului, inclusiv intelectualitatea.

Dacă adăugăm și prevederea completării și înnoirii continue a cunoștințelor specialiștilor, extinderea cursurilor postuniversitare, specializarea, reciclarea și alte forme de perfecționare a calificării care se adresează intelectualității rezultă cu suficientă claritate cadrul deosebit de larg și o parte majoră a tabloului complex al răspunderilor și rolurilor sociale care revin intelectualilor în viitorul decenal.

Înalta apreciere a contribuției intelectualității la construcția și desăvîrșirea construcției socialiste de către partidul și guvernul țării noastre cu fiecare prilej de analiză a realizărilor celor ce muncesc și de prezentare a planurilor înfăptuirilor viitoare ne dă dreptul să credem că intelectualii noștri își vor face un titlu de cinste din profesiunile lor și un țel scump din împlinirea misiunilor lor nobile în creșterea impetuoasă a creației de bunuri materiale și spirituale destinate ridicării nivelului de civilizație și cultură al națiunii noastre socialiste.

Modernizarea învățămîntului — preocupare susținută și de perspectivă

Tezele **și proiectul de** Directive **ale Comitetului Central al partidului, care în această perioadă se află în centrul atenției și dezbaterilor întregului nostru popor, formulează în fața tuturor celor preocupați de îmbunătățirea continuă a învățămîntului superior exigențe sporite și sarcini noi.**

„Pe baza Directivelor Comitetului Central și a Legii învățămîntului, se precizează în Teze, se vor continua eforturile pentru dezvoltarea și modernizarea școlii noastre de toate gradele în pas cu evoluția societății și cu cuceririle moderne ale cunoașterii științifice".

Cum se concretizează aceste imperative în unele dintre facultățile care organizează studiul unor științe tradiționale și care sînt pîrghiile modernizării lui?

„În ultimii ani, opinează prof. dr. docent N. **BĂRBULESCU, șeful Catedrei de fizică moleculară de la Universitatea din București, învățămîntul s-a dezvoltat în toate direcțiile, astfel că acum putem ști bine unde trebuie să intervenim pentru a-l perfecționa. Cred că terenul ofensivei noastre rămîn în continuare cele trei domenii ale activității universitare: didactic, științific și obștesc.**

Presa noastră a relevat nu o dată că unele compartimente ale activității didactice păstrează încă unele caractere învechite. Astfel, nu am făcut tot ce era necesar pentru a asigura studenților cele mai bune condiții pentru desfășurarea studiului individual — bazat într-o prea mare măsură pe notițe, deseori incomplete și incorecte. Deci, o primă condiție a modernizării învățămîntului este modernizarea sistemului de predare. **Primul pas în acest sens este elaborarea, reactualizarea lecțiilor și multiplicarea lor grabnică. Existența acestor cursuri ne facilita reducerea mai substanțială a numărului de ore de curs și afectarea lor activităților practice, îndeaproape sprijinite cu îndrumare și culegeri de probleme. Existența cursurilor multiplicate va permite, de asemenea, și modificarea stilului de predare: unele capitole, dacă nu chiar toate, nu ar mai trebui să fie expuse oral de profesor, ci numai discutate cu studenții.**

Unul dintre compartimentele activității cadrelor didactice și studenților — cercetarea științifică — ar putea căpăta o mai mare amploare în viitor. În prezent, serioase dificultăți întîmpinăm din cauza lipsei unei baze materiale moderne. Unele din laboratoarele noastre sînt adevărate muzee, într-un sens ce nu are nimic comun cu tendințele de modernizare. De aceea, ne bucură prevederile ca în viitor să se creeze posibilități pentru a se aloca o mai mare parte din mijloacele materiale și bănești pentru dotarea laboratoarelor cu aparatură modernă și aparat didactic. Rezolvarea mai grabnică a problemei bazei materiale poate decurge din contractele realizate cu producția. **Pentru a asigura absolvenților noștri pregătirea necesară în domeniul cercetării, consider că ar fi necesar ca această activitate să devină obligatorie, fiind inclusă în planurile de învățămînt. Marii cercetători în fizică, care au deschis drumuri noi de cercetare, au efectuat lucrări memorabile între 25—35 de ani. De aceea tineretul trebuie educat și determinat să atace probleme mari ale științei, prin lucrări majore. Această educație a muncii în știință, a activității profesionale de cea mai bună calitate nu poate fi rodul unor ore afectate special, administrativ acestui scop. Ea se desfășoară spontan în laborator, prin contactul direct între studenți și cadre didactice".**

„Continuăm, pe baza Directivelor C.C. al P.C.R. cu privire la învățămînt, să aducem acele corective care să permită formarea unui inginer cu un profil mai larg, ne-a declarat prof. ing. D. TUTUNARU, decanul Facultății de mecanică, I.P.B.

În acest sens au fost luate măsuri pentru creșterea numărului cunoștințelor la cursuri generale și generale tehnice și introducerea la specialități a cursurilor la alegere și a celor facultative. Am urmărit de asemenea un echilibru mai judicios între aplicații și cursuri. Pentru a facilita cunoașterea problemelor și preocupărilor producției, facultatea noastră a realizat sesiuni științifice cu unele întreprinderi, **printre care uzinele „23 August"**, convenții și contracte de colaborare, largi consultări cu unitățile de resort și institutele de cercetare în privința calității pregătirii absolvenților noștri. **Apreciem că în viitor pregătirea la nivelul cerințelor actuale ale industriei și economiei noastre trebuie să insiste pe linia unei bune pregătiri științifice și practice. Și în procesul de învățămînt însuși, lucrul acesta va fi pasibil de remediere, datorită condițiilor optime ce ni le vor oferi clădirea, laboratoarele noului local al institutului de care vom beneficia începînd cu anul universitar viitor".**

„După părerea mea — arată conf. dr. ing. M. **MUSTAFA, prodecanul Facultății de mecanică, după modificarea programelor de învățămînt, etapa cea mai importantă trebuie să devină** restructurarea cursului predat. **În lumina documentelor de partid aflate în dezbatere și care conțin deosebit de multe idei pentru dezvoltarea științei și învățămîntului, se impune ca mai ales disciplinele tradiționale să capete o alură nouă din diverse puncte de vedere: concepție, grupare de capitole, metodologie de predare. În această vară este necesar ca fiecare titular să-și reia și să-și actualizeze cursul.**

Un alt teren de manifestare și afirmare trebuie să fie cercetarea științifică, care poate deveni rodnică dacă vom avea mai mult curaj în forțele proprii, iar producția — mai multă încredere în noi. Reglementînd o colaborare temeinică cu industria vom putea rezolva și problema dotării — care ar trebui să rămînă în seama producției. Cadrele didactice însă trebuie să se angajeze cu toată răspunderea la rezolvarea pînă la capăt — **acesta fiind considerat rezultatul aplicabil** — a unor probleme. **Faptul ne-ar crea un sentiment de împlinire și ne-ar ajuta să fim la curent cu toate noutățile specialității noastre. Și de la mecanică se așteaptă descoperiri, iar în procesul acesta complex al pătrunderii și interpătrunderii ei cu alte științe (electronica, automatica etc.) mecanica se modernizează. Această știință veche își trăiește o a doua viață, se transformă într-un lucru calitativ nou. În acest context, studiul însuși la Facultatea de mecanică se modernizează, în corelația disciplinelor noi din științele tehnice cu cele clasice care se predau de zeci de ani și pe care tehnica actuală le înnoiește mereu. Laolaltă, ele trebuie să păstreze același ritm de modernitate.**

În formarea inginerilor mecanici, avem datoria de a ține seama de asemenea condiții, de toate aspectele pe care progresul continuu le implică, începînd cu problemele de rentabilitate, eficiență și pînă la cele de estetică industrială, toate conferind valoare competitivă produselor realizate".

Printre sarcinile a căror soluționare prezintă o importanță națională și despre care în Directive **se preconizează că vor forma obiectul unor programe prioritare se află lărgirea aplicațiilor matematice în economie.**

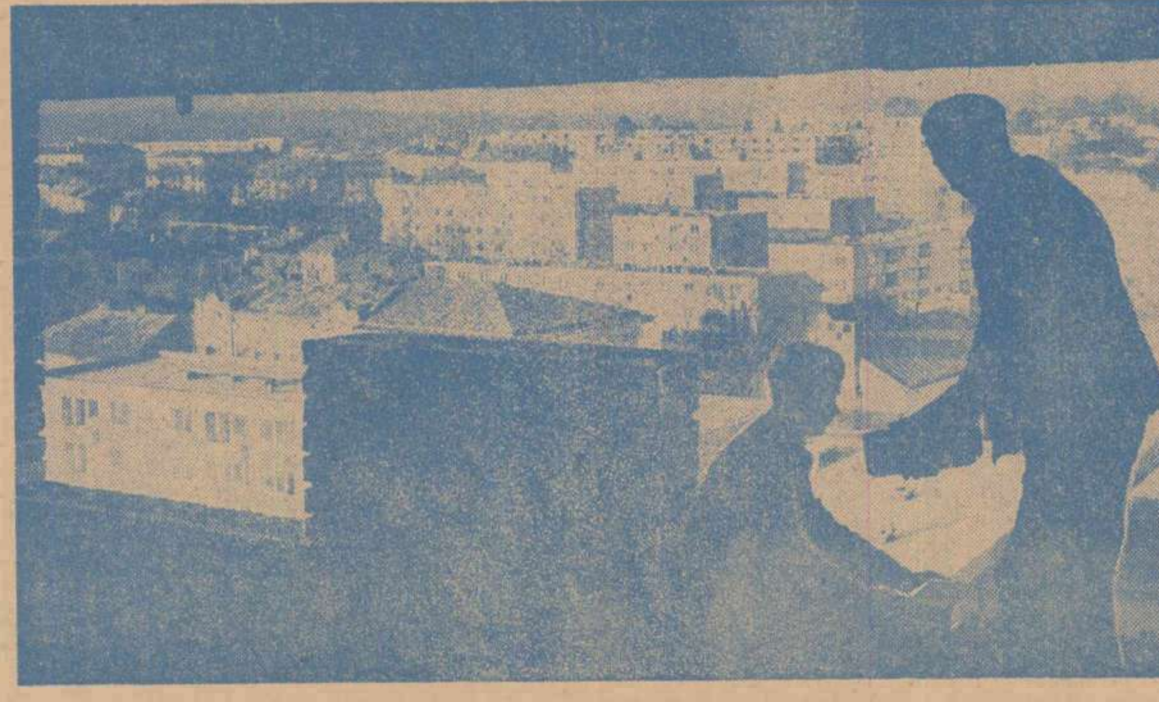
Acest imperativ economic și social aruncă o lumină nouă asupra unei științe care în ultima vreme își găsește tot mai mult o rațiune practică a existenței și progresului său continuu".

„Ca urmare a utilizării tot mai largi a matematicilor în tehnica de calcul, la Facultatea de matematică, alături de cele 9 secții ale sale, se va înființa o nouă secție — de calcul operațional, ne informează conf. dr. V. OLARU. De asemenea, secția de mașini de calcul, absolvită pînă acum de cinci serii de studenți, se va extinde. De altfel, conținutul întreg al învățămîntului matematicii este într-o perpetuă modernizare, determinată de progresele matematicii pe plan internațional.

Din perspectiva noilor coordonate, matematica relevă talente printre studenții noștri, receptivi la tehnicile moderne, talente manifestate în cercurile științifice și în publicațiile de specialitate. Sînt cei care, reușind să cunoască și să distingă între clasic și modern sub îndrumarea profesiilor lor, au optat pentru modern.

Este rezultatul nu numai al structurii organizatorice noi ce a căpătat-o o facultate tradițională, dar și al unui conținut labil al învățămîntului ce-l promovează, sensibil la cerințele progresului".

G. RUȚĂ

Pregătirea viitorului economist la ordinea zilei

(Urmare din pagina 1)

continuu ascendent, puternicul dinanism al economiei, al întregii vieți social-politice".

Ca absolvent al unei instituții de învățămînt superior care se ocupă de pregătirea viitorilor specialiști în probleme economice, am găsit de o importanță deosebită sublinierea făcută în Teze **referitor la orientarea de viitor pe care trebuie să o aibă cadrele economice:** cercetarea economică trebuie să abordeze mai amplu problemele teoretice și practice ale politicii noastre economice, ale dezvoltării forțelor și relațiilor de producție, ale perfecționării formelor și metodelor de conducere economică, să contribuie la dezvoltarea bazelor științifice ale economiei politice a socialismului.

Aceasta arată că partidul nostru este mereu preocupat de a studia problemele pe care le ridică practica, viața în construcția economică și că orice fundamentare teoretică pe care o face are la bază rezultatele obținute în activitatea de zi cu zi, ține seamă de cerințele etapei în care ne aflăm și de asemenea de ceea ce se urmărește în viitor.

De nenumărate ori, în documentele pe care le-a elaborat, conducerea partidului nostru a subliniat necesitatea ca în cercetare să se țină seamă în primul rînd de practică și permanent să existe o deplină corelare între cercetare și practică, astfel ca rezultatele obținute să fie la un nivel cît mai ridicat. Sublinierea făcută în ce privește continua perfecționare a formelor de conducere economică dovedește încă o dată că partidul nostru nu socotește că ceea ce viața aduce nou, asigurînd astfel acea corecerințelor este deplin valabil pentru totdeauna, ci arată că este necesară o continuă preocupare pentru îmbunătățire și perfecționare, pentru adaptare la ceea ce viața aduce nou asigurînd astfel acea corelare de care vorbeam, adică orice teză și concept elaborat să răspundă realităților mereu noi ale vieții noastre economice.

Cele arătate mai sus sînt o dovadă elocventă a faptului că Partidul Comunist Român este consecvent liniei sale, aceea de a se călăuzi în întreaga sa activitate, după principiile luminoase ale marxismului, de aplicare creatoare a lor la condițiile specifice ale țării noastre. Tezele și Directivele Comitetului Central vin și consfințesc încă o dată acest lucru, fiind o dovadă în plus a înțelepciunii și priceperii de care dă dovadă Partidul Comunist Român în conducerea României socialiste pe drumul socialismului, spre comunism.

CAMPANIA

București

La Institutul de construcții, examene destructive

Consiliul Uniunii asociației studenților de la Institutul de construcții din București este recunoscut ca unul dintre cele mai active organe de conducere ale asociațiilor studențești din institutele de învățămînt superior din Capitală.

Membrii acestui consiliu și-au cîștigat prețuirea îndeosebi prin modul în care urmăresc îmbunătățirea activității profesionale a studenților, prin seriozitatea cu care și-au concentrat preocupările în direcția stimulării masei de studenți la învățătură, la o pregătire cotidiană, la o muncă de calitate.

Despre calitatea muncii prestate de cadrele didactice din Institutul de construcții, ca și despre excelentele condiții de viață și de pregătire care au fost create studenților acestui institut s-a scris în repetate rînduri și nu numai în revista noastră.

Cum se pot oare explica, în aceste condiții, rezultatele foarte slabe obținute an de an de studenții constructori în sesiunile de examene, cum poate fi explicată calitatea foarte slabă, mediocră și submediocră a pregătirii profesionale a acestora?

Căutînd răspunsuri constructive pentru aceste dureroase întrebări, am asistat în aceste zile la mai multe din examenele susținute în institut, am purtat discuții cu cîțiva dintre eminenții profesori care transmit generațiilor de tineri știința anticului Amfion.

Ne aflăm la un examen de **Rezistența materialelor**, examen de bază pentru viitorii constructori, examen care întrunește la modul cel mai complex cunoștințele teoretice cu cele practice. Examinator — prof. ing. **Marius Petrescu**, șeful catedrei. Întrebările sînt precise, șocant de precise. E și normal, doar de precizia cu care se calculează rezistența unui material depind, în cea mai mare măsură, securitatea și confortul unei locuințe, ale oricărei construcții.

Din păcate răspunsurile nu onorează prin aceeași calitate precizia întrebărilor. Unele dintre ele se apropie, e drept, de așteptările profesorului, dar aceste așteptări sînt extrem de rar răsplătite printr-un răspuns „la cea mai înaltă... rezistență".

Tovarășul profesor ne mărturisește regretul său pentru felul în care se prezintă, an de an, foarte mulți studenți la acest examen.

— Cunoscute fiind rezultatele slabe obținute de studenți la această disciplină (care furnizează în fiecare sesiune procente masive de restanțieri), ce măsuri s-au luat pe linie de catedră pentru îmbunătățirea situației?

— Măsuri au fost luate, și nu numai pe linie de catedră. În aceeași direcție au acționat rectoratul (prin îndrumătorii de ani și grupe), Consiliul Uniunii Asociației Studenților prin comisia sa profesională.

Trebuie spus însă că elementul uman pe care trebuie să-l prelucrăm — studenții — nu întîmpină eforturile pe care le facem printr-o dublare a eforturilor personale. Bunăoară, inițiativa catedrei de a organiza consultații cu caracter de permanență, pentru studenții care asimilează mai greu materia, inițiativă sprijinită propagandistic și de Consiliul asociației studenților, s-a izbit de nereceptivitatea masei de studenți care au tratat cu indiferență aceste consultații, nu s-au prezentat mai niciodată la orele special fixate pentru ei. De venit au venit, destul de rar însă, tot studenții buni.

— Îmbunătățirile aduse prin aplicarea Legii învățămîntului procesului de învățămînt s-au reflectat în rezultatele actualei sesiuni?

— Destul de puțin. Aceste îmbunătățiri au folosit tot studenților buni și foarte buni, care au înțeles să utilizeze timpul liber creat prin echilibrarea orarului pentru studiul unei bibliografii suplimentare, pentru intensificarea muncii în laborator și în bibliotecă. Din păcate, majoritatea studenților, cei ce furnizează cea mai mare parte din procentajul de restanțieri și neprezentați, nu au înțeles să folosească în modul cel mai eficient acest timp liber, adăugîndu-l fondului temporal rezervat distracțiilor. Rezultatele se văd.

Într-adevăr, rezultatele se văd! Procentul neprezentaților și al restanțierilor în facultățile Institutului de construcții oscilează în jurul cifrei de 60 la sută!

— Nu avem nici o justificare pentru aceste procentaje, ne mărturisește asist. Mircea Balcu, responsabil profesional în cadrul B.O.B. a Facultății de drumuri. Poate că metodele noastre de a-i stimula pe studenți la îndeplinirea unei obligații presupuse de însăși denumirea de student nu au fost prea subtile, prea originale. **Dar nici studenții nu și-au respectat condiția, nu au acționat cu fermitate și perseverență pentru a elimina lacunele din cunoaștere asupra cărora noi, cadrele didactice, le-am atras atenția încă de la venirea în facultate.**

Aceeași opinie e susținută de Ștefan Stănescu, președintele Consiliului A. S. al institutului.

— Cifrele sînt dureros de exacte și ca viitor inginer nu pot să fac abstracție de ele. Mi-e clar un singur lucru, că noi, activiștii asociației, ne-am străduit să ne îndeplinim îndatoririle, chiar dacă aparent nu se văd rezultatele.

Și tovarășul Stănescu îmi enumeră diferitele acțiuni întreprinse pe linie profesională de C.U.A.S. din institut, de Consiliile A.S. din facultăți.

O dovadă a eforturilor întreprinse o constituie creșterea calității răspunsurilor la acei studenți care s-au raliat acestor eforturi.

Dar, după cum reiese din statistici, această creștere calitativă nu vizează aproape deloc masa studenților mediocri, a acelor studenți care se „tîrăsc" din examen în examen, care își „construiesc" diplomele de ingineri din materialul șubred al muncii în asalt, cu totul impropriu unei pregătiri solide, temeinice.

Examenele la care am asistat (Rezistența materialelor, Statică, Analiză matematică, Beton) ne-au confirmat că masa studenților constructori oscilează între coordonatele unei pregătiri pe apucate și cele ale lipsei unor cunoștințe de bază.

Grupe întregi (cu excepția a unul sau două vîrfuri) s-au arătat deficitare în domeniul pregătirii teoretice și, în special în anii mici, lipsite de orizont ingineresc, de posibilități de aplicare a ceea ce au ajuns să cunoască. Și aceasta e deocamdată extrem de puțin!

Credem că activitatea studenților din Institutul de construcții (și ai facultăților de construcții din alte centre universitare care, de asemenea, nu stau deloc pe roze cu învățătura) trebuie să constituie obiectul unei analize temeinice, constructive, din partea forurilor de resort, urmînd a fi luate măsuri serioase și severe pentru instaurarea unui climat general de muncă și disciplină, pentru eliminarea definitivă a „rebuturilor intelectuale" care afectează de ani de zile rezultatele acestui institut.

Ov. PĂUN

Craiova

La Universitate, sub steaua norocului

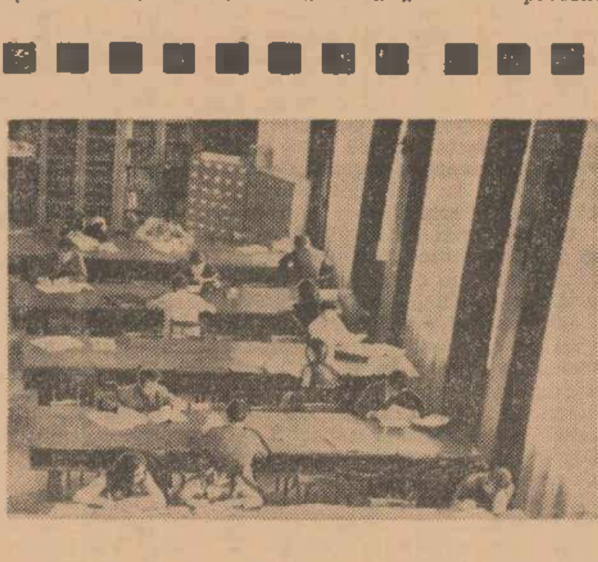
Studenții strînși ciorchine în fața cîte unei uși pe coridoarele Universității craiovene îți dau, fără voie, senzația că viitorii mușterii ai profesorului examinator caută sprijin unul în prezența celuilalt, în cuvîntul vreunui coleg, în risetele forțate, nejustificat de „galbene". Zidăria emoției dinaintea confruntării din sala de examene e prea puțin clătinată de succesul surîzător al colegului notat cu 9 sau 10, ba, dimpotrivă, de multe ori i se mai adaugă în aceste situații un etaj, prin ideea tremurată că, „vai, chiar de-aș fi tobă de carte, n-am tocmai eu norocul acela să iau mai mult de 7...".

Aceasta am constatat-o și la Universitatea din Craiova, în cîteva facultăți prin care am trecut. La Facultatea de horticultură, de pildă, rezultatele foarte bune le depășesc cu mult pe cele mediocre. Pînă în prezent s-au obținut 180 de note de 9 și 10, majoritatea la Pomologie (examinator conf. dr. **Marius Popescu**), Ampelografie (prof. dr. docent **Mircea Oprea**), Pomicultură și Floricultură (prof. dr. docent **Vasile Sonea**), cît și la Genetică (conf. dr. **Nicolae Coleș**). Pentru a ilustra seriozitatea cu care studenții horticultori se apleacă asupra materiilor de specialitate dăm doar cîteva exemple din cele multe care ar putea sta cu tot atîta cinste în reportajul de față: grupa 702 din anul II s-a prezentat la examenul de Floricultură cu 30 de studenți; au promovat cu toții, totalizînd 15 note de 9 și 10, zece de 7 și 8 și 6 de 5 și 6. Singura studentă neprezentată, Constantina Teianu, de altfel bine pregătită, își regretă pînă în toamnă ezitarea. Altă grupă, 706 din anul IV, s-a prezentat cu 26 de studenți la Ampelografie, promovînd toți 26, cu 13 note de 9 și 10, opt de 7 și 8 și doar trei de 5 și 6. Firește, sînt și la Facultatea de horticultură grupe obișnuite cu „foicică, foi mărunte", cum sînt grupele 716 și 717 din anul II, care, la Economie politică (lector **Elena Marin**), nu și-au prezentat, fiecare din ele, cîte 12 (doisprezece!) studenți. Grupa 717 și-a extins palmaresul cu minus în față și la Fiziologie (lector **Polixenia Nedelcu**), unde nu s-au prezentat 8 studenți. Trei dintre aceștia (Veronica Ignat, Carmen Poiană și Cornelia Udrea) nu s-au prezentat nici la Economie politică; așa, din „economie" de seriozitate profesională.

De departe, de aproape — cum vrem s-o luăm — cea mai bună facultate din Craiova, așa cum ne face să credem cel puțin situația la examene, rămîne tot Facultatea de filologie. Din 66 de studenți ai anului III doar unul nu s-a prezentat la examenul de Istorie a literaturii române (examinator — prof. dr. docent **Alexandru Piru**). Din 65 examinați, 65 promovați; în grupa 411 s-au luat 17 note de 9 și 10, în 412 — 15 note de 9 și 10, în 413 — 18 note de 9 și 10. Totalul notelor de 5—6, pe întregul an de studii, este doar de 1 (UNA!): un 6 (Elena Tiripa), la grupa 411. Printre cei mai merituoși studenți se numără Aurica Butuza, Ileana Goga, Cornelia Stanciu, Aurelia Ciocan, Marcela Sasu, Adriana Vasiliu, Mariana Nicola și mulți alții. Rezultate îmbucurătoare au mai obținut studenții filologi la Folclor literar românesc și la Limba franceză, cu excepția grupei 414, care, mergînd tîrîș-grăpiș, a fost încărcată la socoteală cu 9 note de 5—6 la Folclor și 6 de 4: Marieta Vlăduț, Sabina Zaharia, Eugenia Pătruțoiu, Maria Coman, Mira Toma și Tanța Parasca.

Există, și la Craiova, tendința unora de a nu se prezenta la un examen, pentru a se putea pregăti mai temeinic, zice-se, și mai „relaxat", pentru următorul. Așa a procedat și Paul Vîlcan, supranumit în sesiune și „Păulică-cel-isteț", care nu s-a prezentat la primul examen, la Filozofie, pentru a lua o notă mai mare la Limba franceză. „Să vedeți — îmi spunea el cu cîteva minute înainte de a intra la examen — că ies

BLITZ ÎN CULISELE EXAMENELOR

Examenul, o mis-en-scene în mai multe ipostaze a spectacolului „Dacă vei fi întrebat", impune decorul sobru al unei săli tăcute în care numai vocea ta e chemată să spargă tăcerea. Aici ai însă dreptul să iubești taina și să te cufunzi în ea lăsînd să-ți treacă prin timpane o voce metalică ce fixează o întîlnire dincolo de vară. Dacă nu ai asemenea veleități vorbești pînă cînd stiloul partenerului atent din fața ta descrie o curbă elegantă pe hîrtie, conturînd singura replică din două cifre.

Culisele acestui spectacol grav încep de lîngă scenă, adică de lîngă prima bancă, acolo unde mai ai dreptul la nesiguranță și speranță. Oracolului antic, cartomanției și chiromanției medievale i se adaugă un sistem ultramodern de prezicere a viitorului: ghicitul în diascop. Oficiază studentul Carnabatu V. de la Facultatea de arhitectură. Înainte de ieșirea în scenă are pe retină imaginea unor volute străvechi, a unui Costinești înfășurat în nisip, sau poate a unor comprese reci și a unui curs citit într-un august torid. Pitia a demonstrat că un oracol se poate interpreta în mai multe feluri (1).

Adevăratele culise sînt însă aici, în săli lungi, lîngă pereți capitonați cu cărți și cu liniște. Biblioteca

EXAMENELOR

din sală cu o notă grasă, s-o săruți și pe-o parte, și pe alta. „Steaua norocului e mare, sînt aproape sigur !" L-am așteptat. A ieșit plouat și-a dispărut repede după colțul coridorului. „S-a prezentat, a tras biletul, l-a întors pe toate părțile timp de jumătate de oră, apoi s-a ridicat, ne-a dat politicos „bună ziua" și a părăsit examenul fără să mai răspundă", m-a lămurit tovarășul conf. dr. C. D. Papastate, profesorul examinator. Deci, alt client pentru două examene suplimentare în toamnă. Și sesiunea nu s-a terminat, încă...

Aceeași situație, cu implicații și mai grave, o prezintă două cazuri de la Electrotehnică. Studenții Lucian Pătru și Ilie Radu din anul III au căzut în sesiunea din iarnă la două examene, iar în vară nu s-au prezentat la primul examen. (Măsurări electrice, 42 de cursuri), cu scopul de a se pregăti în condiții mai bune la Mașini electrice. Ambii au căzut și la acest al patrulea examen; Pătru datorită răspunsului sub orice critică, iar Radu nefiind primit la examen din cauza lucrărilor de laborator incomplete, datorate lipsei „sistematice" de la ore în timpul anului. În ceea ce-i privește, dispoziția ministerului e clară: au toate șansele să-și „aprofundeze" cunoștințele într-un an III bisat.

— **Cu toate rezultatele meritorii obținute în această sesiune, pînă acum, de mulți studenți, sîntem îngrijorați de situația alarmantă pe care o prezintă unele facultăți** — ne spune tovarășul prof. dr. docent **Mircea Oprean**, rectorul Universității. **Se observă o stare de apatie, de iresponsabilitate chiar, care generează numărul ridicat de căzuți și neprezentați la facultățile de Științe economice, Agricultură, Matematică și Electrotehnică. Sîntem hotărîți să fim exigenți pînă la capăt, să nu admitem nici o scuză, nici o motivare. N-avem cum lupta, în alt fel, împotriva delăsării. Ceea ce se întîmplă la Facultatea de științe economice — unde, din 569 examene/student s-au înregistrat, prin neprezentare și nepromovare, 262 de restanțe, deci aproape jumătate — sau la Facultatea de electrotehnică, unde din 284 examene/student n-au fost promovate 145, adică peste 50 la sută, este deosebit de alarmant.**

...Nu puteam să plec din centrul universitar Craiova fără să continui investigațiile revistei noastre în legătură cu odiseea limbilor străine după aplicarea noii Legi a învățămîntului. Și aici situația e îngrijorătoare, amenințînd ca, la absolvire, un specialist abia să poată citi un text într-o limbă modernă de largă circulație, atît cît își va mai reaminti din anii liceului.

— **Examenele de limbi moderne la facultățile noastre, cu excepția facultăților care pregătesc specialiști în limbile respective, sînt jalnice: se prezintă 2—3 studenți nepregătiți, „facultativi" vezi matale, care, în timpul anului, au venit și n-au venit la cursuri, poate și datorită faptului că decanatele nu ne-au asigurat nici măcar săli** — ne relatează tovarășul conf. dr. **C. D. Papastate. În toate facultățile, cînd a fost vorba să se hotărască în consiliu între Educație fizică și Limbi străine, au ales cu toții Sportul. Cînd ministerul cunoaște această situație, a mai venit și cu dispoziția renunțării în anii de facultate la limbile străine obligatorii. Trebuie, neapărat, să se revină.**

Părăsesc Universitatea craioveană cu aceste justificate doleanțe răsunîndu-mi în urechi. Reluînd expresia unui student de la Filologie care a dat și titlul acestui reportaj, mă gîndesc, de asemenea, la o stea norocoasă a limbilor moderne în învățămîntul nostru universitar.

Rețin, de asemenea, că fermitatea în aplicarea prevederilor regulamentului privind activitatea profesională este, indiscutabil, în interesul ridicării nivelului de pregătire profesională a studenților.

Dragomir HOROMNEA

Galați

Emoții la trapez în „orașul de pe Dunăre"

S-a întîmplat să descindem în Institutul politehnic într-un moment în care „seismografele" sesiunii înregistrau una dintre zilele de examene cele mai solicitate. Holurile, înțesate de studenți, se transformaseră într-un fel de vase comunicante, străbătute de la un capăt la altul de fluidul emoțiilor. Clare sau confuze, contradictorii ori certe, știrile „se intretăiau" întocmai ca în poezia lui Topîrceanu, făcînd repede înconjurul institutului. Adevăratul puls al sesiunii, aflată în plină desfășurare, se trăia aici, în holurile semiiluminate, în amfiteatrele și sălile în care se intra și se ieșea la răstimpuri egale, cu zîmbet pe buze sau cu priviri încețoșate.

Iată unul dintre cei „ieșiți" de la examenul de **Rezistența specială**. Este **Clement Georgescu** din anul III, **Facultatea de mecanică**, secția Nave. Flutură fericit în fața colegilor care-l asaltează carnetul albastru. Nota 10 ! E al treilea „decar" dobîndit de Clement Georgescu în actuala sesiune. Și nu întîmplător. Înșiși colegii săi mi-au vorbit despre el ca despre un student sîrguincios, „care face cinste grupei, facultății, institutului".

De cealaltă parte a holului, **Aurel Vasile**, din anul II, **Facultatea de industria alimentară și tehnica pescuitului**, discută aprins cu colegii de grupă în legătură cu examenul de **Chimie organică**, de la care abia a ieșit. Îi e ciudă că n-a fost ceva mai atent la „subiectul 3", pe care, fără îndoială, îl știa. Ar fi putut obține astfel și el 10, deși nici cu 9 „nu-i e rușine". Mai ales că acesta face „suită perfectă" cu cele două note de 7 și 8 dobîndite anterior. Cine știe, poate următorul examen îi va aduce și calificativul maxim, mult rîvnit și întru totul meritat pentru strădaniile pe care le depune...

Iată, în sfîrșit, la ora cînd se întocmesc statisticile, și rezultatele globale ale unei grupe — 246, anul IV, secția Morărit-panificație : la examenul de **Tehnologie-panificație (prof. dr. Simion Popescu)** întreaga grupă de 29 de studenți a promovat cu note de la 7 la 10. Este o adevărată performanță, înregistrată cu mare satisfacție la „panoul de onoare" al institutului. Rezultate meritorii s-au obținut, pe grupe și ani, și la alte discipline — îndeosebi la cele de profil —, continuîndu-se astfel tradiția anului IV Mecanică, ai cărui studenți au făcut în sesiunea din iarnă o frumoasă impresie la examenul de **Mașini de ridicat și transportat.**

— Una dintre constatările care se impun, aprecia **conf. univ. Dumitru Bogatu**, decanul Facultății de industria alimentară și tehnica pescuitului, este aceea că în actualul an universitar s-a muncit incomparabil mai mult pe toate fronturile. A crescut exigența profesorilor în alcătuirea și predarea cursurilor, în desfășurarea seminariilor și lucrărilor de laborator ; studenții au dovedit, la rîndu-le, mai mult interes față de propria lor pregătire, fapt ilustrat și prin notările obținute la lucrările de control, la proiectele de an și temele de casă. Sesiunea ne-a adus și ea multe mărturii ale eforturilor investite de ambele părți. Cu toate acestea, judecînd după situația existentă la ora actuală, rezultatele generale sînt încă departe de a fi satisfăcătoare...

PESCUITORI ÎN APE TULBURI

Într-adevăr, iată una dintre rezervele formulate de multe cadre didactice din institut, care concordă pe deplin cu impresia reporterului. Căci la antipodul unor satisfacții parțiale se află marele cui al lui Pepelea, grosul insucceselor care umbresc îndeaproape multe merite și certitudini. O privire indiscretă prin evidențele examenelor de pînă acum ne pune în fața unei situații alarmante, acuzatoare în primul rînd pentru acei studenți care se complac, încă de la intrarea lor în facultate, într-un sol de „defensivă", de „imunitate" intelectuală. Cum altfel se poate explica, de pildă, marele procent de absenți de la diferite examene în prezenta sesiune, procent care se ridică uneori pînă la 15—20 la sută ? Iată și cîteva date ilustrative : la **Organe de mașini**, grupa 2 340 (anul III) s-a prezentat doar cu 19 din cei 29 de studenți ai săi ; grupa 123 (anul II, Frigotehnie) a „aliniat" la **Electrotehnică** 14 studenți din totalul de 26 ; „recordul" îl deține însă, la aceeași disciplină, grupa 124 a aceluiași an, care s-a prezentat în examen cu 4 studenți din cei 17 planificați. Și exemplele pot continua...

Pe de altă parte, în multe grupe și ani de studiu se înregistrează un număr mare de nepromovați, ajungînd cîteodată la 50 la sută. Astfel, din cei 4 prezentați ai grupei amintite mai sus, numai 2 au putut trece „ștacheta" exigențelor ; din grupul celor 17 „curajoși" ai grupei 132 (anul III, secția Nave), 11 au „naufragiat" lamentabil în smîrcurile neștiinței. Dacă adăugăm la acestea și media scăzută a notelor obținute la unele discipline pe grupe ori ani întregi, putem căpăta imaginea paradoxală a discrepanțelor dezvăluite pînă în prezent.

O încercare de prindere din urmă a timpului o face, cu operativitate și disperare în același timp, una dintre gazetele de perete ale Consiliului U.A.S. — **Ghimpele** — editată de studenții „piscicultori". Aici sînt satirizați cu necruțare toți acei „pescuitori în ape tulburi", indolenții care prejudiciază onoarea celor aflați în primele rînduri. Transcriem una dintre epigramele adresate studentului **Popa Mihai-Gigi** din grupa 226 bis, căzut la **Mecanică și rezistență :**

El, deși repetă anul
Zice-se, de „complezență",
Nu poate să demonstreze
Pregătire, rezistență...

Unul dintre redactorii gazetei se vede nevoit să susțină public, pe baza unor fapte din sesiune, o usturătoare „lecție de geografie" despre **„Mediocritania**, sau **Țara lui cinci și șase**, care se învecinează la sud cu **Smîrcurile lui trei și patru**, ce amenință să-i tragă la fund pe **mediocritani...".**

— Avem încă de luptat serios cu mentalitatea deficitară a unor studenți, mărturisea, referitor la asemenea stări de lucruri, **conf. univ. Eugen Marian**, decanul Facultății de mecanică, secretarul comitetului organizației P.C.R. pe institut. Cu tot timpul pentru studiul individual cîștigat de studenți prin îmbunătățirile aduse în acest an învățămîntului nostru, ne găsim din nou în fața unor atari situații intolerabile.

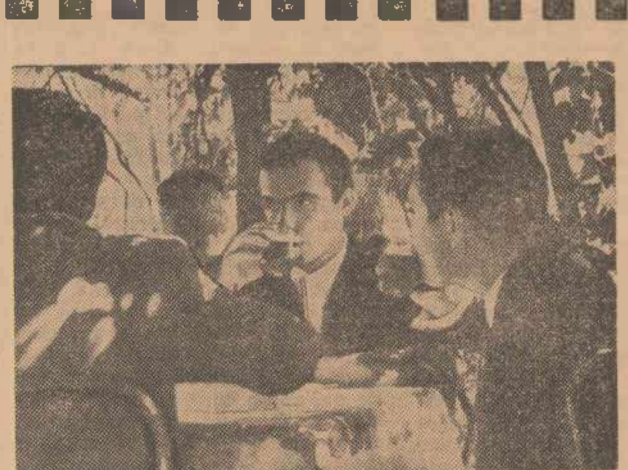
— **Se pare că o parte dintre studenții noștri nu-și înțeleg încă bine rostul lor pe băncile facultăților, ne spunea prof. ing. Iosif Egri, rectorul Institutului politehnic. Spiritul de emulație promovat anul acesta cu insistență în institut n-a căpătat, după cîte se vede, un caracter general. Rezultatele de pînă acum nu sînt pe măsura condițiilor și posibilităților materiale și spirituale ale studenților. Aderența fermă la profesiunea aleasă, înțelegerea matură a necesității pregătirii temeinice, creșterea simțului de răspundere al studenților — iată cîteva dintre principalele probleme care își așteaptă din partea noastră rezolvarea necesară...**

Ion SEGĂRCEANU

Facultății de filozofie, arhiplină la ora 10.00, oră de vîrf, ne-a demonstrat aspirația continuă spre meditație a studenților-filozofi. Cei douăzeci de studenți care ocupau masa a doua ne-au declarat decis că ei nu vor spune în nici un caz „Nu" în fața „ofițerului stării matricole". Nu i-am contrazis. Prezența lor în număr atît de mare aici era cel mai convingător argument (2).

Se învață, se învață peste tot. Cișmigiul ascunde lîngă aleile încărcate de „șoapte de amor" biblioteca deschisă pînă noaptea tîrziu. Aici se poate medita cu o floare în mînă, probabil într-o replică hamletiană a hippy-lor. (3).

EA se născuse într-o zi de 13 și avea examen la

Și chiar dacă sub masă s-au adunat mai multe sticle... (5).

Prologul se desfășoară tîrziu, în noapte, cînd dincolo de afișele „Aici se învață", „Atenție, sesiune", lîngă blocul B al Complexului Grozăvești, asistăm la o secvență din „Urletul lupilor".

E ora 1, luminile încă nu s-au stins și de jos urcă spre ferestrele etajului cinci un strigăt în cor. Șapte voci răgușite scandează CABIRRIA, pînă apar la geamuri toate locatarele și începe bombardamentul cu ouă, cu borcane, cu vorbe din alesul argou studențesc. Nici unul dintre cei șapte n-o cunoaște pe Cabiria, dar ăsta e tabietul lor de noapte, așa că...

Și ce dacă-i sesiune... (6).

Stavă veche pe 13. Trebuia să lupte împotriva acestei superstiții chiar și pe aleile parcului de lîngă Facultatea de drept. Dar au apărut EI, cei trei crai de la... Construcții, care mergeau la examen. Și ce dacă mergeau la examen ? EA părea atît de singură, așa că s-au apropiat pe rînd și invitațiile lor s-au amestecat cu textele lui Metodiu și Chiril, nu s-a mai înțeles nimic, și EA se născuse pe 13. (4).

Conform principiului sanitaro-studențesc care limitează consumul de alcool în sesiune, cei trei prieteni de la A.S.E. poartă o discuție aprinsă despre evidența contabilă în jurul unor pahare de pepsi. Și chiar dacă ar fi bere, ce, berea e alcool ?!

„Avem o țară frumoasă și bogată, un popor harnic și cutezător, care timp de peste două milenii, în ani grei de restriște, înfrățit cu codrii, rîurile și văile, și-a apărat glia, iar acum, sub conducerea partidului, își zidește o viață nouă".

NICOLAE CEAUȘESCU

Țară

Și e o cină de lut fără taină
la care dorm apostoli cu sabie
și cu însemn de voievozi
sună rîuri argintate-n pocale
așteaptă pîine din coapsa cîmpiei
îi acoperă cerul sălbatic de început
cîntec sfînt aburește din steaguri
și e o cină de lut fără taină
cu vin de milenii
cît istoria noastră
la care ne adunăm cu strămoșii
ca într-un rit al pămîntului
și ne cuminecăm înalt
primind însemn de voievozi...

Tismana

Se-ntoarce glas de departe
De pandur intrat în moarte
Se cern pulberi din cîmpie
Cu uric de veșnicie
Trupu-mi cade la Tismana
Ca un orb cătîndu-și strana
Și-l zidesc în mînăstire
În comînd de-un veac de zile
Și-l zidesc într-o icoană
De bărbat cu moarte-n geană
Bate-n ziduri năruire
Peste veac suind oștire
Oltule, măria ta
Trage-ți apele-n adînc
Să-mi aud glasul venind
Glasul meu cel de departe
De pandur intrat în moarte...

Nicolae Dan FRUNTELATĂ

Cuvinte pentru amintirea eroilor

Aici frumusețile sînt pajuri înalte
Ce vin semeția să-nfrunte
Pe acest mădular de țară pulsul se zbate
Ca-n basme, din două capete de munte

Ciripit de pietre însoțește drumul meu
Zgîriind văzduhul cu glasuri colțuroase
Voi, oameni, peisajul cere aici o cetate
Zidită din sufletul eroilor, cu temelie de oase

Să aprindem fiecare făclia mîinii stîngi,
Să nu mai fie noapte în noaptea eroilor
Și să lăsăm baladelor voroava înceată
Iar aripilor veșnica sete de zbor

Prietene, cuvintele schimbate-ntre noi
S-au golit de sens ca niște ciuturi vărsate
Hergheliile soarelui pasc ultimul șold de poiană,
Să nu lăsăm cuvintele pe jumătate-ntrupate

Ion CRĂCIUNICĂ

Lauda bucuriei

Bucuria e sănătatea munților
E atît de simplă
Încît nu știi de ce cresc copacii în jur
Și disprețuiești cutele din ochii altuia
Grija e alungată din capătul lucrurilor
Ca ele să înceapă și să sfîrșească „cu bine"
Noaptea călare pe cumpăna fîntînii
Atîrnă-n dreptate

Moștenire

Fiecărei dimineți
i se cuvine cîte un anotimp
din care să mă desprind
fruct pentru azi
fruct pentru fructe viitoare
și-un cel dintîi cuvînt :
eu n-am frînt nici un sunet
pe muchea luminii
și-n fiecare gest de înălțare
mă dor poverile basmului
pînă ce-mi împletesc degetele
cu clape de laudă
și-ajung, Acolo, cu drumul desculț...
Tu nu obosești nicicînd
drum picurîndu-ne vîrste
ne porți pe umeri noii născuți
cu care-am împletit
cuibul de ecouri
al doinei

Vatra

Tot căutam, în carnea vorbei, rară
statuie potrivită să îmbrace
trupul nestins — cu cîntecul de seară
cînd fruntea-mi grea — de gîndul
spre gîndul tău se coace.

Și, în genunchi, cînd zori te-or învia :
„Voi, cîntecele-mi coapte
rugați-vă la noapte
pe trupu-mi strună — pentru vatra mea.

Lucian BALCAN

Bălceștii lui Bălcescu

Valea Topologului se pierde undeva, la stînga, mînînd firul apei spre matca Oltului. Un pod din bîrne potrivite cu barda îmbrățișează malurile, ca să înlesnească pasul călătorului spre înainte. Înainte e satul. Il zărești de cum lași în urmă lunca cosită mărunt, unde, cît e ziua de mare, cirezile scormonesc firele boante ale ierbii. Ulițele se reped în vîrf de deal și se alungă pînă departe unde ochiul nu le mai deslușește. Rotești privirile și nu știi unde să le oprești mai întîi. Poate peste pădurile solemne și tragice în solitudinea lor, care se înfig în repezișurile coastelor cu încleștarea vechilor descălecători de ținuturi, străjuind veacurile în încremenire adîncă și profetică. Bălceștii se risipesc împrejur și, cît cuprinzi, așezările sînt rostuite de mînă gospodărească, cum stă bine sătenilor coborîți din strămoși care au sfințit locul prin muncă și luptă. Oamenii au în chipul lor ceva din tihna locurilor, dar și din strășnicia lor, iar în vorbă cumpănirea dintotdeauna a țăranului. Vorbești cu ei. Se strîng roată și te amețesc cu întrebările. Vor să știe totul. Unul a auzit una, altul alta... Tu, cum zici? Sfredelul ochilor caută aprobarea sau dezamăgirea cu patimă și asta mi-a plăcut întotdeauna la ei. E superbă curiozitatea acestor oameni care-și justifică o prezență și o participare spirituală seculară. Te simți de-acolo, din mijlocul lor și parcă te încearcă necazul că nu poți meșteri o poartă de Vîlcea cu stîlpi înflorați unde crestătura lemnului s-a adîncit în murmur de cîntec.

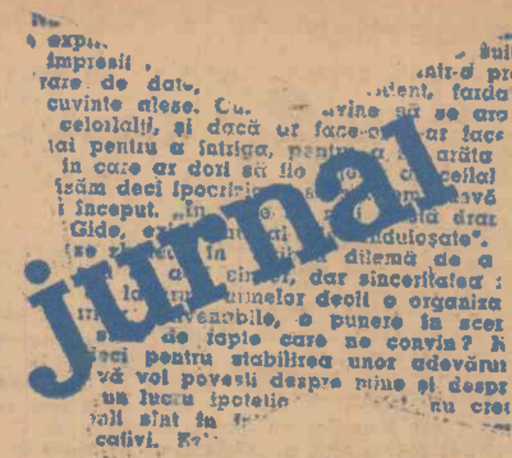
Oricînd ai sosi, dimineața sau seara, te țintește locului iureșul satului care trăiește în toată ființa lui prefacerile zilelor noastre. Vechiul — în sensul bun al cuvîntului — și noul coexistă în armonia pe care bunul simț popular o împletește cu nevoia de frumos și bunăstare sădită în sufletul fiecărei generații. Asemenea observații s-au mai făcut, iar călătorul, cu pasul ori cu mașina, face, oriunde s-ar duce prin țară, creionări entuziaste și asemănătoare. Bălceștii sînt un sat obișnuit, integrat ritmului general, dar... la generozitatea acestui „dar" ne vom opri, căci comuna are o demnitate a ei consemnată cu emoție și evlavie.

Un indicator îndreaptă pe un anume drum, apoi un altul și încă unul. Urci o pantă lină pe sub poale de pădure și gîndurile te copleșesc năvalnic, căci pașii te poartă prin țărîna călcată odinioară de cel plecat să moară departe cu dorul acestor locuri săgetîndu-i pieptul. Date în lături, porțile veghează trecerea spre casa lui. Cu cîtăva vreme în urmă, vizita conducătorilor partidului și statului a adunat aici mulțime din cîteva sate. Din pridvorul casei din Bălcești, tovarășul Nicolae Ceaușescu a vorbit despre prețuirea dată de întregul popor fiului acestor meleaguri, marele patriot Bălcescu. Și s-a hotărît înființarea Muzeului memorial. Oameni cu tragere de inimă au chibzuit îndelung, istoria s-a desfășurat în imagini și documente și acum, la sărbătorirea celor 150 de ani de la nașterea revoluționarului, gînditorului, marelui bărbat, avem muzeul care-i reconstituie drumul eroic al vieții închinate frămîntărilor acestei țări.

Bălceștii lui Bălcescu se adaugă, în urma unei politici înțelepte, la suma locurilor de pelerinaj care să vorbească oricînd de strădaniile acestui popor așezat la o răspîntie istorică, dar neclintit în rosturile lui.

După atîtea osteneli în lungul și în latul țării, iată-te, călătorule, oprit pentru o binețe și o cană cu vin în satul unui om între oameni, care i-a învățat pe bunicii tăi că „România noastră va exista" !

Ionuț NICULESCU

20

EMINESCU

Tulburătoare peste vremi rămîne o întrebare : ce fixează în conștiința unor popoare locul geniului ? În cerul artei atît de schimbător și plin de surprize apar comete și stele de diferite mărimi, observatori improvizați sau avizați fixează cu grabă sau răbdare locul lor pe scara invizibilă a valorilor și totuși...

În ce-l privește pe Eminescu acel imponderabil infinitezimal care-l leagă de soarta sa eternă este determinat mi se pare de vizionarismul său. Asupra caratelor operii lucrurile sînt de mult fixate și nu mai încap discuții. S-au scris cărți numeroase, controversate s-au stins într-un dulce elogiu unanim, nu mai insistăm. Eu vreau numai să consemnez cîteva rînduri despre viața lui exemplară.

Mi se pare imposibil să cred că există în lume vreun mare poet lipsit de o ideologie, de o conștiință directoare. Orice apariție singulară în tărîmul controversat al meșteșugului de cuvînt este apropiată la reconstituiri de un drum trasor, de un marș împotriva habitudinii, de o revoluție. Eminescu nu poate fi conceput numai ca un șef de școală a poeziei românești, pe care de altfel a și reformat-o pentru un secol înainte, el este și un profet visînd la fericirea națiunii, un dărîmător de false valori, un mare afectiv îndreptat către ființa abstractă a milioanelor de concetățeni contemporani sau sosiți din viitorimea incertă. Cu o privire spre trecutul glorios al unui neam greu încercat, în care el deslușea mari virtuți și cu brațul îndreptat spre ziua de mîine a României el arăta celor ce-l citeau ce trebuia făcut, atunci, în timpul său, pentru ca Mîinele țării să fie de bun augur.

Puținilor oameni din speța sa le este dat totdeauna paharul amar al trădării, al nebuniei sau al morții pe rug, fără excepție. Trăind într-un cerc strîmt, cum singur o spune în superbul poem al luceafărului vestitor de ziuă, cei ce-l înconjurau nu vedeau în viață decît o ocupație de mîna a doua, dedicată plăcerilor imediate. Avînd privilegiul de a ști și a suporta ceea ce le este dat numai celor puțini, el trăia din disprețul manifest față de deșărtăciunea comună.

Să trăiești fără să faci tranzacții, să fii brutalizat pentru credințe profunde în soarta unui popor visat pe culmile supreme ale existenței, iată secretele celui ce există mai întîi nu pentru sine. Eu despre acest caracter rectiliniu al lui Eminescu aș vrea să scriu mai întîi, despre intransigența sa morală, despre forța de a refuza ușurințele unei existențe comode la mese de miniștri și mărimi oficiale, gata să facă, din filozoful unic care a fost, o pasăre de curte, gata să scoată sunete servile. Reținerea de a accepta soarta unui vehil, plătită cu îngrozitoarea notă a mizeriei și a alienării, mi se pare calitatea esențială a omului moral Eminescu. Statuile ridicate în timp copilului Ipoteștilor retras din existența pămîntească la vîrsta lui Isus nu sînt adresate numai talentului unic pe care l-a avut. Nu, a versifica frumos, a spune cu talent ceva nou despre amurgul și răsăritul soarelui nu merită decît o pagină recunoscătoare. Tacit, chipurile de bronz și buchetele de flori aruncate pe postamentele de marmură și bronz sînt direcționate unei atitudini și nu unei persoane, eroului Eminescu și pe urmă artistului.

Ce este eroul, la urma urmelor ?

Eroul este persoana desprinsă din falanga umană ca să arate un drum, cel ce jertfește totul pentru un adevăr, deși știe că pentru aceasta trebuie să lase sîngele său, bucuriile sale, speranțele sale. Pentru erou nu există răsplată, el nu face ceva pentru a dobîndi un loc în Pantheon. Eroul este un imprudent generos, ce provoacă prin exemplu prototipuri umane. Eminescu pentru mine nu este chipul dulce și romantic al unui individ cu plete ce trecea pe sub teii Iașului, el mi se pare un glob de foc ce a străbătut conștiința neamului nostru, despicîndu-i zările și arătîndu-ne ceea ce totdeauna rămîne nedeslușit în viitor. El ne-a dat credința într-un destin particular, biruitor, fără asemănare, fără de care orice națiune este pierdută.

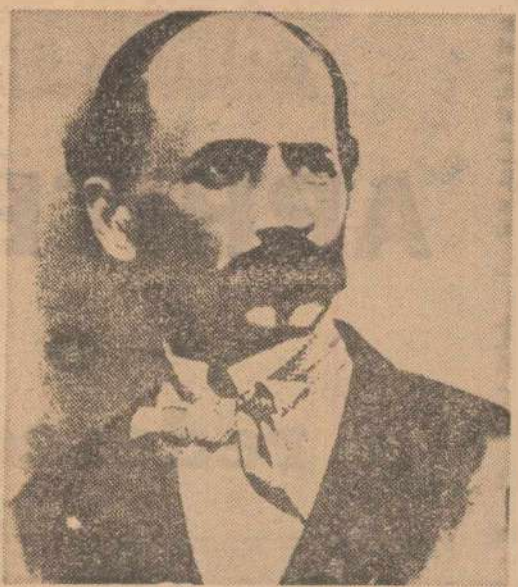
Oriunde ne-am afla, în orice împrejurare, trebuie să apelăm la el ca la un arbitru suprem. Nu pe Dumnezeu trebuie să jurăm, ci pe inima lui necoruptă, pe dreptatea lui, pe ființa sa ce nu poate fi mînjită, calomniată, scăzută. El este Veșnicia românească în forme sublime.

Eugen BARBU

expertize

D. Bolintineanu

de D. PĂCURARIU

Se știe, Eminescu prefera pe Bolintineanu altor poeți. Poate din funesta presimțire a unui sfîrșit asemănător, poate pentru că autorul „Epigonilor" se regăsea în versurile înaintașului, în conștiința morală a acestuia; se regăsea în unele sonuri, metafore, nervozități obsesive, dar, mai ales e de bănuit că îi convenea verbul său biciuitor, manifestare directă a unei sincerități depline, intolerante la contrast, a unei permanente iubiri de țară. Nimeni altul înaintea lui Eminescu n-a flagelat cu atita vehemență demascatoare, nealegorică, clasa suprapusă, moravurile ei prăpăstioase, ca Bolintineanu în satire.

Ca atiția alți colegi de generație, Bolintineanu a fost un dăruit națiunii. Un scriitor interesat în modul cel mai angajat de evoluția stărilor sociale și politice, de modificarea lor spre un anume ideal al epocii. A fost cu alte cuvinte un militant. Toată opera sa e străbătută de vocația pentru social. Structură macedo-valahă dispusă deopotrivă la epic și la sentimental, Bolintineanu avea patima intervenției, a pronunțării în forum. Ca și la un Boliac, opera poetică, proza și teatrul său pot fi considerate ca ipostaze diferite ale resortului publicistic ori ca derivînd dintr-un asemenea principiu. E resortul etic specific structurilor pașoptiste.

Mi se pare că D. Păcurariu a sesizat acest aspect de sociologie estetică și că în funcție de el și-a sistematizat lucrarea. Formal, construită conform tiparului clasic, pe capitole, Introducere, Viața, Publicistica, Monografii istorice de popularizare, Opera literară, Poezia, Proza, Scrieri dramatice, Încheiere și Bibliografie. *textul lui Păcurariu sintetizează într-un spirit catedratic netulburat mai toate interpretările cunoscute date vieții și operei lui Bolintineanu (Călinescu, D. Popovici, T. Vianu, S. Cioculescu, I. Negoițescu ș.a.). Intenția autorului a fost nu atit de a deroga de la asertiunile deja devenite clasice, cit de a le îmbina într-o redactare concisă, care să lase impresia de exhaustiv a unui curs universitar. Firește, modul strîns al narației critice în funcție de o idee coordonatoare precisă (relația reciprocă operă-viață) nu exclude și formularea unor nuanțe exegetice noi, care în fluxul expunerii să facă corp comun cu restul.*

Cum spuneam, la scriitorii momentului 1848, legătura dintre operă și viață este aproape inseparabilă. Liantul principal îl constituie gazetăria ca formă cotidiană a militării pentru idealuri politice și artistice. Urmărind deci pulsul politic al publicisticii lui Bolintineanu, al biografiei sale în general, D. Păcurariu constată că există schimbări în abordarea genurilor ori speciilor literare ale poetului în funcție de acesta, ca și în ordinea tematică a inspirației. Deci, în funcție de cele mai importante evenimente cronologice, autorul micromonografiei încearcă o periodicizare și o explicare sistematică a creației lui Bolintineanu. El respectă cu strictețe criteriul corelației operă-mediu, văzînd de pildă poezia militantului ca un „calendar geografic, istoric și literar". Aceasta într-un sens. Într-alt sens, mai aplicat operei este celălalt criteriu, acela tematic. Istoricul literar descoperă două teme esențiale la care poate fi redusă opera lui Bolintineanu, și anume dragostea de țară și dragostea de viață. Așadar, spre deosebire de romanticii englezi și francezi, poezia românului nu e pesimistă, ci optimistă, în sensul horațian.

Același sistem al corespondenței dintre operă și existență e aplicat și între diversele genuri literare. Sînt căutate filiațiile între poezie și roman, între însemnările de călătorie și poezie etc. Nu mai puțin atent se arată autorul și cu prefigurările tematice ori de muzicalitate cuprinse în poezia lui Bolintineanu. Predomină, bineînțeles, cele care îl anunță pe Eminescu.

Din monografia lui D. Păcurariu ne rămîne un Bolintineanu grăbit în a da opere literaturii române, în a critica fără odihnă societatea coruptă a vremii și, de la un moment istoric, în a scrie imens pentru a putea supraviețui. Cu toate acestea, fostul ministru al lui Cuza, patriotul aprins, a intrat în ospiciu „fără haine".

M. N. RUSU

Anul trecut la Marienbad

Am văzut versiunea românească a filmului lui Alain Resnais. Spun versiune românească, deoarece ea diferă de original prin aceea să i s-a montat o prefață al cărei protagonist este confratele de atitea ori paradoxal, de la **Informația Bucureștiului**, T. Caranfil. Nu avem nimic de obiectat împotriva prefețelor, afară de faptul că ele nu sînt absolut deloc necesare. Credeam că epoca în care publicul era tratat ca un copilaș neascultător, luat cu binișorul, convins și prevenit în fața unui film, chipurile, greu de digerat pentru inteligența lui, aparține de mult trecutului. Prefața respectivă e o recidivă neavenită. Cu atit mai mult cu cit T.C., pe care — să-mi fie iertat — unii îl consideră ca un termen de comparație inversă cînd e vorba de aprecieri cinefile, după ce scapă cu dificultate dintr-un labirint de confuzii, apelind la toate prejudecățile ca să ne convingă să scăpam de prejudecați, se rezumă la niște sfaturi culinare. Ne învață, adică, cum poate deveni **Marienbad** comestibil: în liniște și reculegere de meloman. Ca și cum la alte filme ar trebui să tropăim.

Da, poate că s-a simțit nevoia unei prefețe, ca o justificare a difuzării. Precauție inutilă. După nouă ani, filmul lui Resnais, în ciuda influenței pe care a avut-o asupra gramaticii filmice, rămîne o experiență singulară. Mai întîi, în ansamblul operei lui Resnais, **Marienbad** este, de la **Hiroșima** pînă la **Războiul s-a sfîrșit**, cel mai neangajat și în fond cel mai sofisticat, îndrăzneț ca o lucrare de geometrie neeuclidiană și gratuit ca o fereastră fără clădire.

S-a făcut foarte multă teorie pe marginea acestui film. S-a spus despre el că distruge orice credință în limitele de expresie ale filmului — în timp și spațiu, că distruge incorsetarea în ficțiune, în subiect, în personaj, investigînd memoria, imaginația, subiectivul, atingînd ca mod de narare romanescul etc. Toate sînt adevărate dacă te referi la limbaj. Acest **Ulysse** a fost înconjurat de atitea generalizări teoretice încît filmul ca atare și-a pierdut importanța. Ca multe lucrări destinate să „distrugă" **numai** limbajuri, și-a condamnat singur perenitatea. Interesant numai stilistic, el nu putea supraviețui ca valoare, pentru că — spre deosebire de **Hiroșima**, în mai mare măsură punct de răscruce — nu beneficia de suporturile umane și sociale ale acestuia.

Vechile poncifuri existențialiste detectate în **Marienbad** sub o formă pretențios deghizată de Robbe Grillet nu puteau compensa ceea ce, din concepție, îi lipsea filmului. Marcel Martin spunea cîndva că aici distincția între formă și fond devine absurdă, că forma (stilul) este fondul (subiectul), pentru că materializează rătăcirile personajelor în memorie sau imaginație. Sub acest pretext se pot strecura multe mistificări în cinema.

Marienbad a avut o misiune care i-a depășit forțele și el rămîne un seducător concert abstract, în care partiturile imaginii și sonorului, orchestrația montajului lui Colpi ating virtuozitatea de unde nu mai este posibil decît inutilul. Văzut de publicul nostru acum, cînd durerile nașterii unui nou limbaj cinematografic sînt de mult atenuate, filmul apare ca un exercițiu neîmplinit. Pentru că între timp ne-am obișnuit cu mînuirea unei gramatici destinată să ne ajute drumul spre semnificații. Și sîntem tentați să căutăm semnificații peste tot, chiar acolo unde nu găsim. Soarta filmului lui Resnais este paradoxală, deși poate sacrificiul său pe altarul gramaticii s-ar justifica. Atît cît se pot justifica experiențele de formă. De notat însă faptul că în ultimul timp difuzorii noștri oscilează între extreme: de la westernul de duzină la intelectualismul prețios. Pe o cale de mijloc s-ar mai găsi, poate, multe lucruri de văzut.

Eugen PATRICHE

„La ciorba de potroace"

de Sergiu Fărcășan

Apare distinct în teatrul ultimilor ani o categorie de dramaturgi români pentru care realitatea transfigurată scenic a devenit formula creației angajate, care să ilustreze misiunea istorică a teatrului ca factor moralizator. Acești dramaturgi nu uită niciodată că s-au desprins din anonimatul străzii pentru surescitarea teribilă a condeiului, pentru voluptatea de a naște în dialog și atmosferă „teatrul vieții".

Cu recenta piesă, **„La ciorba de potroace"**, **Sergiu Fărcășan**, asimilat seriei de dramaturgi în discuție, invocă un pretext agreabil pentru un context care se resimte de gravitate și răspundere, aspirînd la virtuțiile satirei. Acțiunea propriu-zisă e centrată pe febrilitatea care anunță nașterea unei profesii asimilată conștiinței publice la modul ilar prin suprauzură — profesia de mandatar. **„La ciorba de potroace"**, firma restaurantului cu vad de altădată, pare să poată sta iarăși deasupra intrării. Perspectiva cîștigului impulsionează abilitățile și rafinamentele negustorești ale fiului fostului patron, în imaginația căruia mana cerească a „localului familial" capătă proporții imense. Caracterul de farsă imprimat acțiunii se ridică pînă la grotescul vîrtej al pasiunii erotice în căutarea satisfacției, pasiune nutrită de un antreprenor de pompe funebre, care circulă, pentru propria economie, cu dricul întreprinderii.

Maniera amintește de farsa clasică, unde nimeni nu mai înțelege nimic, pentru deliciul spectatorului. Numai că în piesa lui Fărcășan încurcăturile au rostul relevării maximei trăiri individuale, care să trădeze caracterul micburghez, decrepitudinea și ușurința cu care se manevrează cuvintele mari, despuiate de sensuri și amestecate limbajului uzual la temperatura firească a parolei.

Autorul nu caută o rezolvare de spirit critic, ci asistă pasiv, indiferența sa fiind mai edificatoare decît o intervenție de amendare.

În regia **Sandei Manu**, piesa s-a montat în premieră absolută la **Teatrul „Nottara"** din București. Într-o curgere spumoasă și într-un tempo alert, spectacolul, în viziunea regizoarei, s-a ambiționat să devină succes sigur prin creionări pronunțate și virtuozități de replică. Ca divertisment, spectacolul se realizează sigur, însă subtilizarea lui se diluează și tributul spectaculozității e plătit din plin. Grija pentru caricatură îi stăpînește nu fără reușită pe **Sandu Sticlaru**, **Mihai Horoveanu**, **Ion Punea**, **Ștefan Iordache**. Notă distinctă face **Nucu Păunescu** în rolul fostului birtaș.

Fără pretențiile textului, spectacolul este o destindere onorabilă, mai ales pentru savoarea unor replici la care se participă și cu sufletul. Sub acest aspect, realizarea **Sandei Manu** servește pledoariei pentru seriozitate și intransigență morală.

N. ION

Nume noi în bibliografia presei universitare: „Medicinistul" și „Ing."

Recent s-au înscris în bibliografia presei universitare două noi nume aparținînd unor institute bucureștene cu bogate tradiții: **Medicinistul** — revista studenților I.M.F. și **Ing.** — revista viitorilor ingineri politehniști. Apariția **„Medicinistului"** își propune îndeplinirea unui vechi deziderat al studenților din I.M.F., acela „de a avea un organ propriu de **informare generală**, o oglindă a vieții și muncii lor, o tribună de la care să-și exprime opiniile". Din păcate, chiar primul număr este (la primul său examen „clinic") ceea ce se poate numi, cu o sintagmă deja consacrată, o **oglindă infidelă**. Intr-un material consacrat „Stilului de muncă în organizațiile de tineret" se mai menționează nominal paralelismul U.T.C. — A.S., cînd cea de-a VII-a Conferință pe țară a Uniunii Asociațiilor Studențești, desfășurată cu **două luni** înainte de apariția revistei, a postulat eliminarea acestor paralelisme. Deși această flagrantă eroare față de actualitate se mai repetă și în alte materiale, sîntem siguri că ea putea fi ușor eliminată, deoarece studenții mediciniști sînt anunțați despre manifestările Ateneului din luna mai (și totuși revista a apărut după programarea acestor manifestări). Paginile **„Medicinistului"** mai suferă povara unei grafici încărcate, obositoare, unei puneri în pagină de-a dreptul enigmistice, unei economii suprasolicitate a spațiului.

Sînt necesare o mai mare exigență a redacției față de calitatea materialelor, o afirmare sporită a responsabilității cuvîntului scris. Scuza debutului nu mai poate justifica în momentul existenței a peste 30 de reviste studențești, dintre care 4 aparțin institutelor de medicină din țară. Sperăm ca următorul număr să cîștige în concentrare, calitate și varietate, resursele mediciniștilor fiind promițătoare în laboratorul dificil al condeiului.

Așteptată cu nerăbdare de politehniștii bucureșteni (știut fiind că institutele similare din Iași, Galați, Timișoara, Brașov, Cluj s-au dovedit mai harnice), **Ing. nr. 1** și-a făcut apariția într-o elegantă prezentare grafică, cu un sumar interesant realizat, cu o vădită atenție față de viața celui mai mare institut politehnic din țară. Paginile dedicate anului jubiliar al patriei noastre, cercurilor științifice, dialogului student-profesor, vieții de cămin axează profilul revistei pe coordonatele majore ale actualității și interesului cititorilor studenți. **„Postulate ale creației inginerești"** — articol semnat de acad. prof. dr. ing. Remus Răduleț — reprezintă un cald îndemn pentru solicitarea intuiției și fanteziei creatoare, a nervului constructiv, elemente orientate spre răsturnarea formelor stereotipe ale cunoașterii. Sînt de asemenea subliniate valorile cognitive și morale ce reprezintă resursele profesiunii de inginer. **În afara orei de curs**, dialogul redacției cu conf. univ. D. Ștefănescu, formează o imagine clară a problemelor pedagogice, imagine susținută de o bogată experiență. Succesele sesiunilor științifice sînt consemnate cu justificată mîndrie în același timp cu acel „Violon d'Ingres" — de astă dată sculptura — care oferă atîtea satisfacții studentului Mircea Damian. Paginile de știință sînt dedicate anticipării unui eveniment de mare importanță pentru cosmonautică: p r i m i i pași ai Omului pe Lună și „Spionajului industrial în Japonia". În legătură cu acest din urmă material, apărut și în alte reviste politehnice (Galați), ne exprimăm speranța că poate un copy-right, stabilit de comun acord între redacțiile studențești, va pune capăt acestei false penurii de informație. Paginile sportive se remarcă prin două cronici: „Cronica entuziastului" și... „Cronica microbistului" semnată chiar de... autorul ei. Umorul și pagina ETC (?!) completează sumarul echilibrat și matur, încă din numărul inaugural, al revistei Institutului politehnic. Urăm redacției noi succese pe acest drum frumos început și multă atenție la acel element ingineresc al presei, ritmicitatea apariției.

S. CĂLIN

„Mozaic american" studențesc

După recentele reprezentații oferite la studioul Institutului de teatru de un grup de tineri interpreți-studenți ai Universității din Kansas sîntem din nou gazde unei trupe studențești americane, de data aceasta a universității „Duquesne" din Pittsburg (statul Pennsylvania). Cu un permanent antrenament și dobîndind o autentică precizie a evidenței, ansamblul studențesc american oferă, în fața unui public doritor de programe de varietăți, un mozaic complet, înglobînd momente muzicale vocale și cu instrumente orchestrale specifice, intermedii comice, dansuri în ritmuri alerte, populare sau moderne.

Într-un vîrtej amețitor, cancanul își dă întîlnire cu dansurile western, charlestonul se alătură dansurilor indiene sau polcii în stil american. O notă aparte, cu accente de lirism, capătă interpretările unor cîntece de dragoste din regiunea munților Appolochieni, cîntecele negro spirituals sau dansurile din New England. Partea a doua a spectacolului rezervă o originală retrospectivă pe fragmente a celor mai remarcabile spectacole de pe Broadway: „Little Johnny Jones" și „South Pacific". Un spectacol omogen, surprinzător de viu și antrenant, în care umorul și lirismul, modernul și tradiționalul se îmbină într-o construcție spectaculară atrăgătoare și plăcută.

S. B.

confidențe

Finalul anului universitar ne-a surprins și pe noi cu cîteva restanțe, pe care am tot ezitat de a le da publicității, datorită sincerității lor atît de fruste. Dacă o facem totuși, in acest ultim ceas, e pentru a respecta pe deplin caracterul acestei rubrici atît de cuceritoare prin naturalețea sa. Evident, confidențele celor doi corespondenți, îndeosebi a ieșanului, melodramatizează in mod serios lucrurile. Cum se zice, n-avem nici un merit în această direcție. Aceasta-i viata!

A FI SAU A NU FI „ÎNȘELAT ÎN DRAGOSTE"

Zilele trecute am primit la bibliotecă o scrisoare: „Ai fost înșelat vreodată în dragoste? E banală întrebarea, dar cutez să mă adresez unui străin, rugîndu-l chiar să-mi spună mai multe referitor la această „problemă grea".

Dragă colegă,

Într-un fel, scrisoarea ta m-a iritat; un fel de iritare ascunsă în adîncurile ființei, mascată de vreo bucurie de moment, dar care roade neîncetat, așteptînd prilejul să iasă la lumină. Nu mi-am dat seama de aceasta imediat; cînd am primit-o aveam pe buze zîmbetul acela triumfător și satisfăcut al omului căruia i se cere ajutorul. O satisfacție egoistă care iți șoptește: mie nu mi se poate întîmpla așa ceva. Apoi m-am rușinat de satisfacția mea, m-am văzut în postura ta și bucuria s-a „strepezit" treptat în iritare. Și știi ce m-a iritat. „A înșela" e un cuvînt al bătrînilor, al soților care, plictisiți unul de gesturile celuilalt, își caută refugiul în alții și singurul lucru care-i mai unește este „căsătoria". A înșela înseamnă în acest caz a avea legături intime (scuză-mă că am început să dau și definiții) cu altcineva decît soțul sau soția, fără ca celălalt să știe.

Iartă-mă, dar nu te pot înțelege. Ca soție iți poți face o dramă din infidelitatea soțului, pentru că simți iminenta destrămare a unei familii. Ca iubită, nu! Categoric, nu! Te văd zbuciumîndu-te pentru că prietenul nu te mai iubește (dacă se întîlnește cu alta, înseamnă că nu te mai iubește), pentru că încă îl mai iubești (să spunem), deși el nu-ți mai aparține. Dar a te zbuciuma pentru că „ai fost înșelată" în dragoste înseamnă a considera pe aceasta din urmă un fel de legătură instituționalizată (cum e căsnicia de exemplu).

Dragostea este însă un sentiment și ca atare e „metafizică": sau-sau! Sau este dragoste, sau nu este dragoste (caz în care e cuprins și ceea ce numești tu „a înșela). Terțium non datur! În consecință, „a fi înșelat în dragoste" e o propoziție contradictorie. „A înșela" exclude dragostea și invers. Poate nu am înțeles eu scrisoarea ta. Poate, privind din „interiorul" zbuciumatului tău afectiv, răspunsul meu rațional (sau cel mult cu pretenția asta) e greșit. Rubrica „Confidențe" iți stă la dispoziție.

Ion ȘOPTEREANU
Cluj

★

Trimit această scrisoare cu rugămintea de a o publica, pentru ca, în felul acesta, cu ajutorul opiniei cititorilor, să pot ajuta un prieten.

Iubești? Foarte bine, dar ai grijă pe cine! Trăind în atît de romanticul Iași, am avut ocazia să privesc mulți îndrăgostiți, să discut cu unii, să primesc sfaturi de la alții, care m-au ajutat foarte mult. Acum însă, prin intermediul acestei confidențe, vreau să ajut un cunoscut, un prieten. Locuiesc în același cămin cu el. P. I. a cunoscut anul trecut o fată, dacă nu greșesc, o colegă. S-a apropiat de ea și prietenia lor a continuat și anul acesta. Acum, pentru că și eu am prietena în același cămin în care locuiește prietena lui, îl vedeam foarte des. De multe ori îl găseam acolo și rămînea și după plecarea mea, așteptînd ca ea să coboare. Am început să înțeleg că o iubește într-adevăr și de aceea cred că niciodată el nu-i reproșa lungile întîrzieri. Devenise o pereche simpatică, admirată nu numai de mine. Dar... iată că în una din serile trecute mi-a fost dat să văd o scenă penibilă. P. I., ca de obicei, aștepta în fața căminului. Pentru că prietena mea a coborît repede, am plecat lăsîndu-l acolo. Pînă aici nimic deosebit. N-am mers însă mult și, spre surprinderea mea, în fața noastră apare ea, prietena colegului meu, cu un alt tovarăș de „plimbare". Surprinși fiind și de poziția în care mergeau, am avut totuși timp să ne întoarcem, să vedem ce se întîmplă. Observîndu-și prietena, P. are un moment de cumplită încercare. după care, pentru a primi lovitura mai ușor, se întoarce cu spatele. După ce mai discută cîteva minute, ea se desparte de noua (sau mai vechea ei cucerire) și se îndreaptă spre ușa blocului. Îi spune ceva lui P., după care merge în cămin, dar, curios, P. mai are resurse psihice și rămîne. După circa zece minute, vine din nou și pleacă împreună cu P. Atunci ne-am dat seama cît de mult o poate iubi, dacă după tot ce s-a întîmplat mai poate pleca cu ea. Seara, în cămin, îl văd pe P. I. distrus, privește în gol, toată noaptea n-a dormit, plimbîndu-se pe coridor. A doua zi, la fel. Pare un om care nu mai există, dar, cu toate acestea, continuă să se întîlnească cu ea. *Cum poți tu, dragă P., să mai faci lucrul acesta? Caută să înțelegi că ea nu este singura femeie din lume, caută să o uiți, învingîndu-ți astfel suferința. Aș vrea ca în felul acesta să te ajut să te trezești la realitate, să te fac să fii același om credincios, dar, pentru aceasta, caută o nouă fată, una care să merite prietenia ta. Fii sigur că vei găsi o prietenă care să te facă fericit. Cu mult respect, te rog încă o dată să nu te mai chinuiești și să înțelegi că-ți doresc numai binele.*

Mihai LUNGU
Iași

RETROSPEC
UNIVERSIT
dintre dou

ARHITEC

— o m
a redescop

O retrospectivă a extraordinarului sfert de secol românesc deschis de anul 1944 începe cu ideea reconstrucției. A spiritelor, a lucrurilor, a locurilor. Firesc este să numim întîi revoluția în conștiințe. Forma sensibilă a acestei modificări poate fi recunoscută în construcțiile noi ale Republicii. În istoria învățămîntului de arhitectură în România se urmărește aventura dialectică a trecerii de la meserie la artă, în mai puțin de cincizeci de ani

Puține alte instituții de învățămînt superior, la noi, au avut nevoie de atîta timp ca să impună legea lor specială, fiind totodată, evident, absolut necesare unei națiuni civilizate. Învățămîntul de arhitectură, ca disciplină de sine stătătoare, este consemnat, prin lege, în mai multe rînduri. Începe prin ambiția și curajul unor pionieri — arhitecții Alex. Orăscu, I. N. Socoleanu, G. Sterian — și se așează definitiv în conștiința publică în 1897, cu înființarea Școlii Naționale de Arhitectură. Acum oficiază arhitecții Ion Mincu, Grigore Cerchez, Petre Antonescu, sculptorii Ion Georgescu, Ionescu-Vălbudea, matematicianul Ermil Pangrati.

În decembrie 1897 sînt înscriși 37 elevi. Între 1904—1916 primesc diploma de arhitect numai 36 persoane.

În 1924, cînd se înscria la Arhitectură prof. dr. arh. Grigore Ionescu, se mai înscriseseră încă alți 12 elevi. Pînă în 1948, anul reformei învățămîntului, numărul total de studenți ai Academiei de arhitectură (titulatura foarte diferită de-a lungul anilor dovedind prompt felul în care e înțeles rostul acestei arte în România) nu a depășit niciodată cifra de două sute.

În 1948 numărul studenților a crescut deja la 900!

Pentru comparație, cîteva cifre:

2037 absolvenți între anii 1948—1969. Numai în 1968 sînt licențiați ai Institutului de arhitectură 183 de studenți, după studii complexe pe durata a șase ani universitari.

Cînd rememorăm destinul acestui ultim sfert de secol, începem reflex prin ce s-a construit. Noile cartiere și orașe, centrele industriale gigant, dotările social-culturale la sate, fabuloasele șantiere de pe Argeș, de la Bicaz, de la Porțile de Fier. Toate acestea înseamnă ARHITECTURA. Toate sînt sensul deosebit al dezvoltării învățămîntului de arhitectură de pe treapta unor promoții de aleși pe aceea a generației de creatori, selectate pe un singur criteriu: calitatea intelectuală.

AMBIȚIA UNEI VIEȚI: HOL CU ȘEMINEU ÎN CASA UNUI INDUSTRIAȘ

Nimic nu descoperă mai bine esența unui tip de învățămînt ca idealurile ce și le propune. În cazul învățămîntului de arhitectură acest adevăr elementar se citește în temele de studiu. „Locuința, atelierul, casa de negoț — erau socotite subiecte mici, puțin importante spre a fi date ca temă de studiu viitorilor arhitecți. Au lipsit aproape cu desăvîrșire programele cu teme de lucrări pentru omul de mijloc. În schimb, multe teme erau consacrate unor subiecte potrivite cu năzuințele burgheziei de curînd îmbogățite prin război: un hol cu șemineu în casa unui industriaș, o capelă comemorativă pentru un mare negustor, un pavilion de vînătoare, un foișor într-un parc". (Din studiul „Istoria învățămîntului de arhitectură în România" al prof. dr. arh. Grigore Ionescu).

Prof. Grigore Ionescu, autor, între altele, al primumului tratat de istorie a arhitecturii românești, a avut amabilitatea să ne evoce atmosfera anilor studențești 1920—1930.

— Arhitectura era o artă care se învăța cu multă cheltuială. Numai materialele pentru studiu, pentru desen, și iată dintr-odată o problemă. Acum, iertați-mi expresia, studenții au totul pe tavă. Eu am avut în an 13 colegi. Au absolvit numai 9. Studenții nu se prea grăbeau să termine la timp facultatea noastră, pentru că prin anul doi-trei începeau să lucreze în atelierul unui arhitect particular. Astfel, studenția se prelungea și zece ani. Asta în mod obișnuit, pentru că erau și cazuri neobișnuite. Cînd am ajuns eu conferențiar încă mai aveam studenți pe cîțiva din foștii mei colegi de an. Situația se mai explică și prin aceea că nu simțeai în mod deosebit rostul tău necesar între interesele țării. Facultatea de arhitectură, chiar construcția noului local, începută prin 1922, a fost în cea mai mare parte opera unor români de bine, un fel de sfîntă dragoste pentru viitorul ascuns al țării acesteia. La început noi lucram înghesuiți într-o odaie, vizavi de redacția **Universului** — asta deși eram foarte puțini. Localul a fost întotdeauna o problemă. Apoi ne luam planșele și instrumentele în brațe și urcam într-o trăsură care ne ducea în altă parte a orașului. Corpul didactic era extrem de redus. Rareori mai mult de douăzeci de profesori și conferențiari. De fapt, nici nu se știa bine ce este arhitectura, ce ar trebui să fie. Gîndeam, proiectam, cu amintirea unei istorii eroice foarte îndepărtate. Se făcea în special pregătire artistică academică și destul de întîmplător cultură tehnică, cultură în general. Programa de învățămînt a oscilat între o direcție și alta. Se poate vorbi de un învățămînt de arhitectură în sensul modern al cuvîntului, de o știință și o artă contemporană românească abia de la reforma învățămîntului din 1948.

Nu vreau să spun că nu am avut profesori buni, că era haos. Am avut chiar foarte buni profesori, oameni cu o inimă mare și cine a vrut să învețe a învățat serios — ca în toate timpurile, de altfel — dar se știa că facultatea noastră era pentru elită, un fel de plantă de seră foarte prețioasă și profesorii mei, noi mai pe urmă, am făcut tot ce se putea omenește face ca să asigurăm continuitatea învățămîntului de arhitectură, să-i dăm direcția firească, sănătoasă. Să orientăm studiul pe teme largi, pe temele fundamentale ale meseriei sau artei noastre — cum veți vrea s-o numiți. Imediat după 1948 arhitectura a început să fie predată și înțeleasă ca filozofie, evitîndu-se consecvent formalismul. Vreau să spun că, în sfîrșit, programa și numărul mare de studenți înscriși au modificat fundamental sistemul învățămîntului de arhitectură. Și „modificare" nu e cuvîntul cel mai potrivit. Cred că nu se poate alcătui o istorie a învățămîntului superior în România, după 23 August 1944, fără a așeza simbolic, în frunte, Arhitectura. O facultate pentru „elită" a devenit o facultate obișnuită, accesibilă tuturor tinerilor cu vocația așezării de lucruri.

Rectorul institutului, prof. arh. Ascanio Damian, în-

cearcă o definiție a specificului studiului în i
prin continuă raportare la prezent.

SE ÎNCEPE CU PREZENTUL!

— Pentru pregătirea unui viitor arhitect e
mai întîi de mult spațiu, de un spațiu luminos, c
diții de învățătură speciale, în ultimă instan
student consumă în facultate o cantitate uri
calc, de hîrtie, culori și alte diverse materiale. U
dent la Arhitectură costă deci. Astăzi avem as
în mod ideal condițiile de lucru.

Corpurile de clădiri recente ale institutului
nivelul celui mai pretențios sistem de învățăm
aceea, poate, exigența catedrelor noastre este de

la hotarul
trare de veac

URA XXV

ografie
rii condiţiei

ot ce s-a închipuit ca exigenţă în primele decenii secolului acesta, secol de revanşă a arhitecturii ora celorlalte arte şi ştiinţe. Sînt înscrişi, în cei ani de studiu, aproape 1 300 de studenţi. 750 sînt sieri. Institutul are cămine bune pentru băieţi şi , o cantină foarte bună, o sală de sport cum puţine în ţară, o bibliotecă de specialitate cu cîteva zeci mii de titluri, un club excelent. Studenţii noştri au ltură esenţială în mai multe domenii, în mai multe . Sînt bine cunoscute, cred, performanţele clubului rtiv **Arhitectura.** Din anul 1934 eu sînt nelipsit din astă şcoală, am cunoscut toate frămîntările ei, odi- programei de învăţămînt în căutarea echilibrului. realizat, sînt sigur, acum, o programă suficient de ă, de încăpătoare pentru orice fel de personalitate, sistem de cursuri şi proiecte realist şi de calitate.

Profesorii noştri, studenţii chiar, fac destule călătorii peste hotare şi pot să compare. Unele din rezultatele călătoriilor se pot dovedi prin îndrăzneala unor proiecte, prin innoirea permanentă a cursurilor. Important este să începi mereu prin a raporta la prezent, prin realism, un realism vizionar, aş zice, mereu cu imaginaţia în viitor, cu privirea pe formele cele mai sigure ale prezentului.

„ZIUA ÎN CARE REVISTELE ROMÂNEŞTI..."

Am solicitat conf. arh. Enache Constantin, prorectorul institutului, cîteva cuvinte despre cercurile ştiinţifice. Domnia-sa, animator consecvent al cercetării ştiinţifice studenţeşti — concretizată în 11 sesiuni şi mai mult de 300 de lucrări — a ţinut să accentueze o idee :

— Trebuie dezvoltat, în principal, la această „tinereţe a arhitecturii româneşti" spiritul competitiv. Studenţimea noastră are acum sentimentul angajării certe dar îi lipseşte încă marele curaj. Trebuie să credem în ziua în care revistele româneşti de arhitectură vor fi cercetate în Japonia bunăoară, cu acelaşi interes profund cu care noi, astăzi, urmărim revistele japoneze. În cei 16 ani de cînd am trecut de la planşetă la catedră am descoperit între studenţi, în stare potenţială, valori de talia unui Kenzo Tange şi Oskar Niemayer. Nu exagerez absolut deloc.

Dacă aceste valori potenţiale nu confirmă, întru totul, speranţele e pentru că am neglijat, cred, un lucru important în încercarea de a crea forţa de şoc a arhitecturii contemporane : educaţia în spiritul marii competiţii intelectuale. Am fost în cele două Americi, am văzut multe ţări. De fiecare dată cînd m-am întors în ţară am avut un fel de încordare euforică. Simţeam că putem mai mult. Simt că se poate infinit mai mult. Aş vrea ca studenţii noştri să onoreze această meserie de mare cultură şi civilizaţie care este arhitectura printr-o continuă meditaţie creatoare. Arhitectura e o disciplină ce se dezvoltă în ştafetă. Un schimb nereuşit în tandemul discipol-magister atinge sistemul.

FOAIE PENTRU MINTE, INIMĂ ŞI ARHITECTURĂ

Cu titlul „Sub semnul pătrarului de veac", revista studenţilor arhitecţi publică în ultimul său număr un editorial din care extragem :

„Sîntem de-o vîrstă cu ţara. Cu ţara cea nouă, odată cu care am păşit în viaţă, cu ţara cea veche din izvoarele căreia ne-am înţetit bătaia inimii. Nimic în jurul nostru să nu ne fie străin, nimic în care să nu ne oglindim ca în proprii noştri ochi. Vom spune, întotdeauna, răspicat, da ! Am crescut sub semnul unui pătrar de veac. Şi veacul îşi urmează prin noi cursul. Voinţa noastră este voinţa ţării întregi. Iar voinţa sa este pace, democraţie, socialism".

Aceste cuvinte ar putea servi drept motto micromonografiei de sentiment pe care am încercat-o, pretextul, în sensul superior al cuvîntului, fiind Institutul de arhitectură bucureştean.

Aceste cuvinte trebuie aşezate, cu siguranţă, pe fila statistică ce consemnează rezultatele ultimelor sesiuni de examen :

84 la sută note de la 8 la 10 în sesiunea din vara anului 1968, 78 la sută integralişti în sesiunea din februarie recent, 75 la sută note de la 8 la 10 în aceeaşi sesiune.

Sînt date pentru o Odă a pămîntului românesc, semnată de cîteva generaţii de creatori.

GUSTUL COMPETIŢIEI

Acum trebuie să scriu pe o singură pagină despre un om exemplar şi descopăr încă o dată ce complicată aventură încerc, din care voi ieşi, cu siguranţă, puţin umilit. Discut cu arh. Radu Vincenz aproape o oră, despre timpul lui şi despre viziunea unui arhitect total şi dintr-odată trec din lumea mea destul de bine articulată, destul de atent stăpînită, în lumea lui, plină de interese aparte, cu idealuri pe care le înţeleg oarecum la rece, pentru că sînt altceva decît idealurile mele, care, în afară de clipele cînd scriu despre Institutul de arhitectură, au altă formă decît aceea a unei construcţii cu douăzeci de etaje pe malul mării, sau alte lucruri de acest fel. Să scriu într-o singură pagină despre un asistent care împarte ziua între orele de proiect în institut, lucrul la planşetă acasă, lucrul în forţă la Expoziţia Realizărilor Economiei Naţionale, care a deprins încă din timpul studenţiei curiosul obicei de a participa la mari concursuri de arhitectură şi a le cîştiga. Prima întrebare pe care i-o adresez — după ce observ că dialogul cu Radu Vincenz devine fără voia mea replica la una din ideile arh. Constantin Enache — este următoarea :

— De ce competiţie ?

— De fapt, nu atît cele cinci concursuri la care am participat pînă azi au importanţă, ci starea de concurs în care încerc să mă găsesc mereu. Competiţie cu mine, mai întîi, şi, aş zice, întîmplător restul. Acum, de pildă, lucrăm pentru un Sediu O.N.U. la Viena...

— Lucrăm ?

— Bineînţeles. Un colectiv, cu Hanganu Mircea, Slavu Vladimir, Petre Marinescu şi Mihai Plăieşu.

— Ce sens are, totuşi, **starea de concurs,** pe care o numeşti ?

— În arhitectură lucrurile stau puţin altfel decît în celelalte domenii. Noutatea oricărei lucrări înseamnă multă muncă de rutină. Trebuie să ai răbdare, foarte multă răbdare, ca între operaţiile, în general banale, ale lucrului la planşetă să întrevezi permanent ideea. Trăieşti o dublă stare : operaţiile de proiectare, una după alta, sînt obişnuite, gîndeşti infinit mai repede decît poţi reproduce pe hîrtie, te afli într-o etapă, indiferent dacă mai la început sau mai către sfîrşit şi este infinit mai greu decît în celelalte arte să realizezi sentimentul operei. Nu eşti creator unic niciodată şi e necesar totuşi să trăieşti ca un creator unic. Destul de complicat, cum vezi. Fără gustul competiţiei arhitectura e numai meserie. Cred că unul din semnele particulare ale învăţămîntului de arhitectură e acesta : educaţia în spiritul creaţiei totale. Foarte aproape de filozofie, dacă nu cumva în primul rînd filozofie. Oricum, este greu să faci portretul institutului nostru fără să observi tendinţa spre creaţia de mare sinteză.

Tudor OCTAVIAN

CUM SE IA UN 5 ELECTROMAGNETIC FĂRĂ OMBILIC SAU POVESTEA ROMANŢATĂ A MORTULUI DIN PĂPUŞOI

— discuţie în doi timpi şi trei mişcări —

— Băiatul e inteligent, spuse Adriana Mălineanu, din grupa 407. E spiritual, cult, uneori chiar manierat, nici urît nu e, aşa că — de aici adăugăm noi — merită să ne ocupăm de el. Mai cu seamă că, în Facultatea de filologie a Universităţii din Craiova, e unicul, prin originalitate şi, de ce n-am spune-o, prin pitoresc. Cu atît mai mult cu cît fauna din care face parte se pare că e în regres numeric ; de dragul posterităţii, trebuie să lăsăm măcar două, trei cuvinte despre El. Mort-copt. (Vom vedea, mai pe urmă, de ce „mort-copt"...).

Cadrul discuţiei : coridorul de la etajul ultim al Universităţii, taman în faţa sălii prin care se perindă grupa 407, din anul II Filologie. Pe pervazul ferestrei (evident pe coridor) se odihneşte El. E destul de palid, cu broboane de transpiraţie în jurul nasului. Se reazemă de sticla ferestrei, crăpată tocmai în dreptul spatelui său, probabil de nu prea multă vreme. Apare şi reporterul ; se înţelege, fără intenţia să-l acosteze. O conjunctură favorabilă îl transformă însă, pentru cîteva zeci de minute, din reporter în student şi discuţia începe, cu mare sinceritate din partea Lui, adică a omului de pe pervaz. Zice :

— Asta-i, „tată" : luai şi eu examenul. Pot să respir, în sfîrşit, pe ambele nări. Tu mai ai ?

— Cîteva, zic eu, intrînd în joc. Dar trec şi ele, cu siguranţă.

— Le luaşi bine ? zice El.

— Hm, aşa şi-aşa. Tu ?

— Cinci.

— La ce ? întreb eu.

— Na-ţi-o ! La franceză, „tată". Uită-te pe uşă. Scrie. Cinciul e sfînt, să ştii de la mine, mai ales cînd e „electromagnetic". Asta înseamnă un cinci muncit...

— Nu-i bai, poţi să ţi-l refaci. Ceri reexaminare...

— Ţţţţ — face El. Nu-mi plac examenele cu ombilic, cu prelungiri, care va să zică...

Discuţia continuă. Vorbim despre Rebreanu, despre Proust şi... Ivaşcu, despre „Viaţa românească" şi revista Universităţii. Omul de pe pervaz e, spre uimirea mea, foarte bine documentat. (Mai tîrziu aveam să aflu de la colegi că are o manie : dorinţa de a epata, de a-i da gata pe cei din jur ; învaţă pagini întregi de literatură beletristică pe de rost — chiar şi în sesiune ! — şi dacă-i acorzi cîteva minute îţi recită paragrafe întregi de proză, spunîndu-ţi la ce pagină sînt, pe ce parte, la al cîtelea rînd începe alineatul şi cîte foi mai sînt din capitolul respectiv. Fără nici o exagerare !)

— Văd că mişti, că-ţi merge mintea, remarc eu. Ai mintea brici, cum zice un cunoscut al meu. Cum se face că n-ai depăşit cinci-ul ?...

— Eu nu mă omor. Vrei să ştii adevărul ? În sesiune dorm, mă plimb, dorm, citesc, iar mă plimb, iar dorm, iar mă plimb, mai văd un „filmuleţ" şi, firește, apoi iar dorm. În pauze „speciale", mai învăţ pentru examen, de, ca omul cu griji...

(O precizare : din investigaţiile făcute după discuţie a reieşit că interlocutorul meu spusese purul adevăr. Mai mult, programul cu pricina e adoptat şi în timpul anului, pentru „continuitate").

După un timp îi declar că trebuie să plec. „Vreau să ne mai întîlnim şi altă dată", zic. Îl întreb cum îl cheamă.

— N-are importanţă, dă El din umeri. Dacă ţii să ne mai întîlnim, ieşi pe stradă. E imposibil să nu mă vezi. Oricînd, „tată". Că, să ştii, eu îmi făcui programul meu şi-n sesiune : al meu şi numai al meu. Nu-s prost să mă omor. Văd că-ţi strălucesc ochii. Eşti romantic ? Eu da...

Şi pleacă. Ducîndu-şi, fireşte, numele cu el. Ulterior, colegii îmi dezvăluie identitatea „omului de pe pervaz", iar profesorii îmi creionează portretul Lui : superficial, învăţînd mecanic din an în paşte, rupt de cele mai multe ori de colectiv, maestru al zeflemelii de cafenea, frate geamăn cu nota 5, care-i reflectă aproape întotdeauna personalitatea, în ciuda realelor sale posibilităţi intelectuale. Se numeşte... (paradoxal !) Mortu şi Viorel. Ocupaţia de bază în facultate : pititul în... păpuşoiul nu prea universitar, aşa cum s-a văzut, pentru a evita întîlnirea cu propriul său „eu", care, în special în sesiune, ţine să dea ochii cu „persoana". Dar, vorba lui, Mortu „nu se omoară". În fond, la ce s-ar mai omorî, dacă tot e mort ?

„Planeta otrăvită“

EVRIKA!

Datorită deşeurilor civilizaţiei industriale, poluarea atmosferei, a apelor dulci şi a oceanelor a atins un nivel îngrijorător. Dacă omenirea nu va reacţiona la timp, planeta va ajunge în curînd de nelocuit.

În ziua de 28 ianuarie 1969, la cîteva mile în larg de Santa Barbara, în California trepanul care fora solul submarin a pătruns într-o rocă poroasă şi a eliberat petrolul aflat sub presiune. Uleiul negru izbucni cu putere prin ţeavă, dezechilibrînd întreaga instalaţie. Scăpînd de sub controlul „ucenicilor vrăjitori“. 100 de mii de litri de petrol se revărsau zilnic pe suprafaţa mării. În cîteva zile au fost acoperiţi mai mult de o mie de kilometri pătraţi de ocean, petrolul ajungînd pînă pe plăji, unde pescăruşii agonizau.

Întreaga populaţie intră în panică, reamintindu-şi de fluxul negru care a invadat Marea Mînecii. Tehnicienii de la Union Oil întreprind un nou foraj în apropierea primului, pentru a face o săpătură oblică, către puţul răzvrătit ca să încerce să-i stăpînească izbucnirea. Ei reuşesc peste două săptămîni şi astfel dezastrul este oprit, neajungînd nici pe departe la cel provocat pe coastele Franţei şi Marii Britanii de spargerea rezervorului vasului Torrex Canyon.

În acelaşi timp, la mii de kilometri în Marea Nordului, o instalaţie de foraj a fost evacuată de urgenţă din cauza unei bruşte creşteri de presiune. Specialiştii au reuşit să evite o erupţie periculoasă, revenind la faţa locului cu elicopterele, în ciuda furtunii. Dar amîndouă întîmplările arată cît de mare este pericolul poluării oceanelor din cauza exploatărilor petroliere submarine. Primele exploatări submarine „off shore“ — cum sînt cele din Marea Caspică şi din Venezuela — erau făcute în apropierea malurilor, la mică adîncime şi în roce-rezervor superficiale. Actualmente petroliştii îşi înfig trepanul aproape peste tot în larg (de pildă în Mediterana, în golful Gasconiei) şi nu avem nevoie de multă imaginaţie pentru a ne închipui cît de mare ar putea fi dezastrul unei explozii ca aceea de la Santa Barbara în cazul cînd efectiv ea nu ar fi stăpînită.

NOROIUL ATMOSFERIC

Poluarea masivă a atmosferei a început în secolul trecut prin arderea cărbunilor pentru maşinile cu aburi şi încălzirea caselor. Locomotiva a fost unul din factorii cei mai importanţi ai acestei poluări. Mai există şi acum case aflate în apropierea gărilor pe ai căror pereţi se pot vedea urmele lăsate de fum timp de un veac. Electrificarea căilor ferate a suprimat acest izvor de poluare însă multe industrii continuă să utilizeze cărbunii care, în general, conţin şi sulf.

O termocentrală care consumă lunar 51 000 tone de cărbune avînd 1% sulf răspîndeşte în fiecare zi în atmosferă, prin coşurile sale, 33 de tone de anhidridă sulfuroasă, care, în cazul anumitor condiţii atmosferice, se poate transforma în 50 de tone de acid sulfuric. Tot într-o zi, aceeaşi centrală produce 230 de tone de cenuşă. Dacă socotim că patru cincimi din această cenuşă este reţinută de filtre, rămîn totuşi circa 41—50 tone de cenuşă — din care o parte amestecată cu picăturile de vitriol trece prin alveolele pulmonare ale locuitorilor din zona respectivă, pînă la o distanţă de 5 km. Centralele electrice care ard ţiţei nu emit cenuşă aproape de loc, dar emit de 3 ori mai multă anhidridă sulfuroasă. În ultimii ani s-au realizat mari progrese în privinţa filtrării prafului, dar nu există nici un sistem de a împiedica răspîndirea anhidridei sulfuroase în cazurile cînd combustibilul utilizat — lichid sau solid — conţine sulf.

Fiecare industrie adaugă reziduurilor produse de combustie poluanţii săi specifici. Astfel, în împrejurimile fabricilor de ciment totul este pudrat cu un praf alb. Fumul produs de cuptoarele înalte conţine particule de siliciu, aluminiu, calcar, oxid de fier. Complexele siderurgice cele mai moderne, care întrebuinţează aer bogat în oxigen sau chiar oxigen pur sub presiune, aruncă în atmosferă nori groşi de fum roşcat — oxid feric; metalurgia aramei — anhidridă arsenică, cea a aluminiului — acid fluorhidric.

GAZUL DE EŞAPAMENT

Zeitate crudă a societăţii de consumaţie, automobilul nu se mulţumeşte cu morţii provocaţi de accidente. El omoară cu mai multă perfidie prin acumularea gazelor de eşapament în marile aglomeraţii urbane. Regăsim aici petrolul — bogăţia şi otrava civilizaţiei noastre. Este adevărat că benzina întrebuinţată de motoarele de automobil emană, proporţional, mai puţini derivaţi ai sulfului decît fumul industrial. (La Los Angeles s-au făcut studii asupra poluării aerului şi s-a ajuns la concluzia că gazele de eşapament conţin numai a 10-a parte a anhidridei sulfuroase care se găseşte în atmosferă). În schimb gazul de eşapament este principalul producător a trei alte categorii de substanţe nocive : hidrocarburile, oxizii de azot şi oxidul de carbon.

Hidrocarburile sînt fracţiuni nearse sau arse incomplet din carburant. Ele se degajă în mai mare cantitate cînd motorul merge în ralentiu, sau în momentul accelerării — deci în cazul aglomerărilor de maşini şi la stopuri. Aceste particule nearse sînt mai mult sau mai puţin toxice (benzopyrenul 3—4 şi-a cîştigat o anumită celebritate fiind cancerigen). Sub influenţa soarelui ele intră într-o serie complexă de combinaţii chimice în care se observă ozonul, oxidant periculos, şi alţi compuşi şi mai nocivi cum ar fi pentoxidul de azot. Unul din aceşti produşi nearşi este oxidul de carbon, gaz foarte toxic care se fixează pe hemoglobina din sînge, împiedicînd oxigenarea ţesuturilor.

SPRE O SCHIMBARE A CLIMEI ?

Medicii francezi atrag atenţia opiniei publice asupra bronşitei cronice, care a devenit una din cauzele principale ale mortalităţii. Noroiul atmosferic este una din cauzele acestui flagel. Plecările masive la sfîrşit de săptămînă ar avea efecte salutare în această privinţă, dacă circulaţia îngreunată din cauza îmbulzelii nu ar obliga la lungi staţionări în şiruri de maşini cu motorul în ralentiu. Nu trebuie de altfel uitat că fumul de ţigară face parte din marii producători de oxid de carbon.

Dar poluarea aerului nu se limitează la atmosfera oraşelor şi zonelor industriale, efectele ei se întind asupra întregii planete. Prin despăduriri, omul se opune efectelor de fotosinteză vegetală, care fixează carbonul din gazul carbonic şi eliberează oxigenul. În acelaşi timp, mărirea numărului de motoare consumă oxigenul pe care-l înlocuieşte cu gaz carbonic. Pentru a traversa Atlanticul un avion cu reacţie consumă 35 de tone de oxigen. De la începutul erei industriale cantitatea de gaz carbonic din atmosferă creşte neîncetat. Dacă totul merge în acelaşi ritm, la sfîrşitul secolului atmosfera va avea cu 25 la sută mai mult gaz carbonic. Cum acest gaz opreşte efectele radiaţiei termice a pămîntului, se va produce o schimbare de climă. Calotele glaciale se vor topi şi nivelul oceanelor va creşte. Marea Mînecii va pătrunde în estuarul Senei şi turnul Eiffel va fi înconjurat de apă. Aceste previziuni nu sînt numai efectul imaginaţiei, ci efectiv ştiinţifice.

O ZÎNĂ PERICULOASĂ : CHIMIA

Întrebuinţînd ca materie primă cărbunele şi mai ales petrolul, industria chimică sintetizează substanţe care uneori nu există în natură şi a căror întrebuinţare masivă răstoarnă echilibrul natural. Lemnul, fierul şi ţesăturile din fibre naturale aruncate putrezesc, revenind mai încet sau mai repede la pămînt. Majoritatea polimerilor artificiali rezistă apei, acizilor şi bacteriilor. Ambalajele plastice plutesc la suprafaţa lacurilor, epave neputrezite, şi pun noi probleme în privinţa evacuării deşeurilor din oraşe, refuzînd să ardă sau degajînd, atunci cînd ard, un fum îngrozitor.

Pe malurile unuia dintre lacurile din California — paradis al turismului — excursioniştii erau deranjaţi de nori de musculiţe, care nu înţepau, dar intrau adeseori în mîncare şi uneori în ochi. Autorităţile locale au trimis elicoptere care au stropit întreaga regiune cu insecticid. Muştele au dispărut, dar au dispărut în acelaşi timp păsările şi peştii.

Ca şi majoritatea detergenţilor, produsele toxice organoclorate rezistă degradaţiei biologice şi subsistă ani de-a rîndul în pămînt, în apele dulci şi în mare. În plus nu se răspîndesc în mod uniform, după cum speraseră chimiştii, ceea ce ar fi putut permite să se prevadă procentul de concentrare suportabil, ci se concentrează în anumite puncte.

SALVAREA BIOSFEREI

Este oare acest apocalips posibil ? Din nenorocire, da. Probabil ? Nu credem. Civilizaţia îşi creează de obicei singură şi antidoturile propriilor sale excese. Din toate speciile de animale cea omenească este cea mai adaptabilă schimbărilor de mediu, această adaptare nefiind datorată numai reacţiilor biologice inconştiente, ci şi comportării raţionale, de la primele îmbrăcăminţi din piei de animale şi primul grătar pentru făcut friptură de urs, pînă la marile complexe de locuinţe şi antibiotice. Dar pentru ca apărarea să se organizeze, trebuie ca pericolul să fie cunoscut.

Este o prostie să te plîngi de civilizaţie şi de progresul tehnic, prostie uşor de întîlnit în literatura demagogică.

Rareori s-au găsit schelete din epoca preistorică care să fi aparţinut unor oameni mai în vîrstă de 30 de ani. Pe la mijlocul veacului trecut media vieţii era de 40 de ani. Astăzi ea depăşeşte 60, şi în ţările mai înaintate oamenii trăiesc mai mult şi mai bine decît în cele sărace. **În ciuda poluării, a zgomotului, a densităţii demografice, sănătatea şi longevitatea depind mai mult de nivelul de trai decît de toţi ceilalţi factori, inclusiv degradarea mediului natural.**

A renunţa la întrebuinţarea îngrăşămintelor chimice şi a insecticidelor — după cum propun unii pretinşi naturişti — ar însemna să condamni la moarte prin inaniţie sute de milioane de oameni, ceea ce ar fi un fel curios de a ocroti sănătatea umanităţii.

Soluţia nu este o imposibilă (şi nedorită) întoarcere la ce a fost, ci un efort vigilent pentru îndreptarea consecinţelor negative ale progresului tehnic, făcînd apel tot la progres. Acest lucru se realizează cîteodată în mod spontan. Există detergenţi pe care agenţii biologici îi descompun (care încep să fie întrebuinţaţi de fabricanţi). Insecticidele pot fi şi ele mai puţin dăunătoare în cazul cînd în locul compuşilor organocloraţi se folosesc esteri fosforici şi carbonaţi, tot atît de eficace, dar care au avantajul de a se hidroliza.

Cît despre maşinile care merg cu benzină, mulţi cred că peste 20 de ani nu vor fi decît o amintire, întrucît se vor folosi drept sursă energetică bateriile.

În cadrul luptei internaţionale contra poluării s-a vorbit la o conferinţă UNESCO despre biosferă. Acesta este imperiul omului din care el încă nu a ştiut să ia tot ce se poate lua. Exploatarea raţională a biosferei începe, bineînţeles, prin măsuri contra poluării ei. Ştiinţa şi tehnica sînt arme eficace pentru acest scop, cu condiţia ca oamenii să ştie să le întrebuinţeze.

După CONSTELLATION,

Vă recomandăm:

Întemeietor al ciberneticii, Norbert Wiener (1894—1964) este una dintre cele mai pregnante personalităţi ştiinţifice ale secolului nostru. Lucrarea sa „Cybernetics, or Control and Comunication in the Animal and the Machine“, apărută în 1948, a constituit actul de naştere al unei noi ştiinţe, care a devenit caracteristică epocii contemporane. Preocupat nu atît în afirmarea spectaculosului, cît in oferirea unor instrumente noi de lucru omului potrivit necesităţilor sale actuale, Norbert Wiener a impus o unitate remarcabilă studiului informaţiei şi teoriei sistemelor. Formulînd principiile ciberneticii, Norbert Wiener a preluat creator idei materialiste de origine veche, postulînd în acelaşi timp abordarea unor realităţi complexe, cum ar fi, de pildă, sistemul om-maşină, sistemele economice etc.

Norbert Wiener nu este un pionier ; terenul ciberneticii fusese pregătit de Cl. Shannon, autorul teoriei informaţiei, şi de Nyquist, descoperitorul criteriului de stabilizare a sistemelor automate. Însă meritul lui N. Wiener este acela de a fi fost un savant umanist în sensul cel mai clasic al cuvîntului, care a studiat vaste domenii ale ştiinţei contemporane, printre care genetica, neuro şi bioinformatica şi teoria informaţiei. Apariţia în limba română a eseului său „Dumnezeu şi Golem, S.A.“ — comentariu asupra cîtorva puncte de contact între cibernetică şi religie — ne prilejuieşte cunoaşterea unei noi preocupări a marelui savant. N. Wiener abordează probleme filozofice, cărora încearcă să le descopere relaţii cu opera ştiinţifică. Fără a stabili natura relaţiilor om-maşină de pe poziţiile ideologice marxiste datorită şi unei evidente imposibilităţi a cunoaşterii aprofundate a acestei filozofii, N. Wiener se declară totuşi cu fermitate împotriva fetişizării maşinii, împotriva renunţării atributelor umane în faţa capacităţilor de performanţă ale calculatoarelor.

Relaţia om-maşină este analizată de creatorul ciberneticii în contextul unui permanent îndemn adresat generaţiilor prezente şi viitoare : „Să redăm omului ceea ce este al omului, iar maşinii ceea ce este al maşinii“. Împotriva mitului maşinii atotputernice, echivalentă unui Dumnezeu ad-hoc, împotriva fetişizării atributelor maşinilor ce pot reproduce maşini „după chipul şi asemănarea lor“ protestează N. Wiener cu fineţea unui mare gînditor. Adresată unui public larg, cartea lui Wiener, excelent tradusă de Ed. Nicolau şi Lucia Nasta, este necesară oricărui tînăr student, oricărui tînăr intelectual, ca un îndemn spre meditaţie profundă din partea aceluia care a devenit la vîrsta de 18 ani doctor în ştiinţe.

Călin STĂNCULESCU

dialectica ideilor

Democrația socialistă și valențele umanismului

O dată cu creșterea gradului de complexitate a vieții sociale, cu permanentul progres în toate domeniile de activitate ale societății, orînduirea socialistă înregistrează o accentuare a preocupărilor și responsabilității oamenilor, care trăiesc și muncesc în acest cadru. Problema **răspunderii sociale** și-a făcut tot mai mult loc în atmosfera unor dezbateri organizate sau neorganizate, periodice sau cotidiene, primind în mod clar și direct **valoarea unei probleme vitale** — a unei probleme care ține atît de viața individului, cît și de cea a contextului social în care se realizează. Dezbaterea acestei teme are marele avantaj de a putea fi în mod imediat concretizată, argumentată cu fapte pe care complexul nostru social îl oferă cu prisosință; aceste date și fapte țin de fiecare sector de activitate, centre de preocupări ș.a.m.d.

În fluxul interesului pentru dezbatere, pentru dialog se înscriu și o serie de manifestări studențești, organizate la nivel național, care au avut ca obiect al schimbului de opinii probleme ca: **„Socialismul și democrația", „Responsabilitatea și angajarea socială a studentului în România".**

Sînt preocupări care, angrenînd diverse categorii sociale, se realizează într-un cadru deschis, foarte propice, de argumentare și obiectivitate științifică, constituind într-un anume sens un indicativ prețios al însuși climatului de profund democratism al orînduirii noastre.

Astfel, creșterea responsabilității sociale, a conștiinței fiecărui cetățean de a acționa în sensul imperativelor esențiale ale societății este adînc implicată în dezvoltarea democrației socialiste; și aici se reflectă adînc conceperea, în spirit filozofic marxist, a libertății ca necesitate înțeleasă.

Continua perfecționare a democrației se constituie în acest sens ca un factor de seamă în consolidarea neîntreruptă a societății noastre, a unității și coeziunii maselor de oameni ai muncii în jurul partidului.

Dihotomia interes individual — interes social se substituie printr-o armonioasă legătură între aceste două categorii de interes, cel individual raportîndu-se **conștient** și **angajat** la marile sarcini, la majorele comenzi sociale.

Socialismul a reușit să-l transforme pe individ **în om responsabil, în om care răspunde** de propria acțiune, dar în același timp și de acțiunile semenilor cu care trăiește și muncește. Firește, pentru a răspunde, deci pentru a da răspuns la o întrebare, trebuie înțeleasă în prealabil întrebarea, în sensul și valoarea ei intrinsecă. Orînduirea socialistă a creat și continuă să creeze atmosfera ce face posibilă asimilarea acestor întrebări, a sarcinilor pe care societatea le formulează și pe care individul este dator să le rezolve, în calitatea sa de membru al societății.

Ca **parte a societății,** individul **participă** la organizarea și transformarea acesteia, la trasarea și apoi urmarea acelui drum care are rolul de a metamorfoza proiectul în realizare, în faptă vie.

Participarea activă a individului prin multiple forme de activitate socială nu reprezintă o simplă cerință de circumstanță, ci este în mod direct o coordonată esențială a personalității umane. A participa constituie pentru om un mod fundamental de a fi, ca: a gîndi, a vorbi, a construi. Firește, fiecare act specific și exclusiv uman — gîndirea, limbajul ș.a.m.d. — presupune într-un anumit fel participarea conștientă a subiectului. Participarea la care ne referim, însă, vizează o altă direcție, care antrenează individul și societatea: individul este chemat să participe la viața socială, să iasă din cadrele propriului univers de probleme și afecte, de întrebări și răspunsuri și să intre în „lumea largă", a lui și a celorlalți, în care s-a născut și fără de care nu poate trăi.

Individul se recomandă prin faptele sale, prin atitudinea sa, iar acestea privesc direct **raportul și aportul individului la social, la societate.** Se înțelege, participarea activă, angajată a oamenilor muncii la construcția noii orînduiri adaugă personalității umane elemente noi: capacitatea de decizie, de evaluare, simțul de răspundere și de inițiativă. Contemporaneitatea conferă valențe inedite conceptului pe care antichitatea îl punea ca imperativ prin mintea lui Aristotel: **„zoon politicon".**

Orînduirea socialistă, construită în mod conștient, susținută de un proces și o politică ce au mereu în vedere perspectiva, solicită într-un grad înalt prezența individului ca „zoon politicon", valorificînd capacitățile acestuia de participare efectivă la problemele societății. În acest fel, socialismul instituie cadrul favorabil dezvoltării omului integral, rezultantă a multiplelor dimensiuni, care înlătură pentru totdeauna unilateralitatea personalității umane și alterarea unora dintre atributele sale esențiale. Pot fi aici invocate cuvintele prin care secretarul general al C.C. al P.C.R., tovarășul **Nicolae Ceaușescu,** definea scopul profund umanist al societății noastre: **„Lichidarea exploatării omului de către om a descătușat personalitatea umană, creînd condiții pentru înflorirea ei, pentru afirmarea inițiativei și capacității celor ce muncesc pe toate planurile activității sociale".**

Semnificativ este faptul că politica partidului și statului nostru se orientează tocmai spre lărgirea continuă, în toate domeniile, a cadrului democratic care stimulează dezbaterea și acțiunea, preocuparea și inițiativa. **Făurirea acestui cadru, departe de a fi un scop în sine, reprezintă condiția necesară dezvoltării omului ca subiect al vieții sociale. Aici rezidă sensul umanist al democrației socialiste, care nu este nu numai un principiu politic, ci o dinamizare a personalității și subiectivității umane,** înlesnind participarea oamenilor muncii la problemele însemnate ale societății în care ei se află, și prin aceasta **realizarea oamenilor ca personalități,** care chibzuiesc și hotărăsc, evaluează și finalizează prin măsuri corespunzătoare. Democrația nu este numai o democrație **de jure** și **in legibus,** ci o democrație **de facto,** care se răsfrînge multidirecțional în cele mai diverse domenii ale vieții sociale.

Vocația pentru activitate, capacitățile de participare efectivă au, însă, nevoie pentru materializare, pentru finalizare de existența **unor metode și căi concrete, instaurate în și prin societate;** acestea apar ca veritabile canale prin care energia și pasiunea umană își exercită rolul lor asupra problemelor de maximă importanță care privesc societatea în ansamblu. Umanismul societății socialiste nu este un umanism abstract, prezent numai **ca idee sau ca ideal,** ci se conturează prin căi în continuă perfecționare care au menirea de a atrage masele populare la conducerea întregii societăți. **„Un stat este puternic** — spunea V. I. Lenin — **prin conștiința maselor. El este puternic atunci cînd masele știu totul, cînd sînt în stare să judece totul și cînd fac totul în mod conștient"** (Opere, vol. 20, p. 240). Evident, trăinicia statului și, de asemenea, integritatea și valoarea personalității umane depind de această participare în cunoștință de cauză, utilizînd posibilitățile directe pe care le oferă orînduirea socialistă.

În acest sens, politica partidului și statului nostru din ultimii ani cuprinde variate aspecte legate de perfecționarea căilor de atragere multilaterală a maselor de oameni ai muncii la activitatea organelor de stat, la conducerea întregii societăți.

Tezele pentru Congresul al X-lea al P.C.R. enunță cu claritate ideea aceasta ca o preocupare prezentă și de perspectivă în politica partidului, a statului: **„Conducînd în continuare, nemijlocit, procesul de dezvoltare a democrației socialiste, partidul nostru va asigura intensificarea participării tuturor categoriilor de cetățeni la dezvoltarea și elaborarea politicii interne și externe, la adoptarea celor mai importante decizii și măsuri privind evoluția societății, astfel ca progresul României să fie în tot mai mare măsură expresia contribuției colective a întregii națiuni".**

Este caracteristic în acest sens faptul că procesul de perfecționare a conducerii vieții sociale implică deopotrivă organele superioare — Marea Adunare Națională, Consiliul de Stat, Consiliul de Miniștri, ministerele, instituțiile centrale, precum și organele locale, ale căror atribuții în soluționarea problemelor populației sporesc.

Se află în plină dezvoltare **cadrul instituțional** în care cetățenii își pot expune liber opinia, pot critica și face propuneri pentru remedierea unor neajunsuri; se dezvoltă de asemenea în mod continuu formele obștești de dezbatere a principalelor probleme social-politice, consfătuirile și schimburile de opinii, acordîndu-se atenție sporită rolului pe care îl are și pe care trebuie să-l aibă opinia publică în coordonarea vieții sociale. Ca forme de participare la conducerea economică, sindicatele, comitetele de direcție din întreprinderi și adunarea salariaților, uniunile cooperatiste din agricultură au largi atribuții în fluxul de activități al orînduirii noastre, înfăptuindu-și menirea de barometru sensibil la inițiativa și preocupările oamenilor muncii, de mecanism colectiv de organizare și proiectare a acțiunilor. **Existența unui cadru larg de conducere colectivă în economie favorizează participarea maselor largi nu numai la procesul nemijlocit de prestare a actului muncii, dar, în același timp, la conducerea efectivă a acestui proces exclusiv și specific uman.**

Atitudinea activă, angajată depășește cadrele economicului, fiind o dominantă a întregii vieți sociale, caracterizînd toate clasele și păturile sociale participante la viața politică a țării, la activitatea economică, spirituală etc. Acum cîtva timp am fost martori direcți la făurirea acelui organism politic reprezentativ care unește, sub conducerea partidului, toate organizațiile obștești, toate forțele sociale din țara noastră — **Frontul Unității Socialiste.** Acest organism stimulează potențele creatoare ale maselor, ale organizațiilor de masă în vederea înfăptuirii programului vast de desăvîrșire a societății socialiste.

În prezent, ca cetățeni ai României, luăm cunoștință cu mîndrie de **Tezele** pe care Comitetul Central al partidului nostru le-a formulat în vederea celui de-al X-lea Congres și de proiectul de **Directive,** pe care le dezbatem cu însuflețire și legitim interes, văzînd în ele sensul devenirii noastre ca țară cu o aleasă civilizație și cultură. În numele unui profund democratism, în politica partidului nostru s-a statornicit ideea dezbaterii, a pătrunderii și discutării documentelor de către masele largi de oameni ai muncii, iar aceștia — dovedind un înalt simț al responsabilității și angajării — participă creator la elaborarea judicioasă a liniei pe care ei înșiși sînt chemați să o urmeze.

În contextul proceselor înnoitoare care au loc în toate domeniile vieții noastre sociale, se solicită tot mai mult aportul tineretului cu elanul și patosul său specific. **„Organizațiile Uniunii Tineretului Comunist** — se precizează în Tezele C.C. al P.C.R. — **trebuie să-și perfecționeze necontenit formele de activitate, sporindu-și contribuția la atragerea tineretului în activitatea economică, în viața social-politică și culturală a țării, la educarea tinerei generații în spirit revoluționar, la formarea concepției sale de viață materialist-dialectice, la lupta pentru înfăptuirea politicii partidului".** Este ceea ce partidul și țara așteaptă de la noi, este ceea ce sîntem datori să înfăptuim ca oameni, care **preluăm din mers** ștafeta entuziasmului, a dăruirii în muncă, a năzuinței spre mai bine, a deplinei responsabilități sociale.

Dan Mihai BÎRLIBA

Impresii ale oaspeților despre „masa rotundă" privind „Rolul și contribuția tineretului la realizarea unui climat de pace și securitate în Europa"

WLODZIMIERZ KONARSKI, vicepreședinte al Comitetului Executiv al Uniunii Studenților Polonezi:

„Consider că inițiativa convocării mesei rotunde este prețioasă. Discuțiile sînt foarte interesante, cu toate că sînt multe probleme controversate. Noi am dori, ca și organizatorii acestei întîlniri, tovarășii români, ca discuțiile să se termine cu succes și să se găsească asemenea puncte comune, care să ducă la înțelegerea și cooperarea organizațiilor de tineret din Europa, chiar dacă există puncte deosebite în unele probleme. Nu sînt sigur dacă toate organizațiile participante la această masă rotundă împărtășesc punctul meu de vedere, însă în ce privește delegația poloneză noi vom face totul ca reuniunea să se termine cu succes, deși acest lucru nu depinde numai de noi"

TOMASSO MONTEFUSCO, delegat al Federației Tineretului Socialist Italian:

„Eu cred că astfel de conferințe sînt foarte importante, pentru că dau posibilitatea tinerilor din diverse țări, cu orientări politice diferite, să fie împreună, să discute cele mai importante probleme ale politicii lor. Securitatea europeană este una din cele mai importante probleme și pentru tinerii care trăiesc în țările occidentale, deoarece pentru noi securitatea europeană înseamnă pace. Iată de ce noi considerăm importantă o conferință europeană asupra securității".

PETER BRIXTEOFTE, delegat al Tineretului Liberal din Danemarca:

„Noi am acceptat inițiativa Uniunii Tineretului Comunist din România, deoarece credem că este foarte important pentru tinerii din Europa să se cunoască între ei mai bine. Noi tinerii avem multe posibilități să ne debarasăm de prejudecăți și să promovăm cooperarea între statele europene. Trebuie să eliminăm cauzele războaielor mondiale, trebuie să dezvoltăm o mai mare colaborare în domeniul economic, social și în alte domenii între Est și Vest, domenii în care cooperarea a fost dezvoltată într-un mod insuficient. Noi sîntem de părere că trebuie să avem mai multe contacte cu tineretul din țările est-europene".

PANGALOS TEODOROS, secretar al Comitetului Central al Tineretului Democrat (Lambrakis) din Grecia:

„Inițiativa aceasta, a organizației frățești, a U.T.C.-ului din România, ne-a dat prilejul să ne întîlnim cu multe organizații din Europa și să schimbăm cu ele păreri. Cu unele dintre aceste organizații avem puncte de vedere comune, iar cu altele puncte de vedere diferite. În același timp, organizațiile grecești democratice care colaborează între ele — „Organizația Lambrakis" și „Tineretul democratic grec" — au schimbat păreri cu diferite organizații din Europa în legătură cu probleme privind pacea și securitatea pe continentul nostru".

Imagine de la deschiderea, la Snagov, a „mesei rotunde" privind rolul tineretului în crearea unui climat de pace și securitate în Europa, organizată de Uniunea Tineretului Comunist din România

Potenţele de luptă ale tinereţii lumii

În ultimii ani, în atmosfera politică a lumii, s-a făcut din ce în ce mai pregnant simţită angajarea tineretului de pe toate continentele alături de forţele purtătoare ale dorinţei de pace şi progres social, în lupta democratică împotriva imperialismului, pentru stingerea focarelor de conflict, pentru asigurarea unui viitor paşnic şi prosper omenirii. Generaţiile tinere — în rîndul cărora glasul studenţilor s-a făcut întotdeauna auzit în primele rînduri — s-au exprimat ca o importantă forţă combativă — indiferent de deosebirile de convingeri filozofice, politice sau religioase — în lupta pentru progres social şi democraţie, pentru pacea şi securitatea popoarelor, pentru o dezvoltare prosperă a fiecărei naţiuni. Educarea în spirit înaintat a tineretului, orientarea, canalizarea elanului acestuia pe drumul idealurilor generoase de democraţie şi progres au stat şi stau continuu în atenţia comuniştilor, a partidelor comuniste. În ultimul timp, la numeroase congrese sau plenare ale unor partide comuniste şi muncitoreşti această preocupare a comuniştilor a fost limpede exprimată. De asemenea, în multe luări de cuvînt la Consfătuirea internaţională a partidelor comuniste şi muncitoreşti de la Moscova, vorbitorii au făcut, în acest spirit, aprecieri asupra rolului şi importanţei mişcărilor de tineret în lume, din perspectiva activităţii partidelor comuniste, pentru stimularea şi atragerea tinerilor în lupta democratică.

O amplă referire, după cum este cunoscut, a făcut asupra acestor probleme în cuvîntul său tovarăşul Nicolae Ceauşescu. Reluînd această apreciere în contextul paginilor noastre dedicate săptămînă de săptămînă mişcării de tineret şi studenţi vrem să subliniem încă o dată semnificaţia ei. În timpul desfăşurării lucrărilor Consfătuirii şi alţi vorbitori au abordat aceste aspecte; o parte dintre aceste referiri, în ordinea în care s-au rostit, le reproducem de asemeni în pagina de faţă.

NICOLAE CEAUŞESCU

Secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român

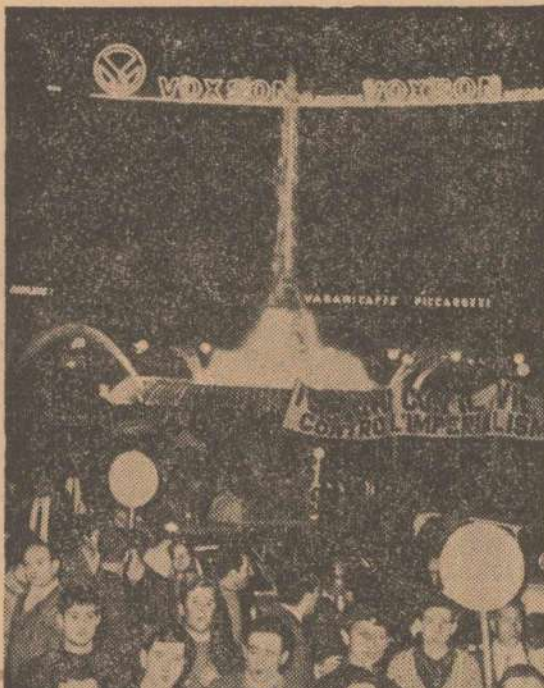
Tot mai viguros se afirmă în perioada actuală tineretul, care prin elanul şi combativitatea sa, prin idealurile sale generoase, reprezintă un imens potenţial în transformarea progresistă a lumii. Tînăra generaţie este vital interesată în eliminarea primejdiei unei conflagraţii mondiale, în asigurarea unor condiţii propice pentru manifestarea şi fructificarea energiei şi entuziasmului său creator. În lumea capitalistă au loc adînci frămîntări ale tineretului în legătură cu problema crucială a existenţei sale: cum îşi va organiza viitorul, cum va arăta viaţa sa de mîine. În aceste mişcări se afirmă puternic masele tineretului muncitoresc, se impun atenţiei energicele acţiuni ale tineretului studios. Apare tot mai evidentă dorinţa expresă a tineretului de a participa activ la lupta politică pentru asigurarea unui viitor mai bun — luptă care, chiar dacă cuprinde curente variate, concepţii şi orientări diferite, are un important rol pozitiv.

Răspunsuri corespunzătoare la preocupările ce-l frămîntă tinerii trebuie să găsească la partidele comuniste şi muncitoreşti, care pot să le deschidă o perspectivă clară asupra căilor dezvoltării revoluţionare a societăţii. Milioane şi milioane de tineri din lumea capitalistă pot reprezenta, dacă sînt just călăuziţi în năzuinţa lor spre progres, o uriaşă forţă socială în lupta împotriva reacţiunii, pentru democraţie şi pace.

LAURIE AARONS

Secretar naţional al P.C. din Australia

În Australia, ca de altfel în toate părţile, se dezvoltă o mişcare calitativ nouă a studenţimii şi tineretului radical. Există o serie de probleme care impun realizarea unui schimb de păreri. Cum poate fi unită această forţă însemnată cu clasa muncitoare? De ce nu se orientează întotdeauna aceste mişcări către partidele comuniste? Pot fi criticate şi respinse anumite tendinţe din cadrul acestei mişcări, dar aceasta nu constituie răspunsul real. După părerea noastră, trebuie să ducem o activitate răbdătoare în vederea realizării unei cooperări între muncitori şi studenţi — şi acestea sînt tendinţele care se dezvoltă în momentul de faţă în Australia — pentru a stabili un dialog asupra tacticii şi strategiei tocmai în cadrul desfăşurării de acţiuni comune.

Imagine din timpul unei manifestaţii antiimperialiste a tinerilor italieni

L. I. BREJNEV

Secretar general al C.C. al P.C.U.S.

Este firească marea atenţie pe care partidele frăţeşti o acordă în prezent muncii în rîndul tineretului. E un fapt că tînăra generaţie din ţările capitalului, inclusiv studenţimea, este cuprinsă de efervescenţa revoluţionară. Tineretul luptă activ împotriva războaielor imperialiste, împotriva militarizării societăţii burgheze, împotriva încercărilor burgheziei de a ciunti drepturile democratice ale oamenilor muncii.

Ce-i drept, în acţiunile tineretului se mai face simţită adesea lipsa experienţei politice şi a legăturii cu avangarda luptei revoluţionare. De aceea, acţiunile au adesea un caracter stihiinic şi se exprimă prin forme lipsite de maturitate politică. De acest lucru încearcă să profite elementele extremiste, ostile de fapt comunismului, şi uneori şi agentura directă a imperialiştilor. Putem să nu ne îndoim însă că, însuşindu-şi teoria socialismului ştiinţific şi înarmîndu-se cu experienţa bătăliilor de clasă, tinerii luptători vor săvîrşi fapte mari împotriva imperialismului.

WALDECK ROCHET

Secretar general al P. C. Francez

Tinerii muncitori, care sînt loviţi în special de şomaj, de salariile reduse şi de pregătirea profesională insuficientă, se plasează în primele rînduri ale luptelor pentru revendicările şi progresul social, împotriva capitalismului şi imperialismului, pentru socialism.

Studenţii, la rîndul lor, au încetat de a mai fi un „tineret al bogătaşilor". Provenind în majoritate din burghezia mică şi mijlocie, ei întîmpină dificultăţile economice pe care monopolurile le fac să apese asupra acestor pături. Ei se izbesc, de asemenea, de structuri şi metode de învăţămînt perimate şi sînt astfel determinaţi să se alăture luptei revoluţionare a oamenilor muncii.

Majoritatea tineretului francez poartă în sine mari posibilităţi revoluţionare. Partidul nostru dă dovadă de înţelegere şi încredere în acest tineret. El acordă o importanţă extremă consolidării activităţii sale în diferitele pături ale tineretului, inclusiv tineretului studenţesc.

Pornind de la faptul că protestul împotriva caracterului retrograd al structurilor şi învăţămîntului universitar a constituit punctul de plecare cronologic al mişcării din mai şi iunie, unii au fost tentaţi să tragă concluzii pripite în legătură cu o pretinsă slăbire a rolului revoluţionar al clasei muncitoare.

În realitate, puternica mişcare din mai-iunie din Franţa a fost pregătită prin luptele necontenite ale clasei muncitoare din ultimii zece ani, prin lupta neobosită pe care partidul nostru a angajat-o din prima zi împotriva puterii gaulliste a monopolurilor şi împotriva politicii sale.

TODOR JIVKOV

Prim-secretar al C.C. al P.C. Bulgar

După merit trebuie apreciat şi următorul fenomen nou — revoluţionarizarea în masă a tineretului şi studenţimii din ţările capitaliste. Compoziţia de clasă a acestei mişcări este destul de eterogenă, dar nemulţumirea participanţilor ei faţă de orînduirea capitalistă, negarea relaţiilor sociale capitaliste, caracterul antimilitar şi antiimperialist al acestei mişcări sînt pe deplin evidente. În esenţă, mişcarea de tineret oglindeşte înăsprirea crizelor orînduirii burgheze, intensificarea luptei clasei muncitoare împotriva burgheziei.

Aceasta, însă, nu duce în mod automat la încluderea luptei tineretului şi studenţilor în lupta clasei muncitoare, a partidelor comuniste şi muncitoreşti. Experienţa ultimilor ani demonstrează că partidele comuniste trebuie să depună eforturi serioase pentru a canaliza pe albia necesară şi pentru a conduce mişcarea revoluţionară de tineret. În caz contrar protestul şi avîntul tinerei generaţii capătă forma unei răscoale stihiinice fără rezultate, care scade rapid din intensitate şi se poate transforma fie într-o situaţie de disperare mic-burgheză şi de renunţare la luptă sau în aventurism propriu spiritului revoluţionar mic-burghez.

Grija pentru educarea partinică — de clasă şi călirea tineretului, pentru formarea lui teoretică, marxist-leninistă constituie datoria noastră generală de prim ordin faţă de tineretul revoluţionar şi faţă de mişcarea comunistă viitoare.

SANTIAGO CARRILLO

Secretar general al Partidului Comunist din Spania

Mişcarea de protest şi „contestatară" a studenţilor, a cărei pondere în cadrul luptelor revoluţionare actuale este indiscutabilă şi care atît în Spania cît şi în alte ţări se contopeşte din ce în ce mai mult cu lupta proletariatului, constituie un fenomen a cărui caracteristică este legată tocmai de luarea de cunoştinţă a noii situaţii sociale în care se află mare parte din intelectualitatea de astăzi.

Forţele de masă ale tineretului, a cărui origine nu este în general proletară, irump în viaţa socială a popoarelor cu multă energie şi combativitate. Ele se transformă în mod obiectiv într-un aliat preţios al partidelor comuniste, cu sarcina de a sensibiliza şi de a atrage în mişcarea revoluţionară forţe aparţinînd păturilor de mijloc, aflate pînă acum sub influenţa politică a burgheziei şi a celor pe care acest tineret îi poate atrage la lupta democratică...

...Aceste forţe noi acţionează în mod obiectiv ca un factor foarte important care ajută avangărzii proletare marxist-leniniste în sarcina de politizare şi radicalizare a unor ample sectoare sociale.

Fireşte că uneori, în unele nuclee ale acestor forţe de tineret, spiritul de revoltă, lipsa de maturitate, nerăbdarea, precum şi prejudecăţile claselor sau păturilor sociale din care provine acest tineret creează condiţii pentru unele atitudini de infantilism revoluţionar cu tendinţe anarhice, pe care însă nu-l putem supune în nici un caz unei judecăţi sumare şi nici nu-l putem condamna în bloc.

Experienţa partidului nostru în aceşti ani, şi s-ar putea spune chiar în întreaga sa istorie, ne arată că poziţia de deschidere către tineret este hotărîtoare pentru vitalitatea şi consolidarea revoluţionară a partidului clasei muncitoare. Dacă partidul nostru nu ar fi rămas deschis fără rezerve în faţa tineretului muncitoresc, ţărănesc şi studenţesc, nu am dispune de forţa şi influenţa pe care P.C. din Spania le are actualmente.

E. BERLINGUER

Şeful delegaţiei Partidului Comunist Italian

Intrarea furtunoasă în luptă a studenţilor ne-a pus şi ne pune probleme complexe. Am întîmpinat şi continuăm să întîmpinăm dificultăţi în stabilirea unei relaţii juste cu mişcările studenţilor în rîndul cărora se manifestă tendinţe şi nuanţe diferite şi chiar contradictorii. Considerăm totuşi că intrarea acestor forţe noi în lupta pentru reînnoirea societăţii reprezintă un fapt pozitiv foarte important, un salt calitativ în lupta de clasă, în lupta pentru democraţie şi pentru socialism. Problema care stă în faţa partidului revoluţionar al clasei muncitoare nu este numai de a desfăşura în mijlocul acestor pături nou intrate în luptă — şi mai ales printre studenţi — o largă şi eficientă activitate de clarificare şi de luptă ideologică, de atragere la ideile socialismului. Această activitate este în mod cert necesară. Dar, pe lîngă aceasta, se pune problema de a înţelege şi de a integra liniei şi luptelor partidului toate motivele care împing aceste mase la revoltă. În primul rînd se pune problema de a stabili un contact şi o alianţă largă, în lupta pentru transformarea societăţii, cu aceste mişcări considerate în mod intrinsec. Luptele duse de oamenii muncii ridică întotdeauna un număr mai mare de probleme referitoare la transformările structurale ale economiei şi ale organizării de stat, pun în mod mai concret problema necesităţii accesului clasei muncitoare şi al oamenilor muncii la conducerea statului şi în viaţa naţională. Mase din ce în ce mai largi de oameni ai muncii dobîndesc conştiinţa că marile probleme ale progresului economic, civil şi cultural naţional şi al democraţiei nu se pot soluţiona decît prin intermediul transformării bazelor înseşi ale societăţii, respectiv pe calea revoluţiei socialiste.

„Rolul și contribuția tineretului la realizarea unui climat de pace și securitate în Europa"

— „MASA ROTUNDĂ" DE LA SNAGOV —

MESAJUL TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pagina 1)

socialiste, alte țări iubitoare de pace, cercurile largi ale opiniei publice, forțe sociale și politice tot mai diverse, personalități proeminente ale vieții politice și culturale. Este incontestabil că aceste forțe, popoarele iubitoare de pace pot determina ca Europa — continent ce dispune de un uriaș potențial material și spiritual — să joace un rol tot mai de seamă în promovarea progresului și civilizației universale, să-și aducă contribuția ei prețioasă la eforturile pentru asigurarea păcii și securității internaționale.

Reuniunea la București a dumneavoastră, tineri din toate țările continentului, este ea însăși o expresie elocventă a curentului favorabil ideilor de securitate care se conturează tot mai pregnant în viața Europei ; ea se înscrie în șirul manifestărilor ce atestă dorința celor mai largi cercuri ale opiniei publice de a acționa pentru însănătoșirea atmosferei politice europene, pentru înlăturarea focarelor de încordare și neîncredere, pentru dezvoltarea contactelor multilaterale între toate țările și popoarele. Acesta este într-adevăr un țel nobil, căruia dumneavoastră, exponenți ai tinerei generații a Europei : comuniști, socialiști, radicali, liberali, conservatori, catolici, precum și masele de tineret de toate orientările politice și ideologice, merită să-i consacrați energia și forțele, pasiunea și spiritul combativ, care vă animă.

Noi dăm o înaltă prețuire faptului că generația tînără din Europa și din întreaga lume se afirmă în zilele noastre ca una din marile forțe sociale ale mișcărilor pentru libertate, pace și progres social, pentru înnoirea și perfecționarea organizării societății, pentru o viață mai bună și mai demnă, constituind un detașament puternic al marelui front antiimperialist. Este un lucru remarcabil că dumneavoastră, tinerii înaintați de pretutindeni vă ridicați cu hotărîre împotriva celor ce vor să dezlănțuie un nou război mondial, celor care alimentează încordarea internațională, manifestîndu-vă viguros în sprijinul respectării dreptului popoarelor la o viață liberă de sine stătătoare, fără imixtiuni din afară, a principiilor independenței, suveranității și egalității între toate statele — principii de importanță crucială în viața politică a epocii noastre, de înfăptuirea cărora depinde salvgardarea păcii mondiale. Voi, tinerii, sînteți primii interesați ca în lume să domnească pacea și înțelegerea între popoare, ca pe continentul pe care [illegible] să se înfăptuiască securitatea, să se dezvolte relații de colaborare între state, să se respecte principiile sacre ale independenței, să se evite declanșarea unei noi conflagrații nimicitoare. Acționînd animați de ideile nobile ale prieteniei și colaborării internaționale, dezvoltînd largi contacte între diferitele organizații și categorii de tineri de pe continent, dumneavoastră, tînăra generație, puteți aduce o contribuție deosebit de prețioasă la cunoașterea și apropierea între popoare, la dezvoltarea cooperării inter-europene pe baza stimei, încrederii și avantajului reciproc.

Este un fapt verificat de viață, dragi tineri, că pentru abordarea și soluționarea eficientă a problemelor păcii și securității Europei este necesar ca statele, forțele sociale înaintate, inclusiv tineretul să pornească în acțiunile lor, consacrate acestui țel, de la înțelegerea și acceptarea realităților postbelice, a inviolabilității frontierelor existente, de la recunoașterea existenței celor două state germane și promovarea unor relații normale cu acestea, astfel ca să se poată asigura participarea lor la întreaga viață politică europeană și internațională. O contribuție de preț puteți aduce voi, tînăra generație, la lupta pentru desființarea blocurilor militare, lichidarea bazelor militare străine, retragerea tuturor trupelor de pe teritoriile altor state în limitele frontierelor lor naționale, renunțarea la orice manifestări și demonstrații de forță, care alimentează atmosfera de încordare și suspiciuni între state și exercită o influență deosebit de negativă asupra vieții internaționale. Este de la sine înțeles că în înfăptuirea acestor deziderate, ca și a măsurilor de dezarmare, cei în primul rînd interesați sînteți voi, tinerii, pentru că povara înarmărilor afectează viața voastră de azi, posibilitatea de a vă pregăti, de a vă afirma, pentru că un nou război ar lovi adînc în viitorul vostru, în năzuințele voastre nobile spre progres, spre o viață mai bună.

Militînd pentru aceste deziderate arzătoare, contribuiți nu numai la destindere pe continentul european, ci și la îmbunătățirea climatului politic general, la asigurarea securității internaționale, la crearea condițiilor ca fiecare popor să-și poată consacra nestingherit eforturile cauzei progresului, dezvoltării sale multilaterale.

După părerea noastră, asigurarea securității europene poate constitui o largă platformă de mobilizare și unire a celor mai diverse cercuri și categorii ale tinerei generații de pe continent, vital interesate în salvgardarea păcii și destinderii internaționale. Sîntem convinși că, acționînd în comun — pe deasupra deosebirilor de convingeri politice, ideologice și religioase — alături de celelalte forțe sociale și politice, dumneavoastră puteți influența pozitiv, în măsură însemnată, cursul evenimentelor politice de pe continentul nostru, puteți exercita o înrîurire eficientă asupra guvernelor, asupra oamenilor politici, sprijinind eforturile și acțiunile acestora spre destindere, pace și securitate în Europa

Înfăptuirea securității europene reprezintă o preocupare majoră, constantă a poporului român, a statului nostru socialist ; cunoașteți că România acționează cu energie și perseverență — împreună cu celelalte țări socialiste, cu toate statele iubitoare de pace, cu forțele politice și sociale înaintate de pe continent interesate în netezirea drumului spre destindere și înțelegere — pentru realizarea acestui important țel al păcii și progresului popoarelor. Precum știți, țara noastră militează neobosit în spiritul Declarației de la București și al Apelului de la Budapesta al statelor membre ale Tratatului de la Varșovia, pentru a se parcurge pas cu pas drumul spre însănătoșirea atmosferei politice pe continentul nostru, pentru înlăturarea tuturor surselor de încordare între state, de amenințare a păcii, pentru dezvoltarea colaborării multilaterale între toate țările.

În zilele pe care le veți petrece în România veți putea cunoaște direct viața tineretului nostru, angajat cu toate forțele sale în marea operă constructivă pe care întregul popor o înfăptuiește : progresul multilateral al economiei, științei și culturii, ridicarea nivelului de viață materială și spirituală a tuturor celor ce muncesc. Tineretul nostru este prezent în toate sectoarele vieții economice, sociale și politice ale țării, fructificîndu-și potențialul creator, afirmîndu-se ca o forță importantă în viața societății, bucurîndu-se de aprecierea, dragostea și atenția întregului popor. Formarea și pregătirea tinerei generații constituie o preocupare de prim ordin a întregii noastre societăți, care consacră însemnate resurse materiale și umane instruirii profesionale și culturale a tinerilor, educării lor în spiritul idealurilor înaintate ale umanismului socialist, al respectului față de toate popoarele, al atașamentului profund față de cauza măreață a păcii și progresului. În acest spirit, tineretul român și organizația sa revoluționară își manifestă solidaritatea activă cu forțele democratice și progresiste ale tinerei generații din toate țările continentului și ale lumii, dezvoltă legături multiple de cooperare cu tineretul și organizațiile sale de pretutindeni, participă activ la mișcarea mondială a tineretului pentru pace, democrație și progres social.

Inițiativa Uniunii Tineretului Comunist de a organiza această întîlnire consacrată securității europene exprimă spiritul de înaltă responsabilitate cu care tineretul român militează pentru idealurile de bună înțelegere și apropiere între popoare. Ne exprimăm convingerea că întîlnirea dumneavoastră se va desfășura într-un spirit de stimă și respect reciproc, va avea un caracter constructiv și va constitui un prilej favorabil pentru mai buna cunoaștere reciprocă, pentru un schimb rodnic de păreri, pentru găsirea căilor de realizare a unor acțiuni comune ale tineretului european, consacrate idealurilor păcii și colaborării între popoare, securității pe acest continent.

Vă adresez, dragi prieteni, sincere urări de succes în desfășurarea lucrărilor întîlnirii și îmi exprim convingerea că ea va fi rodnică, contribuind la dezvoltarea solidarității tinerei generații de pe continent în lupta comună a popoarelor pentru asigurarea unui climat de destindere, cooperare și securitate în Europa și în întreaga lume.

DESFĂȘURAREA LUCRĂRILOR

Luni dimineața au început la Snagov lucrările „mesei rotunde" — organizată de Uniunea Tineretului Comunist din România — cu tema „ROLUL ȘI CONTRIBUȚIA TINERETULUI LA REALIZAREA UNUI CLIMAT DE PACE ȘI SECURITATE ÎN EUROPA". Reuniunea prilejuiește un larg schimb de opinii pe această temă între reprezentanții a zeci de organizații de tineret din Europa, de cele mai diverse orientări politice și ideologice.

Rostind cuvîntul inaugural, **Ion Iliescu**, prim-secretar al C.C. al U.T.C., ministru pentru problemele tineretului, a adresat, în numele C.C. al U.T.C., al tineretului din România, un călduros salut participanților. Faptul că un număr atît de mare de organizații de tineret de diferite orientări politice, filozofice, religioase și de diferite afilieri internaționale au răspuns invitației noastre și sînt reprezentate la această întîlnire — a arătat vorbitorul — dovedește interesul și preocuparea majoră a tineretului din Europa față de problemele păcii și securității europene, năzuința sa spre crearea unui climat de bună înțelegere și cooperare între state cu orînduiri sociale diferite.

Participanții la masa rotundă au primit cu vii aplauze și profund interes mesajul de salut ce le-a fost adresat de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, secretar general al C.C. al P.C.R.

În continuare, delegațiile au discutat și aprobat programul de desfășurare a lucrărilor „mesei rotunde".

Vicepreședintele Uniunii Internaționale a Tineretului Socialist — I.U.S.Y, Miguel Martinez, a propus ca lucrările reuniunii să fie conduse de delegația Uniunii Tineretului Comunist din România. Propunerea a fost aprobată în unanimitate.

Intrîndu-se în desfășurarea propriu-zisă a lucrărilor, a luat cuvîntul, din partea U.T.C., tov. Ion Iliescu, care a expus punctul de vedere al delegației române cu privire la rolul și contribuția tineretului la asigurarea unui climat de pace și securitate în Europa. Vorbitorul a subliniat că examinarea raportului de forțe, a perspectivelor însănătoșirii climatului politic de pe continent evidențiază că în prezent există condiții cu mult mai favorabile decît oricînd pentru a bara drumul unei noi conflagrații mondiale și a rezolva problemele Europei în conformitate cu interesele popoarelor, potrivit dezideratului adînc înrădăcinat în conștiința acestora de a fi instaurată o pace trainică, de a se realiza un sistem eficient de securitate colectivă.

Reprezentantul român a subliniat apoi că este în interesul tuturor tinerilor de a acționa cu energie pentru crearea climatului în care fiecare popor să aibă deplina certitudine a securității sale, a intangibilității granițelor și integrității teritoriale, să fie ferit de pericolul oricărei agresiuni din afară. În lumea contemporană capătă o tot mai largă afirmare principiile respectării independenței și suveranității statelor, egalității în drepturi și avantajului reciproc, neamestecului în treburile interne și respectării dreptului fiecărui popor de a decide de sine stătător asupra căilor proprii de dezvoltare. Viața demonstrează că nu e suficientă numai afirmarea declarativă a acestor principii : tineretul, căruia îi este scump spiritul de dreptate și echitate, este chemat să acționeze cu hotărîre pentru a se trece de la afirmarea și recunoașterea normelor de relații dintre state la stricta lor respectare.

Amintind că sînt bine cunoscute prezența activă a României la dialogul internațional asupra căilor de înfăptuire a securității europene, activitatea sa vie în cadrul a numeroase organisme internaționale, eforturile perseverente depuse pentru realizarea destinderii și însănătoșirii climatului internațional, inițiativele sale la O.N..U privind educarea tinerei generații în spiritul păcii și cooperării între popoare, șeful delegației U.T.C. a arătat că tineretul României socialiste, factor activ de progres în toate domeniile vieții sociale din țara noastră, sprijină unanim eforturile întregului popor și acțiunile statului român îndreptate spre realizarea destinderii, cooperării și înțelegerii între popoare.

Ca organizație revoluționară de tineret, Uniunea Tineretului Comunist întreține relații frățești cu organizațiile de tineret din toate țările socialiste, cu toate organizațiile comuniste de tineret din Europa, colaborarea și legăturile de solidaritate cu acestea cunoscînd o continuă adîncire. Totodată, în ultimii ani, s-a stabilit un număr crescînd de contacte cu organizații de tineret socialiste, social-democrate, liberale, democrat-creștine, radicale din diferite țări ale Europei și din alte continente, cu organisme de stat care se ocupă de problemele tineretului. În prezent, Uniunea Tineretului Comunist întreține legături de cooperare și contacte cu peste 200 de organizații de tineret.

Vorbitorul a menționat apoi că tineretul român sprijină eforturile depuse de statul nostru pentru transformarea Balcanilor într-o zonă a păcii, securității și a bunei vecinătăți.

Menționînd în continuare că diferitele inițiative care au precedat masa rotundă, ca reuniunea inițiată de F.M.T.D. la Varșovia în 1967, între organizațiile europene membre și nemembre ale federației, conferința de la Lido din Roma, organizată de tineretul socialist italian, la care au participat organizații de orientări politice diferite, întîlnirile europene studențești, vorbitorul și-a exprimat speranța că schimbul de păreri care va avea loc în cadrul mesei rotunde va fi rodnic, va deschide largi căi de contacte și colaborare, va facilita evidențierea unor noi posibilități pentru inițierea și organizarea de acțiuni comune și va constitui o contribuție activă a tinerei generații la promovarea unui spirit de înțelegere și respect reciproc între toate popoarele continentului nostru.

Uniunea Tineretului Comunist, a arătat în încheiere vorbitorul, sprijină orice noi acțiuni și inițiative similare, menite să reunească reprezentanții tineretului european pentru dezbaterea problemelor de interes comun.

★

După intervenția delegației române din ședința de dimineață, la reluarea lucrărilor, luni după-amiază și în cursul zilei de marți au luat cuvîntul mai multe delegații. Tineri aparținînd unor organizații de cele mai diferite orientări au purtat dezbateri sincere, deschise — ceea ce a favorizat un climat de lucru.

Lucrările mesei rotunde continuă. Au sosit pînă în prezent la Snagov 66 de delegați din întreaga Europă. Presa din zilele precedente a publicat deja numele organizațiilor reprezentate. Revista noastră va informa pe larg, în numărul său viitor, asupra discuțiilor din cadrul acestei importante acțiuni pe care o găzduiește în aceste zile, Snagovul.

etc

Afişomania

Poster-ul (termenul englez echivalent pentru afiş) face ravagii printre lingvişti. Aceştia au omologat deja cîteva derivate: posterofil, posterist, posteromanie. Posterul a devenit o industrie, şi standardi-

zarea formatului a necesitat aprige discuţii Dar nu numai graficienii au avut de profitat de pe urma acestei vogi, ci şi creatorii de modele, care au şi lansat, după cum se vede în fotografie, primele rochii-poster.

Caracatiţa ucigaşă

Trebuie oare să fii un temerar pentru ca să te aventurezi în apele coastei australiene? Acolo se găseşte o caracatiţă mică şi vai de acela care este prins în tentaculele ei: este un om mort. Ultima victimă a fost înregistrată la Sydney în 1967. Totul începe printr-o mică muşcătură, prin care caracatiţa îşi revarsă veninul ei secret ce-l produc nişte glande speciale din fundul gurii. La sfîrşitul unui sfert de oră urmează paralizia sistemului nervos, iar apoi victima, nemaiputîndu-se mişca, se îneacă. Această caracatiță este de altfel mult mai periculoasă decît arătoasă, căci nu măsoară decît 10 cm. Specialiştii australieni caută un antidot împotriva acestui venin care împiedică sinteza acetylcholin-ului, mediator principal în transmisia nervoasă.

Aerul oraşelor — un pericol pentru Suedia

În Suedia a fost descoperit un ciudat fenomen. Şi anume: produsele chimice răspîndite în atmosferă de către industriile europene voiajează foarte mult în locurile în care noi ne gîndim foarte puţin. Acestea urcă mult înspre nord şi acolo, sub formă de ploaie, se întorc pe pămînt. În Suedia, mai ales în sudul şi vestul ţării, peştele lacurilor moare puţin cîte puţin, iar creşterea pădurilor este încetinită. Situaţia este foarte gravă avînd în vedere că pescuitul şi lemnul ocupă un loc important în economia ţărilor nordice.

Pentru depoluarea mărilor

In Franţa, sub patronajul Secretariatului general al marinei comerciale, au început în bazine la scară mică probele primelor nave care vor fi adevăraţi „depoluatori" ai mărilor.

În principiu este vorba de un vas obişnuit care însă are pupa desfăcută în două, sub forma unei cozi de rîndunică. Vasul înaintează cu o viteză de 12 noduri şi merge înapoi cu 3 noduri. De fapt, cînd va merge înapoi îşi va îndeplini misiunea sa. Cele două „pupe" vor antrena apa încărcată cu petrol către o vană înzestrată cu o elice aspiratoare care va dirija la rîndul ei apa murdară către un separator ce va separa apa de petrol. Petrolul este reţinut iar „apa" „curăţită" va fi expulzată. Capacitatea de aspiraţie va fi de 10.000 mc. pe oră, iar capacitatea de stocaj a petrolului de 10.000 mc. Încă un detaliu: elicea propulsoare a navei va avea şi ea rol în aspiraţia apei, iar fiecare „pupă" va avea propria ei elice orientabilă, care va face vasul mai uşor de manevrat. Această navă specială va putea servi, de asemenea, ca navă oceanografică sau ca bază pentru batiscafe.

Umor cu linguriţa

— Allo? 14.02.15?

— Nu, aci este 14.03.15.

— Vă rog să mă scuzaţi că v-am deranjat!

— Dar nu m-am deranjat deloc. Telefonul tocmai suna...

★

Doi nebuni făceau baie într-un lac îngheţat.

— E cam rece apa, ce zici?

— Adevărat, ne putem pune maiourile.

★

Un nebun găseşte un chibrit, îl aprinde şi apoi îl stinge băgîndu-l în buzunar: „E bun, îl păstrez".

★

La librărie:

— Aş dori o lucrare serioasă, de preferinţă ceva istoric.

— Perfect, poftiţi „Ultimele zile ale lui Pompei".

— Dacă nu vă supăraţi, de ce boală a murit?"

— Nu ştiu, cred că de erupţie...

★

Un ghid după ce a însoţit un grup de americani prin Louvre îi întreabă dacă au ceva întrebări de pus.

„Da, răspunse unul, aş vrea să ştiu adresa celui care lustruieşte aşa de bine parchetul"...

★

Intr-un bar, un tip care a băut cam mult abia-şi mai ţine echilibrul. Un domn serios se apropie de el şi-i zice:

— Ai dumneata idee că alcoolul a distrus mai mult de două mii de francezi?

— Ce-mi pasă, eu sînt belgian...

Cintăreţ la şarpe...

Acest ciudat instrument muzical este una dintre curiozităţile oraşului Williamsburg din statul Virginia, care este locuit de o colonie de englezi ce şi-au păstrat pînă astăzi vechile obiceiuri, cu care au venit de pe continent. Aşa că, o dată ajuns în acest oraş, să nu fii mirat de faptul că te vei regăsi în mijlocul unei societăţi de pe la 1700 şi ceva, care totuşi nu păstrează decît aparenţele vremii: costume, obiceiuri, însă în care ritmul nou de viaţă nu este absent.

Din insemnările unui student de la filologie

● Un adept al versurilor clasice a declarat cu maliţie: Admir pînă la extaz literatura veche, citind din versurile lui Adrian Păunescu, Nichita Stănescu...

● Cine scrie auto-biografii nu poate fi decît... şofer.

● Generalul e o singură dată publicist: cînd trece trupele-n.... revistă!

● Un cofetar: Îmi plac enorm poeziile din „Fire de tort". Ce minunat era dacă poetul crea un tort intreg!

● Plagiatorii se inspiră din literatura pentru... copii!?

● Soţii de critici literari, fiţi mai vigilente! Cînd îi auziţi pe aceştia spunînd că poeta are picioare perfecte cu siguranţă poeta face versuri albe şi atentează la tihna conjugală.

● Examen:

— Spune-mi care e cel mai celebru Tom englez în secolul nostru?

— Tom... Jones!

● Se cunoaşte că e de la „filo", umblă cu sandale... romane!

● — Colega, de ce te-au transferat la revista „Cronica"?

— Spuneau că am idei învechite.

● Anunţ: Cei care sînt în pom în domeniul literar să se adreseze revistei „Ramuri". Succes garantat!?!

● La reexaminare, un student de la Filologie n-a ştiut mare lucru despre Tristan şi Isolda, profesorul lăsîndu-l repetent. La ieşire repeta meditativ:

— Tristan, Trist...an!?

● Deseori se foloseşte, pentru a caracteriza gingăşia cuiva, metafora: e un suflet plin de poezie. Dar dacă poezia respectivă e un pamflet?

● Scriitorul egoist îşi publică cărţile în orice editură, cu excepţia „Bibliotecii pentru... toţi".

● Idealul său a fost să ajungă scriitor. Neavînd talent se consolează acum tipărind cărţi... de vizită!

● O frintură din scrisoarea unui publicist neremunerat:

Stimate tovarăşe redactor,

Eu sînt un înverşunat adversar al principiului artă pentru artă şi implicit partizanul artei cu tendinţă. De aceea, trimiteţi-mi, vă rog, ...remuneraţia!

Două perioade de rotaţie a Soarelui

Studiind mişcarea a 1 100 erupţii solare, înregistrate în decurs de 6 ani şi jumătate, doi specialişti americani au descoperit două perioade diferite de rotaţie a Soarelui în jurul axei sale. Observatorii de la Universitatea Stanford (California) au descoperit că sînt probabil perioade de rotaţie cu o durată de 28,8 zile şi cu o durată de 51,63 zile. Ei au ajuns la concluzia că fiecare perioadă se raportează la un strat diferit al Soarelui, perioada scurtă referindu-se la partea centrală, iar cea mai îndelungată la stratul exterior.

Aceasta poate să însemne că Soarele nu are o formă riguros sferică, fenomen pe care se străduieşte să-l stabilească dr. Robert Deack, de la Universitatea Princeton. În legătură cu aceasta s-a iscat controversa, dat fiind că asfericitatea Soarelui poate duce la o revizuire serioasă a teoriei generale a relativităţii, ce aparţine lui Einstein.

Zeul dragostei la zero grade

În Japonia de nord iarna cu zăpadă abundentă este aşteptată cu multă „înfrigurare". Căci iarna livrează materia primă miilor de sculptori în gheaţă care împodobesc oraşele cu frumoase opere de artă, ce, din păcate, nu ţin decît pînă la apariţia primei raze de soare.

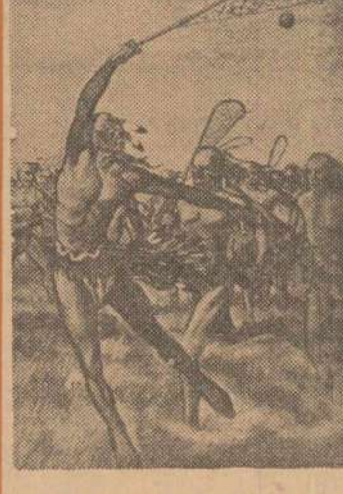
În imagine se află eşafodajul statuii zeului Budist al dragostei, Aizen Myo-o. Constructorii folosesc zăpada intr-un anume fel preparată astfel încît după ce este modelată foarte uşor ea îngheaţă în foarte scurt timp.

Lacrosse game în două ipostaze

Sport foarte popular în Statele Unite, „lacrosse" descinde din vechi jocuri tribale

ale Pieilor Roşii. Însă în timp ce aceştia formau o echipă cu un întreg trib şi jucau timp de 3 zile pînă la epuizare, jocul modern conţine elemente din fotbal, baschet şi basseball, fiecare echipă avînd doar 10 jucători, iar un meci durînd 100 de minute. Cu o veche tradiţie, primul joc oficial înregistrat de istorici, desfăşurîndu-se la 4 iunie 1763 la Fortul MICHILIMSCKINAC,

lacross-ul este foarte răspîndit în şcoli şi universităţi. Universitatea „John Hopkins" din Baltimore a cucerit, de pildă, 21 de titluri naţionale. Imaginile vă oferă două ipostaze ale acestui joc, situate la distanţă de peste două secole.

Ultimii vlăstari ai dragonilor

Plajele Indoneziei sînt cutreierate de dragonii cu limbile bifurcate, ce biciuiesc tot timpul nisipul în căutarea hranei. Din păcate aceşti soli ai vremurilor îndepărtate, cu lungimi de peste doi metri şi cu înfăţişare ce provoacă groaza, sînt pe cale de dispariţie. Cam o mie de exemplare se mai găsesc în arhipelagul indonezian şi sînt puşi sub pro-

tecţia legii. În ultimul timp s-au făcut numeroase cercetări asupra lor pentru a lămuri o serie de probleme pe care aceştia le-au ridicat, precum au ridicat probleme toate fosilele vii ce se întîlnesc azi pe glob.

Maşinile vor înlocui creaţia artistică?

Autoarea unui articol intitulat „Despre artă şi tehnologie" apărut în revista „Studio international" din Anglia, arătind că azi mulţi resping ideea interferenţei tehnicii cu creaţia artistică, aşa cum, cu decenii în urmă, se afirma că filmul va însemna moartea literaturii, citind părerile a diferiţi oameni de teatru, scriitori, muzicieni şi artişti plastici, care consideră că epoca electronicii îşi va pune amprenta din ce în ce mai puternic asupra creaţiei artistice, după cum au şi arătat-o de altfel unele experienţe de pînă acum, îşi exprimă convingerea că tehnologia nu este un element de dezumanizare a artei prin tehnică, ci că va constitui, deopotrivă, o posibilitate de expansiune a visurilor omului... Om trăi şi om vedea!

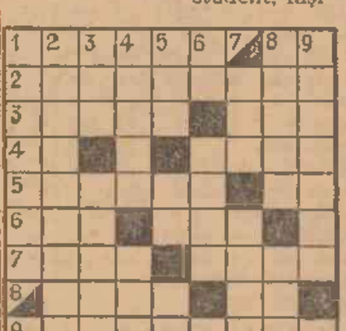
ETC

ORIZONTAL: 1) De-ale gurii — Măsură luată la faţa locului. 2) Intrate la apă. 3) Probă la control — La alegere. 4) În... dată! — Pînză de apă (pl.). 5) Iau restul — Patru. 6) Încheie o operaţie (pl.) — Rîu în R.F.G. 7) Plecaţi de mult — A fi. 8) Vară (pl.) — Punguţa cu... un ban. 9) Luate de la mine.

VERTICAL: 1) Cîştigă pe pielea altora — Fac copii. 3) Făcut piftie — Mănîncă într-o parte. 4) Aria toreadorului — Zilele vechilor cizmari! 5) Botgros! — Din plin! — Început eronat! 6) Specialitate de nas — Generic la Lumea Nouă. 7) Cuvînt înainte la un roman — Intră în legendă. 8) Floarea oceanului (pl.) — Face toţi banii... 9) Dă lovituri.

DICŢIONAR: ISE

Ion SANDU
student, Iaşi

Rezolvarea jocului din numărul trecut

EXAMENELE, ATENŢIE MARE!

1) Aşezaţi — Pul 2) Bilete — Care 3) Elici — Falşi 4) Ciment — No — T 5) Eti — Săltat 6) Doua — U — Oral 7) Arătare — Ele 8) Ritor — xa — Eg 9) E — Imitatori.

PREUNIVERSITARIA

DOUĂ DECENII DE PIONIERIE

Anul acesta reprezintă pentru pionierii și școlarii patriei noastre un an jubiliar. Cea de-a 20-a aniversare a Organizației Pionierilor și sărbătorirea, la 15 iunie, a Zilei Pionierilor au umplut de emoție nu numai milioanele de școlari, ci și pe cititorii noștri, studenți și viitori studenți, care au făcut parte din această organizație — bogat tezaur de talente și tradiții. Pionieria, devenită mod de viață și factor activ în educația socială și patriotică a vlăstarelor țării, a sărbătorit în aceste zile vîrsta marilor elanuri și a idealurilor împlinite.

Au trecut două decenii de la primele chemări ale trompetelor pionierești, de la primele manifestări, ce au făcut ca timpul inegalabilei vîrste a copilăriei să rămînă pentru totdeauna în amintirea celor douăzeci de generații.

Momentul jubiliar al Organizației Pionierilor se înscrie astăzi în chip fericit în avîntul creator cu care poporul nostru întîmpină cu noi succese, cu noi energii cel de-al X-lea Congres al partidului și cea de a XXV-a aniversare a zilei Eliberării. Cele 20 de primăveri ale Organizației Pionierilor din țara noastră au prilejuit numeroase manifestări cultural-artistice educative, sportive. Peste 2.500 000 de pio-

nieri și școlari au participat la un festival cultural-artistic intrat deja în tradiția mișcării pionierești. Sîmbătă la amiază s-a deschis în sala Dalles Expoziția anuală de artă plastică și fotografii artistice a pionierilor și școlarilor, la care, alături de cele 600 de lucrări prezentate de tinerii artiști români, sînt expuse și lucrări ale colegilor lor din Bulgaria, Cehoslovacia, R.P.D. Coreeană, R.D. Germană, Iugoslavia, Polonia, Ungaria și Uniunea Sovietică. Remarcabile pentru relief area multiplelor posibilități artistice ale tinerelor vlăstare ale patriei au fost Primul festival republican al cinecluburilor pionierești, concursul revistelor școlare. La 15 iunie, zeci de mii de pionieri în sunetul trompetelor s-au îndreptat spre Monumentul Eroilor Patriei, unde au prezentat o grandioasă evocare istorică intitulată „Slavă eroilor patriei". Recunoștința fierbinte față de conducerea de partid și de stat a milioanelor de pionieri și școlari de pe cuprinsul întregii țări pentru condițiile minunate create celei mai tinere generații și educatorilor ei, pentru viața plină și senină a copiilor țării a fost exprimată în cuvîntul tov. Virgiliu Radulian, președintele Consiliului Național al Organizației Pionierilor. Parcurgînd memorabile zile de istorie națională, reinsuflețind faptele de seamă ale înaintașilor, pionierii — urmași demni ai eroilor pe care-i slăvesc azi cu devotament și recunoștință — au adus un emoționant omagiu celor care s-au jertfit pentru fericirea lor.

Scrisoarea tovarășului Nicolae Ceaușescu adresată Organizației Pionierilor cu prilejul celei de a XX-a aniversări a exprimat încă o dată dragostea și grija partidului și statului nostru pentru viitorul fericit al copiilor, cea mai de seamă bogăție a patriei. Calde cuvinte de îndemn de a munci și a învăța cu aceeași pasiune pentru ca tînăra generație de azi să poată duce cu succes înainte făclia progresului material și spiritual al României socialiste, pentru a putea desăvîrși țelurile căreia își consacră astăzi forțele și energia întregul popor, au găsit un larg ecou în inimile celor mai tinere mlădițe ale țării, inimi ce au sărbătorit cele două decenii ale cravatelor purpurii.

Colectivul redacțional al „Vieții studențești", format aproape în întregime din foști pionieri, trăind din plin emoțiile acestei aniversări, o salută cu tot entuziasmul și nostalgia.

Un indice al școlarizării în noul an universitar 1969–1970

		Seral	f. frecv
Total	20.180	840	5.500
I. Înv. tehnic-total	5.230	90	—
Mine	80		
Petrol, gaze și geologie	190		
Ind. chimică	450		
Energetică	410		
Electrotehnică	880		
Metalurgie	150		
Mașini și utilaje	1.250	30	
Ind. lemnului	80		
Ind. ușoară	150		
Ind. alimentară	70		
Construcții	750		
Arhitectură	200		
Transp. și telecomunicații	450	60	
Silvicultură	120		
II. Înv. agricol — total	1.700		
III. Înv. economic — total	2.700	450	1.700
IV. Înv. juridic — total	300		600
V. Înv. medico-farmaceutic — total	1.500		
VI. Înv. universitar și pedagogic — total	8.500	300	3.200
VII. Înv. artistic — total	250		

PLAN DE ȘCOLARIZARE ÎN ANUL I la secțiile și institutele de subingineri pe anul universitar 1969/1970

		Seral
Total	2.750	550
I. Înv. tehnic — total	2.530	550
Mine	200	30
Petrol, gaze și geologie	60	—
Ind. chimică	120	60
Energetică	200	40
Metalurgie	80	20
Electrotehnică	190	60
Mașini și utilaje	550	150
Ind. alimentară	70	—
Construcții	800	150
Transp. și telecomunicații	260	40
II. Înv. agricol — total	220	

SUCCES!

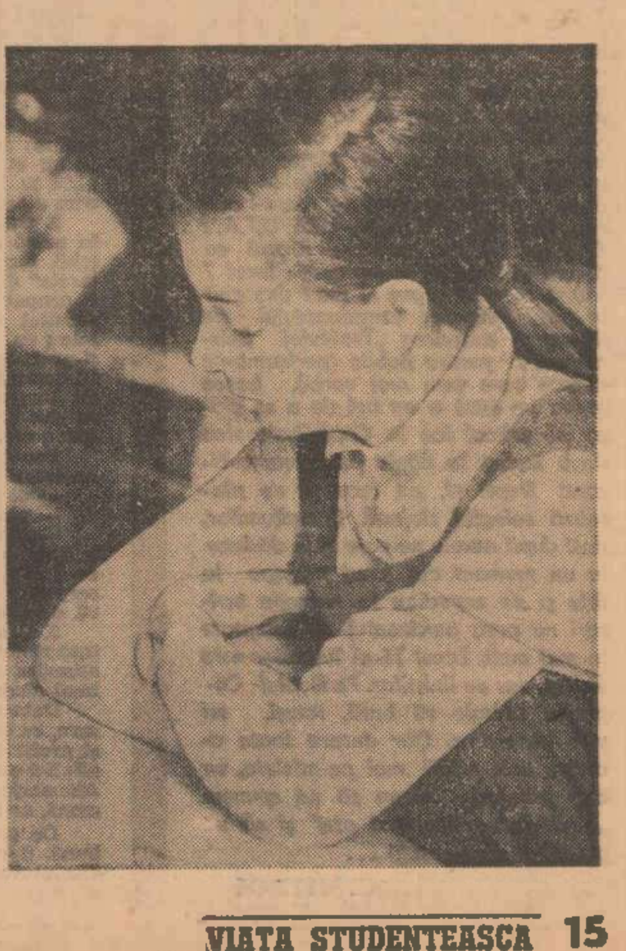
Intîmplarea face ca în aceste zile să se încrucișeze, în holurile facultăților, pașii a două generații de tineri, aflate fiecare atît la capăt cît și la început de drum. Ultimele zile fierbinți ale sesiunii, cînd absolvenții anului universitar abia încheiat se prezintă la susținerea examenelor de diplomă — punct final al unei munci de cinci ani, de care își vor aminti întotdeauna cu nostalgie — corespund, printr-o fericită coincidență — cu primele zile fierbinți ale „campaniei" concursurilor de admitere, primele zile „concrete" de așteptare pentru proaspeții laureați ai bacalaureatelor într-o stare încă nedefinită, „intermediară" între calitatea de licean și cea de student. Ar fi, simbolic, momentul cel mai prielnic de transmitere a unei nevăzute ștafete între generații, dar cum atît absolvenții cît și candidații sînt încă pradă emoțiilor, tradiția a amînat aceste clipe festive pentru toamnă, cînd viitorii boboci vor primi din partea colegilor mai mari o investitură „oficială".

Au mai rămas puține zile pînă la startul concursului de admitere și, toată lumea știe, în aceste zile legile ireversibilității timpului sînt mai ușor de învățat decît oricînd.

Timp de un an de zile, revista noastră a încercat, de-a lungul materialelor publicate în această pagină, Preuniversitaria, *să se alăture eforturilor îndreptate spre orientarea și îndrumarea, atît principială cît și practică, a viitorilor studenți. Ne-am adresat vouă, dragi elevi din ultimele clase ale liceelor, în speranța că vă vom putea ajuta să deveniți cititori de „drept" ai „Vieții studențești", că vom putea contribui la alegerea judicioasă a profesiei — pe care sînteți pe cale s-o faceți — la pregătirea concretă pentru admiterea în învățămîntul superior. Succesul efortului nostru de orientare preuniversitară — pe care „Viața studențească" l-a început anul acesta, pentru prima oară în existența ei, va putea fi confirmat numai printr-o singură cale, va prinde contur numai datorită și numai prin succesul vostru la apropiatele examene. Desigur, ca studenți mai „bătrîni" sau mai proaspeți, știm foarte bine că în aceste zile în jurul vostru se acumulează sfaturile, încurajările, urările de succes. Sînteți în fața pasului decisiv pentru cariera voastră de viitori ingineri sau profesori, medici sau cercetători, începeți un drum în care vă sînt accesibile toate posibilitățile de afirmare a capacității, a potențelor și talentelor voastre, un drum spre împlinirea ca personalitate matură, cadru de nădejde al construcției patriei.*

Astăzi, cînd pagina aceasta a revistei poartă pentru ultima dată în acest an titlul Preuniversitaria, *am dori să vă adresăm tuturor, atît numeroșilor candidați care de-a lungul anului ne-au scris, din toate colțurile țării, solicitîndu-ne îndrumarea, cît și celorlalți, miilor de tineri care astăzi sînt în pragul vîrstei minunate a studenției, cele mai sincere urări de succes. Nu există decît un singur secret al reușitei — seriozitatea în pregătire. Și sîntem siguri că, în aceste ore ale maturității și lucidității, veți fi capabili să demonstrați în fața comisiilor de examinare întreaga gamă a pregătirii voastre, capacitatea științifică reală de care dispuneți — garanții ale reușitei și în același timp promisiuni ale împlinirii.*

Alăturînd gîndurile noastre bune alături de urările tuturor studenților — viitorii voștri colegi — ne luăm rămas bun de la voi pentru foarte puțin timp. Pentru că sîntem siguri, de la toamnă, veți fi din nou cititori ai „Vieții studențești", de data acesta în calitate deplină de membri ai unui institut de învățămînt superior.

CRONICA MICROBISTULUI

Puterea Științei

— URA U.T.A.! —

Mulți am lăudat această cursă lungă care se numește Campionatul național de fotbal pentru darurile ce ni le-a oferit in acest an și pentru „suspens"-urile ce ni le-a rezervat pînă în ultima etapă. Ba, au fost voci care au cerut să punem în ramă clasamentul acestei ediții, căci un asemenea clasament care te ține cu sufletul la gură pînă în minutul 90 al ultimului meci nu s-a mai văzut și greu s-ar mai putea vedea. Dar clasamentul actual ar trebui pus în ramă și pentru că și-a prelungit formidabilu-i „suspens" peste minutul 90 al ultimului meci, pînă în minutele 95, 100 sau 105, pînă cînd glasul emoționat al crainicului Dan Voicilă ne transmitea prin eter că F.C. Argeș învinsese imprevizibil și incredibil la Tg. Mureș cu 3-0 !!

Abia atunci, în acel minut 100 — sau 105, cît o fi fost — am știut definitiv că U.T.A. e campioană și că Progresul a retrogradat. Ne-a venit inima la loc, ni s-au destins nervii și am recăpătat simțul umorului. Ne bucuram pentru arădani, dar — iertat să ne fie sadismul ! — ne bucuram și pentru „amicii" din Dr. Staicovici. Ne bucuram și ne aminteam un foileton publicat de revista noastră după memorabilul campionat '66. Sub titlul „Știința în slujba Progresului", după ce se „povesteau" lucrăturile cu care promovaseră bancarii în „A", se încheia : „Dacă am înțeles că Știința e în slujba Progresului, dacă am înțeles că Metalul este în slujba Progresului, am ajuns pînă acolo încît să ne convingem că și Progresul e în slujba Progresului (fie el chiar și din Brăila). Pînă și Ceahlăul !? Iată deci ce înseamnă Progresul !!! El este întîlnit pretutindeni în Apă, în Aer, în Atmosferă, pînă și în A... ! A ! Păi dacă „vor" Progres cu orice preț, fie, dar să știm și noi ! Căci vorba aia, unde-i Știință nu-i tocmeală și un Progres fără de finanțe, carele va să zică, nu există". Iată însă că, peste ani, pricina tot s-a arătat și fotbaliștii lui Drăgușin au revenit acolo unde le este locul. Bine-ați venit, în „B", dragii noștri. Bine-ați venit și să vă dea Dumnezeu viață lungă pe la Cîmpina, Brăila și Piatra Neamț !

Dar să ne ocupăm puțin și de-ai noștri. În ultimele trei etape de campionat puterea Științei — care prevedeam că va face ravagii — a hotărît într-adevăr soarta campionatului, dar mai mult prin slăbiciunile ei. Craiovenii au lăsat la Pitești — de nevoie ! — două puncte mari cît roata carului, apoi alte două — de voie ! — în Dr. Staicovici și, în sfîrșit, au îngenuncheat pe Coman și pe Boc tocmai cînd le era lumea mai dragă. Clujenii, dimpotrivă, i-au amăgit pe plăieșii din Ștefan cel Mare cu un punct, pentru ca U.T.A. să le ia apoi două și să cîștige titlul pe care-l merita fără nici o discuție. URA U.T.A. ! De bine, de rău, tot oltenii făcură ce făcură și în acest campionat : locul 7 (după ce s-au impus în mod deosebit în tur), cîștigarea campionatului de tineret și cucerirea „Trofeului Petschowschi" pentru public (performanțe despre care vom mai vorbi), bașca șansa pe care o au azi de a se clasa pe primul loc în Cupa balcanică dacă înving în Bănie pe Dynamo-Tirana. După ei, pe locul 8 se plasează colegial clujenii. E mulțumitor, deși după aerele pe care și le dădeau la un moment dat (cînd trăgeau la titlu și ne expediau la redacție scrisori nu prea pertinente) ne așteptam la mai mult. Locul 11 al ieșenilor este liniștit, dar nu liniștitor. Pe Dealul Copoului trebuie să bată, totuși, un vînt înviorător. Dar despre toate acestea vom vorbi, mai pe-ndelete, cu alte prilejuri. Acum să ne spunem „bine că s-a terminat așa" și să ne pregătim de vacanță....

G. MITROI

O ANCHETĂ CU TÎLC

VALOAREA CONCURSULUI MONDIAL UNIVERSITAR DE LA TORINO ȘI VALOAREA ATLETISMULUI NOSTRU STUDENȚESC

Cititorii noștri au fost informați la timpul potrivit asupra Concursului Mondial Universitar de atletism, desfășurat la Torino în zilele de 1 și 2 iunie. Încercînd să reabiliteze la timp ideea Universiadelor — obstrucționată anul acesta de către autoritățile portugheze care n-au permis desfășurarea întrecerilor la Lisabona — Clubul Sportiv Universitar din capitala italiană a Alpilor (C.U.S. — Torino) a organizat la începutul lunii un mare concurs atletic și s-a angajat să găzduiască, în august 1970, și Universiada de vară. La concurs au participat 23 de țări.

În transmisia făcută de la Torino de către trimisul nostru special promiteam că într-un număr viitor vom reveni pentru a discuta — prin prisma concluziilor desprinse de la Concursul Mondial — potențialul atletismului universitar din țara noastră. Astăzi dăm curs promisiunii, publicînd cîteva răspunsuri autorizate la următoarele întrebări ;

1. VĂ SATISFAC REZULTATELE ÎNREGISTRATE DE STUDENȚII ATLEȚI DIN ȚARA NOASTRĂ LA CONCURSUL MONDIAL UNIVERSITAR DESFAȘURAT LA TORINO ÎN ZILELE DE 1 ȘI 2 IUNIE ?

2. PUTEAU REPREZENTANȚII NOȘTRI SĂ SE CLASEZE MAI BINE ?

3. CUM APRECIAȚI CĂ S-A FĂCUT SELECȚIONAREA PENTRU TORINO ?

AVEAM DREPTUL ȘI PUTEAM PREZENTA O SELECȚIONATĂ MAI VALOROASĂ ?

4. CE VĂ SPUNE VALOAREA CONCURSULUI DE LA TORINO DESPRE VALOAREA ATLETISMUULI STUDENȚESC DIN ȚARA NOASTRĂ ?

5. APRECIAȚI POZITIV SAU NEGATIV FAPTUL CĂ NE-AM PREZENTAT ÎN CONCURSUL DE LA TORINO CU O DELEGAȚIE DE SPORTIVI DINTRE CELE MAI NUMEROASE : 17 ATLEȚI ?

6. CE REPREZINTĂ POTENȚIALUL STUDENȚESC ÎN ATLETISMUL ROMÂNESC ?

7. VEDEȚI VREO LEGĂTURĂ ÎNTRE ORGANIZAREA SPORTULUI STUDENȚESC ȘI VALOAREA ATLETISMULUI STUDENȚESC ?

8. PUTEȚI SUGERA CÎTEVA DIN CĂILE PRINCIPALE DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A ATLETISMULUI NOSTRU UNIVERSITAR ?

Alexandru Forțu

— consilier în Ministerul Învățămîntului —

1, 2. Și da și nu ! Unii sportivi — Ioan Șerban, Mircea Neamțu, Ioan Nicolae și Viorica Gabor — au evoluat la valoarea lor. Dar alții — Hidioșanu, Doina Munteanu, Purghel, Monica Vasilescu — au obținut rezultate sub așteptările noastre. N-aș da un calificativ general, ci aș aprecia ca necorespunzătoare comportarea la unele probe și promițătoare la altele.

3. Selecționarea s-a făcut pe baza celor mai bune rezultate de anul acesta. Nu am participat la unele probe în care ne prezentăm slab (greutate băieți și fete ș.a.). Din punct de vedere al regulamentului F.I.S.U. (Federația Internațională a Sportului Universitar) puteam deplasa și alți atleți — Ileana Silai, Elena Vintilă, Virginia Bonci, Virgil Mihăiescu, Iosif Nagy, Mariana Goth — care ne-ar fi adus rezultate mai bune. Ne-am gîndit însă că, deoarece în țară ei reprezintă alte cluburi decît cele universitare, este mai bine să stimulăm exclusiv pe sportivii care concurează sub culorile studențești.

4. Concursul de la Torino ne dă relații nu numai despre valoarea atletismului nostru studențesc, ci și despre valoarea atletismului nostru național. La 17 probe din concurs primii reprezentanți ai României n-ar fi reușit să se situeze pe primele trei locuri. La celelalte 6 probe, reprezentanții cei mai buni ai României (dintre care 4 sînt studenți) s-ar fi putut clasa pe locurile I.

5. Dau un răspuns strict personal : a fost bine că au mers mai mulți, deoarece aceștia au avut posibilitatea să ia contact cu cei mai buni studenți atleți din lume și cu atmosfera marilor concursuri.

6. Atletismul studențesc nu reprezintă încă ceea ce ar trebui în atletismul țării noastre. Potențialul nostru înregistrează un oarecare progres în ultimii ani, dar creșterea este lentă.

7, 8 Există o oarecare legătură, cadrul organizatoric fiind foarte important pentru orice activitate. Dar în momentul de față atletismul nostru studențesc nu de cadru organizatoric are nevoie. Se simte o insuficientă legătură între sportul școlar și cel universitar, trebuie mai multă preocupare pentru ca acest sport să fie îndrăgit de cît mai mulți tineri, avem datoria să creăm condiții de antrenament mai bune etc. etc. Poate n-ar fi rău ca marile centre universitare — care au și tradiții în atletism — să preia exemplul Bucureștiului (unde activează Clubul Atletic Universitar) și să creeze niște unități atletice puternice, alcătuite din elevi și studenți.

Titus Deac

— șeful Comisiei sportive a Consiliului U.A.S.R. —

1. Cu cîteva excepții, NU ! Excepțiile sînt : în primul rînd, Șerban Ion, care, cu 2,12 m., a avut locul II și numai oboseala și indispoziția determinată de alimentație l-au împiedicat să treacă ștacheta ridicată la 2,15. Apoi, ar mai putea fi inclusi la excepții Neamțu Mircea și Ioan Nicolae — care deși n-au realizat performanțe foarte apropiate de recordurile personale — au evoluat satisfăcător (loc IV la 800 m și respectiv 7 la 1 500 m în companii valoroase). De asemenea, Viorica Gabor, care a ocupat locul IV la 800 m fete.

2. Categoric DA ! S-o luăm în ordine : cu rezultatul realizat în urmă cu o săptămînă în țară, Purghel ar fi ocupat indiscutabil locul I la 800 m bărbați ; cu 1,72 realizați la „Universitarele" desfășurate cu 2 săptămîni în urmă Doina Munteanu ar fi ocupat locul II (și nu VI cu 1,63) ; reeditînd cel mai bun rezultat al său, Monica Vasilescu ar fi ocupat locul II la disc fete ; cu 12,1, cît a realizat anul acesta, Sanda Anghelescu și-ar fi asigurat un loc în finală la 100 m plat fete ; cu 14-4 Hidioșanu ar fi fost de asemenea finalist la 110 m (în compania lui Davenport, Otoz etc.). Exemplele pot continua cu ștafetele de 4 × 100 și 4 × 400 băieți, cu Tobias, Burcă, Jurcă, Schall, Rizon etc.

Pentru a răspunde însă complet la întrebări mai sînt necesare cîteva elemente, alți factori :

— oboseala datorată transportului de noapte cu trenul.

— pista de gum-asfalt, cu totul nouă pentru noi.

— faptul că multe delegații au participat la concursul de la Torino și cu nestudenți sau cu studenți care depășeau limita de vîrstă (28 ani), componenți ai loturilor naționale ale țărilor respective. (De altfel, unii dintre organizatori au fost surprinși că delegația română cuprinde numai studenți).

3. Din păcate selecționarea pentru Torino n-au făcut-o numai tehnicienii. În ce privește însă această parte a selecției apreciez că în general delegația noastră a cuprins pe cei mai buni studenți.

Datorită refuzului CNEFS de a se ocupa de această deplasare, cu toate eforturile făcute de noi (inclusiv de tovarășul Țone și profit de acest prilej pentru a-i aduce mulțumiri), vreo cîțiva atleți n-au mai plecat la Torino. În această categorie este Vitalyos Anameria, care, cu performanțele obținute cu 2 săptămîni în urmă, ar fi cîștigat proba sa.

De asemenea, trebuie menționată opinia în general foarte bună, dar nepotrivită în asemenea cazuri, a Ministerului Învățămîntului de a stimula numai pe studenții care activează în cluburile universitare, opinie care s-a concretizat în refuzul de a aproba participarea Ilenei Silai (Cluj), Cefan (Brașov) și Mihăiescu (București), care ar fi putut obține rezultate foarte bune la Torino. Consider că delegația noastră ar fi putut cuprinde și cîțiva atleți absolvenți ai institutelor de învățămînt superior și componenți ai lotului național de atletism care întruneau condițiile de participare la acest concurs.

4. În condițiile arătate mai sus (participarea echipei noastre cu studenți, alături de nestudenți) ar fi fost greu de dat un singur răspuns. În orice caz, atleții noștri trebuie să muncească foarte mult pentru a putea prezenta o echipă omogenă la valoarea pe care a atins-o în prezent atletismul studențesc în lume. (Notați că delegația S.U.A. a cuprins numai 11 sportivi, iar Japonia, R.D.G. și alte țări cu atletism studențesc foarte dezvoltat nu au participat la concursurile de la Torino).

5. FOARTE POZITIV, cel puțin în ceea ce îi privește pe atleții respectivi.

6. La un număr mare de probe atleții studenți dețin anul acesta (inclusiv cei care au participat la Torino) cele mai bune rezultate pe plan național. Ceea ce însă categoric nu înseamnă că stăm bine. Poate că la această întrebare ar trebui să răspundă și Federația de atletism.

7—8. Atletismul (și sporturile nautice) oferă un exemplu cel puțin curios, situat la extrema cealaltă a modului de organizare actual al sportului studențesc. Alături de principiile dispersării excesive, nerecunoscut, dar consolidat de Ministerul Învățămîntului, există 2 excepții : C.A.U. și C.N.U. Personal socotesc că și una și alta din formule are inconvenientele sale. Pe cînd prima, deși se bucură de toate avantajele materiale, nu poate da rezultate foarte bune pentru că însuși sistemul pe care se sprijină este eronat, cea de a doua nu beneficia de toate avantajele primei. Socotesc (și marea majoritate a specialiștilor fac la fel) că soluția optimă (verificată și la noi și în multe alte țări) este aceea a cluburilor universitare cu un număr restrîns de secții (dar în primul rînd cu secții de atletism), care — beneficiind de condițiile materiale deosebite puse la dispoziție de către stat și sprijinite de organizațiile studențești, de CNEFS, de M. Î. și conducerile institutelor — să ofere toate posibilitățile valorificării depline a potențialului și a dorinței de afirmare a studenților.

Gheorghe Mitroi

— cronicarul „Vieții studențești" —

1. Cred că rezultatele obținute de reprezentanții noștri într-un concurs de elită, considerat o adevărată Universiadă trebuie să fie nemulțumitoare pentru cei care răspund de sportul nostru studențesc, pentru noi — suporteri și presă —, cît și pentru sportivii înșiși. Care sînt, de fapt, aceste rezultate ? Dacă am întocmi — evident, neoficial — un clasament care să puncteze (după sistemul 7, 5, 4, 3, 2, 1) primele șase locuri din fiecare probă, reprezentativa noastră s-ar plasa pe pozițiile 7—8. Adică : U.R.S.S. — 115 puncte ; Italia — 113 puncte ; S.U.A. — 65 puncte ; Cuba — 52 puncte ; Marea Britanie — 45 puncte ; R.F.G. — 42 puncte ; Polonia — 21 puncte ; România — 21 puncte. Dacă luăm în considerație că au participat 23 de țări s-ar putea să ne declarăm oarecum mulțumiți. Dar : trebuie arătat că, în timp ce majoritatea țărilor au fost reprezentate de delegații cuprinzînd 4—5 atleți (Turcia a avut un reprezentant și exemplul nu e singular !), noi am concurat cu 17 sportivi, sporindu-ne astfel posibilitățile de a cuceri puncte, chiar dacă n-am ocupat decît un loc 2, trei locuri 4, două locuri 5 și un loc 6 !! Atunci, hai să vedem ce țări au reușit să cîștige una sau mai multe dintre cele 24 de probe ale concursului : U.R.S.S. (8) ; Italia (4) ; S.U.A. (4) ; Cehoslovacia și Cuba (cîte 2) ; Belgia, R.F.G., Ungaria și Polonia (cîte una). Iar noi, care n-am putut fi niciodată primii, ne clasăm în acest caz cel mult pe locul 10. Sau, și mai corect, să întocmim ceea ce la Olimpiade se numește clasamentul pe medalii (luîndu-se în considerare numai primele trei locuri). Printre cele 17 reprezentative cărora li s-ar fi cuvenit medalii, studenții noștri ar fi figurat la locurile 12—14 : Italia — 17 medalii ; U.R.S.S. — 16 ; S.U.A. — 10 ; Marea Britanie — 7 ; Cuba — 6 ; R.F.G. — 3 ; Cehoslovacia, Iugoslavia, Polonia, Belgia — cîte 2 ; Ungaria, Franța, România, Elveția, Brazilia, Spania, Bulgaria — cîte una. Ca să conchid, îmi declar, bineînțeles, nemulțumirea. Într-o companie de clasă, atleții noștri studenți au fost deseori în situația de outsideri sau chiar de „spectatori", la probe în care noi, românii, deținem titluri olimpice sau avem valori prestigioase cu drept de participare la o asemenea competiție. Așa nu ne-a rămas decît mîngîierea că am dat curs îndemnului adresat de bătrînul Coubertin : Totul e să participi !

2. Ioan Șerban este singurul căruia nu i se poate reproșa că n-ar fi concurat la valoarea sa. Ceilalți — cu cîteva excepții, care s-au apropiat cît decît de performanța personală maximă — au concurat inhibați și au scos rezultate submediocre. Dacă cineva ar fi pregătit mai bine această selecționată — din punct de vedere tehnic, moral și competitiv — reprezentanții noștri s-ar fi clasat, oricum, mai onorabil.

3. Consider o mare greșeală că n-am deplasat la acest concurs de prestigiu cea mai valoroasă selecționată pe care o puteam alcătui potrivit regulamentului F.I.S.U. Alte țări s-au prevalat de acest regulament și au concurat cu echipe puternice, surclasînd deseori pe tinerii și neexperimentații noștri atleți.

4. În primul rînd, trebuie spus că, întrucît nu am deplasat cea mai bună echipă ce o puteam alcătui, concursul de la Torino nu ne poate oferi o adevărată judecată de valoare asupra atletismului nostru studențesc. Am înțeles însă, privind din tribuna cochetului stadion atletic al lui Juventus, că, raportîndu-ne la parametrii universitari din numeroase țări, mai aveam încă foarte multe de făcut pentru a stimula progresul atletismului nostru studențesc. Și am mai înțeles că nu vom putea niciodată să ne impunem și mai mult la marile competiții studențești și nestudențești, dacă nu vom dezvolta larg atletismul școlar și universitar.

5. În situația în care unele țări au venit doar cu cîțiva atleți și au obținut mai multe locuri I, II sau III (ceea ce a făcut și România la Olimpiada din Mexic), consider că este costisitor să deplasezi 17 persoane pentru... un loc 2 !! Ca să nu mai amintim ce se întîmplă în acest caz cu prestigiul atletismului românesc — atît de bine clasat și lăudat la Olimpiadă și Balcaniade.

6. Puțin, prea puțin față de multe din țările cu care sîntem puși în situația de a ne întrece.

7. Există o legătură foarte strînsă, deși deficiențele actualei organizări nu impietează atît de mult asupra atletismului cît a jocurilor sportive.

8. Cred că este foarte nimerit ca la această întrebare să dăm cuvîntul specialiștilor și, evident, factorilor de răspundere.

În numărul viitor al revistei vom continua ancheta noastră publicînd încă două răspusuri (de la un reprezentant al CNEFS și de la un antrenor dintre cei prezenți la Torino), cît și concluziile redacției.

Redacția : Str. Brezoianu 13, tel. 14.02.15. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „CASA SCÎNTEII" 46-466